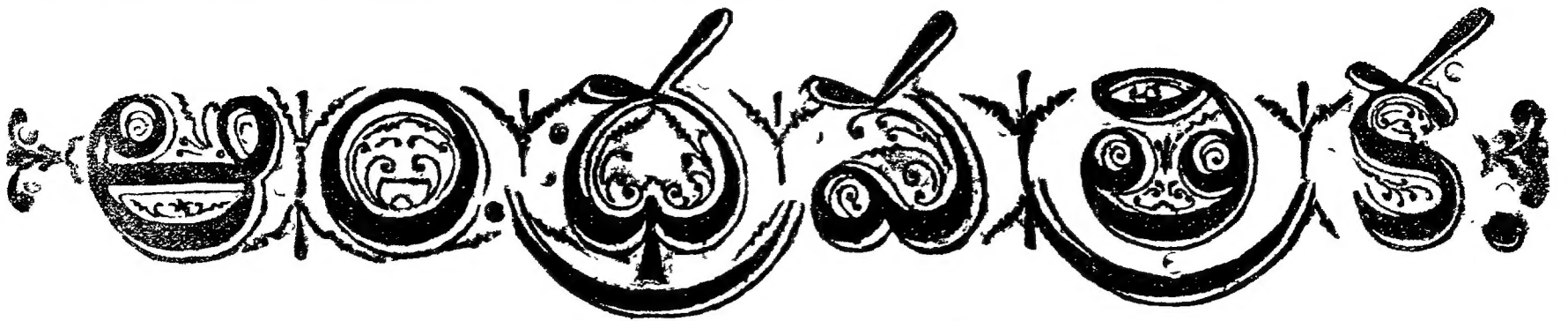

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంతకము, శ్రీవృథాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 59
సంచిక ౫౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంపభావ చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గను తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొకప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

శ్రీకృష్ణసాందర్యభవనప్రవేశమహోత్సవము

గురువారము

తెనాలి

12-6-24

శ్రీ సింహాపురి సుగుణవిలాససభవారు (నెల్లూరు)

మానవతి

నాటకము ను నాటిరాత్రి ప్రదర్శించుటకు

పి. సుబ్రహ్మణ్యము, మేనేజరు.

దయతో సంగీకరించెడిది.

కె. సీతారామయ్య ప్రాప్తైలురు.

వెలువడిరది!

డిబ్బెట్టినవల!

క్రాంతనవల!

జయపజయములు

సాహసము-శ్రీసాహసము!! - సన్మార్గమో దుర్మార్గమో సాహసమున లక్ష్మీయున్నది - సాహసమున జయమున్నది.
సాహసముననే మరణముకూడ నున్నది. ఈ సాహసమున నెన్నియో బంధిపోతులు జరిగిపోయినా. ఎందరో జమిందారులు.
పరాధులులేపోయిరి! - ఎవ్వరా గజదొంగ? - ఎవ్వరా సాహసిక చోరభానుజీ? జయపజయములు చూడుకు!
చిత్రపట కోభితము 264 పుటలు వెల రు 1-8-0 చందాచారులకు రు 1-0-0 మాత్రమే.
ఆంధ్రప్రచారణి గ్రంథనిలయము, కకినాడ

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటికొక్క ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇరుపపెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సుధారా చేయబడినవి.

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇరుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తైలురు,

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజిన్లు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగువివిధవిధముల
చేయుటకును సహకరింపవారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగు,
నట్టలు, ఎరపముగా యిక్కిరించును. కుబ్బరాయపల్లివీధి, పెద్దవానకన్ శేట,
మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జెంటైన్ యిచ్చిక్
తయారుచేసి యిక్కిరించును. ఈ క్షరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

7.6-24 తేది శనివారమునుండి 13.6-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు చినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ స్టూపెండను సీరియల్ ది
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపకథలు 7, 8, 9 మూడవవారము - 6
భాగములు. ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు శిరీ
యనుచి లెబర్ ఫువర్స్ కూడ చూడబడును.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నువహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూ దేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా, ఖడ్గరునూలులో,
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టుపున్నా,
ప్రత్తి, వస్త్రాభరణముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుధరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధిలకు, పేలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చొక్కా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ప్రాప్తులకు, చాలా వ్యాపారవీట్లు లాభవేసినాము గతకు కంటె
తెలియగోరనవారు యీక్రింది వివరమునకు వ్రాసినదాని నాటి
తేదీండా ఖరీదులపట్టి పంపెనము శాంపెలు ౭ గీసులు ప్యాక్స్
౧ కి ఖరీదు, పొట్టు ప్రీ రు 6-0-0

మానేజరు: ఆంధ్రహోజీరీమిల్సు,

బెజవాడ, చక్రీంబిగూ.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరి అయిదురూపాయి శేరిలింగంపల్లి వీధిపు గొట్టెము.
చరి పురాణాగ్రంథములు మొదలగు అమృత జ్వరహరి మోసము
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి బహుధరలు

జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి ర 85-0-0	మొదలు 45-0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు
మనుమ తెనాలి ,, ప 48 గలవి ర 18-0-0	14-0-0
గొల్లూరిని ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీని ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
సున్నలు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందుల బస్తా 1-కి ర 205	ర 12-0-0 ర 18-4-0
నెలగలు ,, డిటా ,, 10-4-0	10-8-0
పెసలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0
ఉలలు ర 164 ,, ,, 8-4-0	8-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

సున్నలు నూనె బా 1-కి	ర 165-0-0 170-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం నేరునెలగపప్పు బా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
మరునెలగనూనె గాగు బా 1-కి ర 142	మిషకానూనె 185
అమడము నూనె బా 1-కి	ర 160-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	ర 210-0-0 215-0-0
కూరపసుపు ,, ,, 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి	ర 80-0-0 112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి ర 45, 50	
కాళ్ళపూడి పాయకట్టు ,, ,, 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి	ర 2-0-0 30-0-0
చింతపండు బా 1-కి	ర 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	ర 33-0-0 36-0-0
చదరం ,, 32-0-0	36-0-0
రఘండు ,, 31-0-0	37-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 రులంత	ర 78-0-0 84-0-0
బంగారము, రులము 1-కి	ర 25-8-0 25-8-0
సవన 1-కి	16-8-8
ఇత్తడి బా 1-కి	ర 295-0-0 300-0-0
రాగి డిటా	ర 340-0-0 345-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	ర 47-4-0 47-12-0

(7) రంగులు ఎలిజరైను

ఆవుకన్నుడు 20 డిగ్రీలు	ర 92-0-0
తొట్టి కృష్ణుడు డిటా	డిటా
సింహం డిటా	డిటా
4 గుర్రం డిటా	ర 86-0-0

“ఎమటా” పలకలు

బడిబిల్లుల చాల ఉపయోగకరము.

క్రింద పడిన కనులనే కనుల దని పూచీ నిచ్చును.

జనకులకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

2

Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 6-4-0

ఈ కాయలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచినప్పులు పుట్టబడినవి. అందు సామాన్యముగ వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన బియ్యముచేయును. ఈకాయలను వినువక కొద్దిగా ములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టులు, కర్పూరములు, కంటిమందలు, కండ్లనుకలు మొదలగుం మూనును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయునునది.

అమ్మకాంజనంబిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అడయారు కలాశాల

ఇంటరుమిడియేటు తరగతులు తెరవబడుట

కలాశాల ప్రిన్సిపాలు గారగు ప్రొఫెసరు జి. వి. సుబ్బారావు పంతులు ఎం. ఏ., గారు ఇటుల వ్రాయుచున్నారు:—

కలాశాల జూన్ 16 వ తేదీని తెరవబడును. ఈ సంవత్సరము నుండి కలాశాలలో ఇంటరుమిడియేటు తరగతులను తెరవబడుట ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి పరీక్షలు విద్యాలయమును పరీక్షించి యందులను గురించి సదభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. సిండికేటు వారు జూలై నెలలో సమావేశమై తమ అంగీకారమును ప్రకటింతురు.

క్రొత్త విద్యార్థులను ఈనెల 10 వ తేదీనుండి చేర్చుకొందుము. కలాశాల పాత్రముగా వున్న విద్యార్థులందరు విద్యార్థి భవనములోనే నివసించి తీరవలయును. ఆశ్రమమున నియమితసంఖ్య స్వల్పము గావున, విద్యార్థుల తలిదండ్రులు తమ బాలర ప్రతేకమునకుగాను కలాశాలాధికారులకు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

6, 7 సంవత్సరముల ప్రాయముల బాలరను సైతము కలాశాలలో చేర్చుకొని శిక్షణగరవుటగాను తగిన యేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. ఉపాధ్యాయులు వారితో నివసించుచు సదా వారి యోగక్షేమముల నరయుచుందురు. శుశ్రూషలో నిమగ్నమైకొని గావున తలిదండ్రులు తమబిడ్డల నిచ్చుటకీ బంపదలించిన వెంటనే కలాశాలాధికారులకు వ్రాయవలయును.

శుశ్రూషలో మొదలు ఉన్నత తరగతులవరకు శిక్షణ మంతయు బాలురకు మాతృభాషలోనే గరపబడుచుండును. ప్రస్తుత మిచ్చట ఆంధ్రకర్నాటక, ద్రావిడభాషలలో మాత్రము బాలురకు విద్య గరపబడుచున్నది.

కలాశాలలోని విద్యాలయ తరగతులన్నియు మదరాసు ప్రభుత్వ విద్యాకాశివారిచే నంగీకరింపబడినవి. ఇచ్చట జూపు విద్యార్థులు ప్రభుత్వమువారి స్కూలు ఫైనల్ పరీక్షలు వెళ్ళవచ్చును. కలాశాలలోని ఇంటరుమిడియేటు తరగతులను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు శత్రు జూలై మాసములో నంగీకరించిన వెంటనే ఇంటరుమిడియేటు పరీక్షలకు సైతము విద్యార్థులెచ్చటనుండి వెళ్ళవచ్చును.

ఇంకను ఇతర విషయములను వెలిసికొన దలంచువారు కలాశాల ప్రిన్సిపాలు వారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుకొనవచ్చును.

వేపచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు గలిగిన టాయిలెట్

అందు ఔషధసంబంధమైన వస్తువులు

మర్తోబియ్యము:— కార్బోక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన కుబ్బులన్నిటికంటె శుభ్రమైనది. చర్మమును తినివేయును. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. 8 డిగ్రీలుగల పెట్టె 1 కి భర ద్దు 0-12-0.

మర్తోఫ్రెయిను దురిమార్గము:— తలపులతో దంధావనము చేయుట అందరిని తెలిసివదియును. బ్రహ్మతో మర్తోఫ్రెయిను దంతమార్గమును చేర్చి దంధావనము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులో గలవు.

బుడ్డి 1 0-8-0; చిన్న పొట్టు 1 0-2-0.
మర్తో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, కేశములకు తగినంత.
డబ్బా 1 కి ర 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 0-8-0.
హిందూ శిక్షణసంఘ హిందూ శిక్షణ పరిషత్తు, భవనము చే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 223 Thambu Chetty Street, MADRAS.
&
Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

మౌలానా మహమ్మదీ

‘బొంబాయి క్రాసికీలు’ ప్రతినిధితో సంభాషణము

కాంగ్రెసు కార్య మవిచ్ఛిన్నముగ జరుగవలెనని చెప్పుట

బొంబాయి, జూన్ 8:— ‘విశిష్టపక్షనాయకు’ లెట్టి చర్లలను గావించుచున్న కాంగ్రెసు కార్యము జరుగుచునే యుండవలెను’ అనుసారాంశము వచ్చునటులనే మహమ్మదీ గారు మెతరనులో ‘బొంబాయి క్రాసికీలు’ ప్రతినిధి గావించిన సంభాషణ యందు చెప్పిరి. మార్క్సద్వందన తాము నిర్యాజకార్యక్రమము నెపుడు ప్రారంభించెదమని యడుగు కొనుటకు బదులు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనభలనుండి లెట్టి కష్టపడుచున్నదని యెప్పుడును అడుగుతుండుట మహమ్మదీగారి మనస్సుకు తప్పగదోచెను. కాంగ్రెసు సంస్థలు యిప్పుడున్న నిజబోధనీతి చేతమునకు సిగ్గున, ఆవమానకరమనియు, ఒక సంస్థపేరుమాత్ర ముండి దానికి వైగా నెట్టిగౌరవమును తమండిన ప్రయోజన మేమియు నుండదనియు మహమ్మదీగారు తమ యభిప్రాయమును చెప్పిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము చర్చింపవలసిన విషయముల గూర్చి చెప్పుచు, భేదము లెక్కువగాకుండ నావుటకు స్వరాజ్యపక్షనాయకులమీదనే కాంగ్రెసు ఆధారపడియుండవలెనని ఆయన జెప్పెను.

కాంగ్రెసు వ్యవహారములలో నొకరు దూషించుకొనటను గూర్చి ప్రతిపక్షముగ జెప్పి కిలాఫతు, మస్లిం గు నిర్యాణముల గూర్చి చాలసేపు చెప్పుచు, లోటిమతములు కిలాఫతు సంస్థను బలపరుపవలసినదిగను తద్వారా ఆజాతి రాజకీయముగ వెనుకబడియుండనటుల జేయవలెననియు సలహా నిచ్చిరి మహమ్మదీగారు తుదకు ముగించుచు నిట్లు జెప్పిరి. “నేను మొదటి అర్ధసంవత్సరమునందుకన్న యికనున్న అర్ధసంవత్సరములో చాల కష్టపడి పనిజేయించెదనని అందరకును హెచ్చరించుచున్నాను.” (అ.ప్రె)

విజ్ఞానచంద్రికామండలి - బెబెవాడ

జేకోపయ్య క్షయిన గ్రంథములు!

త్వరపడి చందాదారులుగ చేరుడు!!

నెం 81 రు లక్ష్యణరాయవ్యాసాచరి— కీర్తిశేషు లగు కొమరాజు లక్ష్మణరావుగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, కావ్యములు పరిశోధనలు మొదలగువానిమీద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు రెల 2-0-0 ఇతరులకు 2-8-0

నెం 82 రు శ్రేణిస్వాతంత్ర్య విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు, యూరపుఖండమున ప్రపథమమున ప్రాస్థుజేత్రపలు రాజకీయ సాంఘిక నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచర్మము కూడ సంగ్రహముగ తెలియును పుత్రికలును, సుప్రసిద్ధ జేతాభిమానులను మెచ్చుకొనినారు.

రెల చందాదారులకు 1-4-0

ఇతరులకు 1-8-0

రాబోవు గ్రంథములు:— (1) డబ్బీ ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త జేత్రకర్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు కడలూరుచెఱసాలలో (వాసినిది). (2) ఆమెకొ సయ్య క్త రాక్షసిములు — అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రుడేవి—చరిత్రాత్మక నవల— మహాకవి కాళ్ళ కూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరింపవలెను.

బహుమతి:— అయ్యదుగారు చందాదారులను చేర్చినవారికి శ్రేణి స్వాతంత్ర్యవిజయముగాని రు 1-4-0 కిమ్మకుగల మరి యేగ్రంథముగాని బహుమతి యియ్యబడును. 1924 జూలై మాసాంతమువరకే ఈబహుమతి యియ్యబడును.

నైజాంరాష్ట్రవాసులు, ఆంధ్రకంపెనీ మేనేజరు 1 కి, రసి డెన్సి బాగు హైదరాబాదు, (డక్కన్)కు వ్రాయవలెను.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, మేనేజరు.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహావిద్యాలయము ఏలూరు

విజ్ఞప్తి

వేసవి సెలవులు ఆఖరుయినవి. తిరిగి జూలై 8వ తేదీనండి విద్యాలయము తెరువబడి ఈ సంవత్సరము నూతన కార్యక్రమము ప్రారంభించబడును. గత సంవత్సరము 220 మంది విద్యార్థులతో క్రమక్రమాభివృద్ధి నొందుచు విద్యాభివృద్ధియందు చాల తృప్తి కరముగ పనిచేసినది. ఈ విద్యాలయము సర్వవిధముల జాతీయ పద్ధతులపై నడుపబడుచున్నది. జీవనాయకులు ప్రముఖుల కీతులు మహావిద్యాలయమును సందర్శించి ఇచ్చుట విద్యావిధానమును విద్యాభివృద్ధియు పరిశీలించి చాల బాగున్నదని యభిప్రాయము లొసగి యున్నారు. అధ్యాపకవర్గమునకు స్వార్థత్యాగముతో జాతీయవిద్యావ్యాప్తియే ముఖ్యోద్దేశముగ నెంచుకొని, కష్టములకోర్చి విద్యార్థుల కాదర్శనీయులై విద్యాభివృద్ధిని నొనరుచున్నాము. మహావిద్యావిధానము రెండుభాగములుగా విభజింపబడినది. అందు మొదటి భాగమునందు 6 తరగతులును ద్వితీయభాగమునందు 3 తరగతులు మొత్తము 9 తరగతులు గలవు. మొదటి మూడుతరగతులకు జీతములు లేవు. తక్కిన తరగతులకు ఇతర పాఠశాలలతోకంటె సగము తక్కువగ తరగతులవారిగా నిర్ణయించి సంవత్సరమున కెనిమిది వాయిదా యందు మాత్రమే జీతములు వసూలు చేయబడుచున్నవి. వరియు బీదబాలురకు విద్య యుచితముగనే యొసంగబడుచున్నది. బీదలకును ధనవంతులకును జాతి మత కుల భేదముల వివక్షత లేకయే విద్యాలయమునందు జీదలు కవకాశము కలదు.

విద్యావిధానము

సహజముగా దేశీయ భాషామతసాంప్రదాయముల జక్కగ గ్రహించిన పిమ్మట నన్యదేశీయముల గ్రహించుట నులభనాధ్యయగుటచే ప్రాథమిక విద్యాకాలమునందు (మొదటి 6 తరగతులందు) మాతృభాషను ప్రాముఖ్యత యొసంగబడియున్నది. మొదటి మూడు తరగతులందును కేవలమాంధ్రభాషయే బోధింపబడును. నాల్గవ తరగతినుండి విద్యార్థులందఱికి హిందీ వ్యావహారిక రాజకీయ భాషగా బోధింపబడును. ఇచ్చటి విద్యార్థులు హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము వారి వివిధ పరీక్షలకు పంపబడుదురు. గత సంవత్సరమున యాపరీక్షలకు బోయి చాలమంది కృతార్థులైరి. కలయువారి కైదవతరగతినుండి సంస్కృతమును, ఆంధ్రవర్ణననుండి ఆంగ్లమును నేర్పబడును. మొదటి యారు తరగతులందును తరగములు, ఆర్యకథానిధులు, భారత భాగవత రామాయణాది గ్రంథభాగములు, ప్రాథమికద్యములు బరసీయగ్రంథములుగ నేర్పింపబడి నిర్దేశముగ మృదుమధురభాష నభ్యసించబడును. ఇందుచే బాలురకు స్వచ్ఛమైన చక్కని భాషవ్రాయుచునునవలయునని గాక వారు భారత భాగవత రామాయణాది గ్రంథములందలి సాంప్రదాయములను, ధర్మములను, విశ్వాసములను, స్వయముగ గూడ గ్రహించి నవకాశము లభించును. గణితమునందు బజారు లెక్కలు, కడ్డీలెక్కలు విశా ఆవిష్కార వ్రాయు నేర్పు, ఘనచదరపు కొలతలు పొలములు కొలమట మున్నుగాకల లెక్కల నేర్పి వర్తకవ్యాపారవిషయము లన్నియు బోధింతుము. ఇతివోగము, భూగోళము, మహాపురుషుల జీవిత చారిత్రములు, జీవీయాధిక సాంఘిక రాజకీయాది విషయములు కఱపి లోకజ్ఞానమును పెంపొందింతుము. సదాచారములను, సాంప్రదాయములను, ధర్మములను, నీతి మత విషయములను నదోషింపి భారతీయ పవిత్ర జీవితమునకు పునాది వేయుదురు. అన్ని తరగతుల విద్యార్థులకు ఉదయమునను సాయంకాలమునను విద్యాలయము ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు చేయబడిన వ్యాయామ మందిరమునందు కనరకు శిక్షకునియొద్ద సాయం గరడియి, కుస్తీ, కర్రత్రిప్పట మున్నగు దేహాత్మక శాధకములను బహు నేర్పుగ తరగతీదును పొందవచ్చును. చెడుగుడు, చెత్రిపట్టుమున్నగు భైర్య సాహజీయా ద్యాదుల నొసంగు జీవీయా వ్యాధిములులకు తావుకలదు నిర్ణీత పద్ధతుల ప్రకారము దండెములు, బస్మిలు మొగ్గులు మొదలగు డ్రెస్సులను నేర్పబడును. బాలభటు శిక్షణము కూడ నొసంగబడును. మనోవికాస హేతుభూతములగు కళలలో నొక్కటియగు చిత్రలేఖ బాగుగ నభివృద్ధిపొందునవకాశములు కలవు. హిందీయమహమ్మదీయ సమృద్ధినిమునకు దోహదముగ నీవిద్యాలయమున ఉరుడు భాషకూడ బాగుగ నేర్పబడుచు

న్నది. ఈకాల 20 మంది మహమ్మదీయ విద్యార్థులను కలిగి ఉరుడు, ఫార్సీ, ఆరబీ, ఖురాక విద్యల నభ్యసించుచు నానాటికి యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఇందు కొంతమంది హిందువులు కూడ ఉరుడుభాష నభ్యసించుచున్నారు. ఇంకను మహమ్మదీయ సాదరల ప్రోత్సాహమునల యాసంవత్సరము చాల యభివృద్ధి నొందగలదని యాశించుచున్నాము. ఈరీతి మొదటి యారు తరగతులు పూర్తియైనతరువాత ద్వితీయభాగము ప్రారంభింపబడును ఇందు మూడు తరగతులు గలవు. 7, 8, 9 తరగతులందు వైవిధ్యములే బాలు రధికముగా పరిపలసియుండును. ఈతరగతులందు విద్యార్థులందఱును, సంస్కృతము, ఉరుడు, హిందీ, ఆంగ్లము, రాజకీయ ఆర్థికాస్త్రము వీనిలో నేరెండిటి యందైన నసామాన్య పాండిత్యమును, ఆయుర్వేదము, బట్టలనేత, నూలుపడుకుట, వడంగము, వాణిజ్యము, చిత్రలేఖనము, మొదలగు వానిలో నేవైన జీవనోపాధి కుపయుక్తులగు వృత్తి విద్యయందు నైపుణ్యమును సంపాదించుపలసియుండును. ఈవిధముగ తొమ్మిది తరగతులందును నీవిద్యాలయమున విద్య నభ్యసించువిద్యార్థి సద్వర్తనము గలిగి నీతి దైత్యగురుభక్తి, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ, జీవాభిమానము, మున్నగు సుగుణములుగల యుత్తమపౌరుడై స్వతంత్రజీవనోపాధి సంపాదించగలిగి తన జీవితమును ధార్మికనైతిక భూయిష్టముగ నొనరించుకొని జీవోపయోగి దోడ్పడగల్గుచుండునట్లు మహావిద్యావిధాన మవలంబింపబడుచున్నది.

ఆయుర్వేదము

మానవుల కన్నిటికంటె నసశక్తవాంఛనీయములగు నాయురారోగ్యముల వృద్ధిపొందింపజాలి వేదప్రాణు మన నొప్పునాయుర్వేదముకూడ ప్రస్తుతము కృతీభూతమైయుండుట చే దదభివృద్ధిజేయుట జాతీయవిద్యాలయముల ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. మరియు దీనివలన పశుపకారముగ స్వతంత్ర జీవనము కూడ లభించునటుని నిర్ణయించుకొనుము. కావున నిదికూడ నీవిద్యాలయమున ప్రధానవృత్తివిద్యగ గత సంవత్సరమునుండి నేర్పబడుచున్నది. ఇం దాయుర్వేదము కాస్త్రములమును ప్రత్యేకములమునను లక్ష్యలక్షణసమన్వితముగ మూడుసంవత్సరములలో బూర్తిగ నేర్పబడు కేర్పాటు గావింపబడియున్నది. ఇచ్చటినుండి విద్యార్థులు అఖిలభారత ఆయుర్వేద పరీక్షలకును, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదపరీక్షలకును దాక్షర్య అచటల లక్ష్యలక్షణగరి ప్రత్యేకపరీక్షలకుగూడపోయి కృతార్థులై వారి దిరుదుల బడయుట కవకాశము కలదు. తేవలము గ్రంథములను చెప్పటయే గాక వివిధములగు నొవధపాకములతయారచేయుటకు నలయుయేర్పాట్లుగూడ గలవు గత సంవత్సరమున ఇచ్చట 12 గురు విద్యార్థులు ఆయుర్వేదము నభ్యసించి యాసంవత్సరము ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపరీక్షలకు పోజాలియున్నారు. సంస్కృతవాహజ్ఞానము లేకపోయినను విద్యార్థి లాయుర్వేదము నభ్యసించుటకు పీలుకలదు. ఈకాల ముద్రసిద్ధ ఆయుర్వేదవైద్యవిద్యానిపుణులను, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదవిద్యాపీఠమంత్రి శ్రీమాన్ కవిరాజ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారి శిక్షణమున తృప్తికరముగ వృద్ధినించుచున్నది. కాబట్టి స్కూలుపైసలు చదివిన చదువుచున్న చదువనున్న విద్యార్థులెల్లరు వృధాగా నింగి పూపాకాలలందు డిగ్రీకొరకును, నేపకావృత్తుల కొరకును ధనకాలవ్యయములు చేయక మూడుసంవత్సరములలో నాయుర్వేదవిద్యను పూర్తిచేసి తమకును దేశమునకును మేలైన గూడునటుల మహావిద్యాలయమున సకాలమున జేరి మాకు తగిన ప్రోత్సాహము నొసంగెదమగక. విద్యార్థి లాయుర్వేదము నభ్యసించి జాతీయదర్శకులు గ్రహించి శిక్షితజీవితముల నలవరచుకొని పల్లెలబోయి తమ యాదర్శములచేత నాల్గులగు రోగులకు సహాయపడియు, గ్రామవాసుల హృదయముల నాకర్షించియు వారి దెందములందు ప విశ్రాంతిని నములకు హేతు భూతముల గునీ జముల నాటి జాతీయాభ్యుదయమునకు దోడ్పడెదమని మా ముఖ్యోద్దేశము. కాబట్టి ఈ విషయమును విద్యార్థులెల్లరు గమనించి ఆయుర్వేదము నభ్యసించదలచినవారలు వెంటనే జూన్ నెలముఖ్యులగా తమ దరఖాస్తులను అందిజేయకొనున్నాము.

విజ్ఞప్తి

ఇంతవరకును సాహిత్యమును, వృత్తులను ఈ విద్యాలయమున కొంతవరకు తావింపబడినది. గత సంవత్సరముకంటె ఈ సంవత్సరమెక్కువ యభివృద్ధి గాంచు నూచనలు గలవు. సంస్కృతమునందు కావ్యనాటకాలంకార సాహిత్యమును, వ్యాకరణపరిజ్ఞానము, మున్నగునవి నేర్పబడును, ప్రసిద్ధులును, ఆంధ్ర సంస్కృత తర్క కేదారకాస్త్ర పండితుల నొకరిని నియమించుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. సంగీతము,

బట్టలబద్ధకము కమ్మరము, అమ్మకూర్పు మున్నగు కళలను కూడ పురవాసుల సహాయమున యేర్పాటు చేయ నుద్ద్యుక్తులమైయున్నాము. ఇట్టి విద్యాలయమున కన్నిటికంటె ననుకూల స్థానము లభించియుండట ప్రశంసాస్థానము. ఈ స్థల మిదివరలో కేరు 20,000 లకు కొనుటకేర్పాట్లు జరిగియున్నందునకే యెల్లరకును విదితమే. ఈ కాశ్యతభవన నిర్మాణనిధిని ఏలూరు తాలూకా వాస్తవ్యులనుండి కనూలు చేయుటకు దిక్షాసంఘ మొకటి యేర్పడి రెగ్యులరీ నలుపుటకు ప్రయత్నియులు జరుగుచున్నవి. హేలాపురపట్టణ స్థానమున కృష్ణానామినీ తీరమున నానావిధ తలతాగులమట్ల దోమితలాడు నాత్రమ కాలాసందోహ మర్థంభవనోపాంబులును, నాదర్శప్రాయంబులును విద్యార్థుల క రోగ్యప్రదంబులునై చూపదలకు ప్రాచీనావృత్తాశ్రమంబులవోలె నేత్రోత్సము బోసరించుచున్నవి. ఈవిద్యాలయమున కిట్టి యుత్తమా రామ ప్రదేశ మే చాల యును కూల స్థానము. ఇట్టి విద్యాలయములే శతపురోభివృద్ధికి హేతుభూతములై యుండటంజేసి వీనిని బాగుగ వ్యాప్తిపొందించి పోషించవలసిన బాధ్యత ధనాధ్యులను ధర్మశీలురనుగ కేరీయులయైయున్నది. కావున నట్టిజీవనోపాదయ లగు ఏలూరు తాలూకా మహాజనులందరు యీ విద్యాలయ కాశ్యతభవననిర్మాణ నిధికి తగు సహాయ మొసంగియు, తక్కిన కళలనుకూడ నెలకొల్పుటకు దిగి తోడ్పాటునొసంగి శ్రీ గాంధీ మహమ్మదీయపేర నలూరు నీ మహావిద్యాలయము నన్వర్ధనంజేకముగ నొనరించి భావి భారతసంతతి కృతజ్ఞతకు బాత్రులై కృతార్థత నొందుదురుగాక!

హేలాపురవాసులారా! తలితండ్రులారా!! మీ బాలికా బాలకులను మా విద్యాలయమునకు బంపి సద్విద్యలను నేర్పింపుడు! మరియు యీ విద్యాలయము లక్ష్యులపైయులధనముతో హేలాపుర లక్ష్యులకు యభిమానము బడసియుండుటచేత యది కాశ్యతమై దినదిన ప్రవృద్ధిగానును చెందునటుల మీ పిల్లలనంపు బాధ్యత మీమందున్నది. విద్యార్థులారా! కాలయాపన చేయక పరీక్షాభ్రాంతుల జిడచి డిగ్రీల వ్యామోహము త్యజించి నేవరోగ్యోగజనపుటాశల విడదాడి మా విద్యాలయమున ప్రవేశింపుడు! సద్విద్యల నభ్యసించు!! స్వతంత్ర జీవనోపాధి కుపయుక్తులగు ఆయుర్వేదము నేత్రవైద్యము మున్నుగాకల వృత్తుల నభ్యసించు !! ఆంధ్రజాతీయమున కంతును ఒక జాతీయవిద్యావిధానమును పాత్రగంధములను నిర్ణయించుటకును ఆంధ్రసాహిత్య విశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటుచేయుటకును నేను జాతీయ విద్యాసంఘసభ్యులు బ్రాహ్మణశోడ్యునందు సమావేశ మగుచున్నాను. జాతీయ కేంద్రయందు నాయకులకూడ యెక్కువ పట్టుగలతో కృషి శ్రమి త్వగలో తగిననిధానమును నిర్ణయించి అన్ని జాతీయ పాతకాలలను ఒకే మార్గమున నడుపుదురు. అంతవరకు గత సంవత్సరమున అవలంబింపబడిన విద్యావిధాననే ప్రస్తుతముకూడ మా విద్యాలయమున నడుపగడును. సంఘాత్తమగు విద్యావిధానమును గోరినయెడల త్రివిధసామగ్రికి వ్రాసికవో ఒడవగలరు. దరఖాస్తులు సాధ్యమైనంతవరకునే జూన్ నెలముఖ్యులగా పంపించి విద్యాలయమున ప్రవేశించి విద్యనభ్యసించుట యుత్తమము. సౌఖ్యము, ధృత్తి, శిక్షణ పరచుకొందగు పూర్వీకుడు మీ కెల్లరకాముల్లసి గల్గించి విద్యాలయసభివృద్ధి జేయునటు లాచర్యమింతుగాక! కంఠోహం

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహావిద్యాలయము, ఏలూరు 6-19-24. } డిప్లమె ఇన్ విద్యావేదము (ఎడింబర్గ్) (సినిస్సాయి.

బిజే బిఎం:— నిరైపోయిన వీరమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేంచినది. స్వప్నవందు గాని మాత్రముతోగాని వీర్యముపులిమిగుచ్చు యడల తత్వం నిజజీవీయము. మనశ్శివమును, నపుంసకత్విమును తొలగించి యశ్వన మొసలగును. ఎంత ఒలపీనుని కయిననూ రెండు గంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార సుఖము అనుభవించునటులేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. వుత్తరములు రహస్యముగా నంపబడును. 20 మా|| సీ|| 1 కేరు 2-0-0 వి. పి. చారి జేసు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 38 బై ర గిమతం, మద్రాసు.

గోపినాథసాహ తీర్థానము

దాసుగారు సమర్థించుట

దేశసేవకై ప్రాంత్యాగము జేసెను
ప్రశంసించవలె నని తెల్పుట

కలకత్తా జూను 8:—అర్చనకుడే హంతకుడగు గోపినాథ సాహ సన్మరణించుచు బెంగాలు రాష్ట్రీయమునకు గావించిన తీర్థానముపై పత్రికలు డెల్విన యభిప్రాయములు ఆశ్చర్యకరముగ నున్నవని సి. ఆర్. దాసుగారు ప్రకటించిరి. ఆ తీర్థానము బెంగాల్ లో నిట్లు చేయబడెననియు ఇంగ్లీషు భాషాంతరమును బట్టి వార్తాపత్రికలు చేసినవ్యాఖ్యలకు ఆ భాషాంతరము సరియైనది గావనియు చెప్పిరి.

తీర్థానము

ఆయన ఆ తీర్థానము నిట్లు పరివర్తనము జేయును:—
“ఈ యేవిధమైన హిందూ సంబంధము లేకుండ అట్టివాని ని నిరసించుచు అహింసా సిద్ధాంతమునే నమ్ముచు గోపినాథ సాహగారి స్వార్థత్యాగ ఆచరణమును తప్పక సమర్థించునని దేశ ప్రేమయు నైతిక వినియోగించినందులకు ఆయన త్యాగమును ప్రశంసించియున్నది.

—ఈ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఈ తీర్థానము హత్య సేవలకు బలపరచుచున్నది నాకు తెలియుట లేదు. ఈ తీర్థానమును జరిపినపుడు భీతాహము గల్గెనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పిన అభిప్రాయమునకు కారణము ఈ తప్పక భాషాంతరము మే గావలయును. గోపినాథసాహంటి కళభర్తని హంతకుడని గాంధీమహాత్ముడు నడుగగా ఆయన అట్టివారిని దేశభక్తి లంగుడని అయితే దుర్మతలవారని మాత్రము చెప్పవలెనని చెప్పినట్లు జూను 8వ తేదీ పేర్కొనుచుంటే జూచి తిని, వారిస్వార్థ సేవలను, చావన్న లెక్కలే పోవుటయు దేశ భక్తియు సందేహింపజాలము. ఆ కారణముచేత ఆయన వారిని దుర్మతల దేశభక్తులను వారు చేసిన పనులను విడిచివేసి గాక అట్టివారి యుద్దేశ్యములను నుతింపుచు తీర్థానము జేయుటతో ఆయన దేశభక్తి వినుట లేదని చెప్పెను. వైద్యుని వాగములలో డెల్విన పత్రిక ఈ తీర్థానము విరుద్ధముగా లేదు. ఎవరైన గాని ఒకవనిని గద్దించుచు ఒకయునకుడు తనగర్వముని పొర బాటున పంపి ప్రాంత్యులించినపుడు ప్రశంసించుట యెట్టిదో తెలిసికొనుట అంతకష్టము. ఆయన, పొరబడెనని తీర్థానము నందు గలదు. తీర్థానము హింసను ఖండించుచున్నది. ఆయన ప్రాంత్యాగమును ప్రశంసించుచున్నది. తన దేశ సేవకై ప్రాంత్యులను యవధరమున లంచించినందున ప్రస్తుతింపజాలమును వా రెవరైన సరే నేనైన సరే నట్టివాంభకు లనవలయును. ఈ భావమును బ్రకటించు రాజ్యపక్షమువారికి యనియు నితరపక్షముల వారి దెవరియు గావనియు ననుట సరిగాదు. చాలమంది మార్పు గావలెననుచు ఈ తీర్థానమున కనుకూలముగ నుండి రనియు, కొందరు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలముగ నుండి రనియు నాకు తెలియును. ఈ డ్వైజ్యము నిస్సంశయముగ బెంగాలుదేశ అట్లని చెప్పటకు నాకు సిగ్గుమియు లేదు. నే నీయుద్దేశ్యము నెన్ని సార్లు డెల్వీయుంటిని. నాకు అహింసా సిద్ధాంతమునందు నమ్మకము గలదు. కాని దేశ సేవ జేయుటకై తన ప్రాంత్యుల త్యాగము జేయ సిద్ధముగ నున్నవా రెవరైన సరే ప్రశంసించక యుండజాలను. అట్టి పరిస్థితులలో హింస జేయుట తప్పనియు, నైతికత్యాగిని తప్పే యనియు, అట్టివానపుడు త్యాగము జేసి నపుడు ప్రశంసించదగినదే యనియు నే నభిప్రాయపడుచు న్నాను. ఈ తీర్థానమునందలి భావ మంతకన్న నెక్కువ యును; లేదు. అ|| ప్రె||

క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము

జిల్లా కౌన్సిలు సంఘకార్యదర్శికి కఠినశిక్ష

కనూరు, జూను 7:—కనూరు జిల్లా కౌన్సిలు సంఘ కార్యదర్శి యైన సజ్జన సింగుగారు, క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము 17 B, క్షేత్రము క్రింద ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు లాల్ దుర్గా ప్రసాదుగారిచే ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయు, 300 రూపాయల జరిమానాయు అది యీయకున్న రెండు నెలలు యెక్కువ యు విధింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను

జూను నెల కార్యక్రమము

సామాజ్యవస్తు బహిష్కారమునకు ప్రతికూలముగ తీర్మానము

బొంబాయి, జూను 7:—బొంబాయి కార్పొరేషను సభ వారు జూను నెలసమావేశమున కేర్పరిచిన కార్యక్రమము, చాల నుత్సాహ పూరితముగను వివాదాస్పద రాజకీయవిషయల చర్చతోడను గూడియున్నది. సామాజ్యవస్తు బహిష్కారము నకు గాంధీమహాత్ముడు ప్రతికూలముగ చెలిపియుండుటచే, దాని చే, ప్రోత్సహింపబడి, కంజి ద్వారక దాసుగారు, కెన్యాపరి స్కార్మునకు ప్రతికారముగ సామాజ్యవస్తువుల బహిష్కారంపవలెనని కార్పొరేషను వారిదివరకు గావించిన తీర్మానమును రద్దు జేయవలెనని యొక తీర్మానము నుపపాదించుటకు నోటీసు నొసగెను. ఇరుపక్షములవారును తమతమ పక్షముల బలపరచు కొనుటకు తీవ్రముగ ప్రచార మొనర్చుచున్నారు.

పార్శ్వలోపాధ్యాయులు-రాజకీయములు

ఎ. కె. పాయిగారు, మునిసిపలు పార్శ్వలోపాధ్యాయులు రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనరాదని నిర్ణయించుచు నొక తీర్మానమును నోటీసు నొసగెను.

కార్పొరేషను చారికి జూబులు

చెంబూ యువయోగింపబడిన జూబులుగాని, కమ్యూనికేషనులనుగాని వానిని తిరిగి సరిగ వ్రాసిన నేడవ- కార్పొరేషను సభవారియెదుట దీసికొని రారాదని డాక్టరు వోరు గా రొక తీర్మానమును పాదించుచున్నారు.

ఉచిత ప్రారంభవిద్యకొరకు, ధనమును వెంటనే యొసగవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని గోరవలెనని పార్శ్వలల సంఘమువారు కార్పొరేషనువారిని గోరిరి. ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారికి ప్రతికూలముగ నొక పక్షమును, కార్పొరేషను వారికి ప్రతికూలముగ నొక పక్షమును నుండుటచే నీవిషయమై తీవ్రమున చర్చ జరుగునని యెంచుచున్నారు.

మిల్లుపనివారికి బోనసు

బ్రిటిషు కార్మిక పక్ష సభ్యుడగు కాంటుగారినుండి వచ్చి న జూబులుగూర్చి కార్పొరేషనువారు చర్చించురు. ఆంగ్ల దేశమున కెట్లో ఆవిధముగనే బొంబాయి మిల్లుయజమానులుగూడ కార్మికులకు వేతనముల నీయవలెననియు, బొంబాయి కార్మికుల కకస్ట్రాటుగా బోనసును నిరాకరించినందులకు ప్రాతికూల్యమును చెబుచు, అట్లు గానియెడల భారతదేశమునకు మిషనరీ స్టోర్సు ఎగుమతినంత ఆపివేసెదనని బెదరించుచు, ఆంగ్ల దేశములో కార్మికులు గావించిన తీర్థానమును జతపరిచి పంపుచు నీ జూబు వ్రాయబడెను. (అ. ప్రె.)

జాతీయపక్షము-లీక మిషను

స్వపరిపాలనను స్వ పరిపూరింపబడుచరకు మార్పులు పీలు లేదు

పండిత మాళవ్యాగారి సవరణలు

సిద్ధా జూను 7:—లీక మిషను నీవేదికను గురించి సోమవారమున జరుగు చర్చపై చాల ప్రతిపాదనలును శివస్వామి అయ్యగారి తీర్మానమునకు సవరణలకు నోటీసులు సగంబడెను. వానియన్నిటిలోను, ఈ క్రింది కారణములచే నీవేదికను గురించి విచారింపజాలమని పండితమాధవమహానమాళవ్యాగారు పాదించెదరు. 1 కీబ్రవరీమాసమున నీసభవారి ద్వారా చెలుపబడిన స్వపరిపాలనాసమస్య అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది. లీక మిషనువారు విచారించిన సమస్య స్వపరిపాలన సమస్యను వేరుజేయుట సాధ్యము గావనియు, ఇంతవరకు భారతానాసభవారి తీర్మానమునకు సంత్కృష్టికరముగ ప్రత్యుత్తరము సగడలేదనియు, ఈ రెండు సమస్యలు నొకే సర్వాయము పరిష్కరింపబడతలెను 2 కమిషనువారి నూచనలు, చాలవర కొక దానిపై నొకటి ఆధారపడియున్నది అందుచే వానినిన్నిటిని ఒక్కటిగా పరిగణించి చర్చి దీసికొనవలెను. రివీదియెట్లున్నను, కమిషను నూచనలను చర్చించుటకు భారతానాసభవారికి సంపూర్ణ మగు నకాశము గలుగువరకు, భారతకార్యదర్శిగాని, భారత ప్రభుత్వముగాని ఎట్టి చర్యయును దీసికొనరాదు. (అ. ప్రె.)

బాబరు అకాలీ కుట్ర కేసు

అప్రమరు సాక్ష్యము

లాహోరు, జూన్ 7:—నేడు సెషన్సు జడ్జియెదుట బాబరు అకాలీ కుట్ర కేసు విచారణ ప్రారంభమైనపుడు నెం 1 అప్రమరు ప్రతివాదితరపు వకీలు క్రాసుపరీక్ష జేయగా నిట్లు చెప్పెను:—ఆయనను అరెస్టు జేసినపిదప హోషియార్వారు నుండి లాహోరుకు దీసికొనిపోయి పోలీసు రానాలో రిమాండులో నుంచిరి. రాజాలో నుండగా పోలీసు ఆఫీస రెవరను ఆయనను పలుకరించెడు. ఆయన నెట్టి విచారణయు చెయలేదు. కొద్దిరోజులైన పిదప ఆయనను లాహోరుకు దీసికొనిరాగా విచారణోద్యోగి, మిర్ ఖజల్ ఇమా, ఆయనను బాబరు అకాలీలను గురించి యేమి తెలుసో చెప్పవలసిదని ఒత్తిజేసెను. ఆయన మొదలు వెనుక ముందాడెనుగాని పిదప అంతయును ఒప్పుకొనెను. అట్లు మిర్ ఖా హెబు బంగ్ లాలో ఒప్పుకొనునట్లు జేయుటకు రెండరోజులు పట్టెను. ఆయన పట్టు మెంటు మొదటిసారి జలందరు మేజిస్ట్రేటు అబ్దుల్ ఘానిగారిచే తీసికొనబడెను.

పల్లెట ప్రాసిక్యూటరు మరల విచారింపగా పిస్తోలు లెక్కడ కొనినో కిస్కాసింగారు ఆయనకు జెప్పలేదని అప్రమరు చెప్పెను.

అంతట నెం 2 అప్రమరును పల్లెట ప్రాసిక్యూటరు విచారింపగా ఆయన మొదలు ముహమ్మద్ యూసుఫ్ నీయు 11 యేండ్లది క్రింద కేక్కునైతిననియు జెప్పెను. కిస్కాసింగు నైత్యమునంకి విడుదలయైన పిదప ఆయనతో కలిసి కాపుర ముండెను. ఆయన వారు మిగిలిన ముద్దులుతో గలసి కొందరు కేరగలవారిని ముఖ్యముగ రాజభక్తియుతులను ఆశీసరులను హత్యజేయు కుట్ర జేసినట్లు జెప్పెను. పిదప ఒకసభ జేసి కిస్కాసింగు డోబాలా నొకజతను బయలుదేరి దీసి ప్రభుత్వమును నెడ అప్రియత్వమును గలుగజేయుటకును రాజభక్తియుతులను భయపెట్టి వారు మార్పుకొనకున్న హత్యజేయవలెననియు తీర్మానించిరి. ఈపనిని నైత్యములలో గూడ జరిపి సిపాయిలను నమ్ములకు త్రిప్పివేయువనిని బాబుకాంతసింగు జేయవలసినదిగ కిస్కాసింగు ఆడిగెను గురుద్వార ప్రబంధక సంఘము వారిమతమునకు విరుద్ధగు అహింస నామోదించుట వలన వారిసిద్ధాంతముల ననుసరింపవలదని బాబారు అకాలీజతకు సలహా యియ్యబడెను. కోర్టు అంతట లేచెను. అ|| ప్రె||

విదేశీయ మూలధన నిర్ణయ సంఘము

జాతీయపక్షమువారి తీర్మానము

సిద్ధా, జూను 7:—జాతీయపక్షమువారు వేరుగా సమావేశమై ఉత్కృష్ట శ్రమలందు విదేశీయమూలధన మెంతవరకుండవచ్చునను విషయనిర్ణయమునకు ప్రభుత్వసభ్యునిచే వాగ్దానమొనర్పబడిన సంఘముయొక్క నిర్ణయముగురించి చర్చించిరి. ఈసంఘమున ప్లేటుకాన్సిలరుండి నల్లరుసభ్యు లుండవలెననియు, భారతానాసభనుండి నల్లరుసభ్యు లుండవలెననియు ప్రభుత్వముతరపున వాణిజ్యసభ్యుడు, ఆర్థిక సభ్యుడును నుండురనియు ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి.

అధికారసభ్యులుగాక, ప్లేటుకాన్సిలరుండి ఇద్దరుసభ్యులును, భారతానాసభనుండి ఆర్థురసభ్యు లుండవలెననియు నూచించుచు మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమావేశమువారి కొక లేఖ వ్రాసెను. జాతీయపక్షమువారు నెహ్రూగారి నూచన ప్రకారము తీర్మానించి రని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రైలు టికెట్లు మోసము

ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష

కోయంబత్తూరు, జూను 7:—రామసామి అసారియను నాతడు ఒక కుట్రవానికి కోయంబత్తూరునుండి ఈరోడ్డు అరటి టికెట్టు కొనిపెట్టెదని 10 అజాయి తీసికొని మే 20 వ తేదీని మోసము చేసినదానికై సబ్ డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు గ్రీను గారు రి నెలలు కఠినశిక్షను వేసిరి. ఆరు నెలలు టికెట్టు డెచ్చెద నని కనపడుతుండ పోగానే పీల్ల వాడు కేకలు పెట్టగా రెయిల్వే కాష్టేబిలు వెంటబడి పట్టుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

యం గు యిం డి యా ప త్రి క

మ హాత్మని సంపాదకీయ వ్యాసములు

1924 జూను నెల 5 వ తేదీని వెలువడిన సంచికలోని ముఖ్య వ్యాసముల కనువాదము

భోగము శక్తి కాదు

శాంతినికేతనము నుండి బోరాదాదాగారు

మహాత్మనకు వ్రాసిన లేఖ

“మేము యావచ్చుకొని నిర్మాకార్యక్రమముకొరకే వినియోగింపవలెనని మీరు మమ్ములను ప్రోత్సహిస్తుంటుంటు కారణ మేమి? ప్రపంచయాత్రకు మాకవసరముగ సామగ్రిల వన్నిటిని మేమే స్వయముగా తయారుచేసికొనవలెనని మీరు నిర్ణయించుటయే కారణము. మేముటలేచేసిన మాకుశక్తిగలుగును. మొదట జీవనోపాధి కత్యవసరముగ నంతమాత్రపు శక్తికైన మేమిందువలన బడయుగలిగినవో ఆవల సౌఖ్యముగా జీవించుటకు వలయుశక్తి గూడ మాకు క్రమక్రమముగా లభింపగలదు. అటు గాక దొరతనమువారనుగ్రహించి యిచ్చినంతమాత్రమునే మన ము స్వీకరించుచుండినను గూడ మనకుకొంత లభింపకపోదు గాని అందువలన మనకు అధికారమును కేక్తియును కలుగవు నానాటికి మనకు క్షీణదశగూడ అధికమగును. దొరతనమువారే అధికార మును వహించుచున్నంత కాలమును మనకు వారిదయయే శరణ్య ముగా నుండకతప్పదు. మన లాభముకొరకు మనమును దొరత నమువారి లాభముకొరకు వారును ప్రయత్నించుచుండుట సహ జము. తమయిష్టానుసారము వ్యవహరించుట కెప్పుడు దొరతనము వారిక లభించియున్న అధికారమును రద్దుపరచుటకు వారు మన కధికార మిచ్చెదరని ఆశించుట శుద్ధ అవిశేషము. మనదేశీ యులు కొట్లకొలదిగా అన్నవస్త్రములు లేక అలవడించుచుం డగా మన భోగములకు పకరించు నవ్వులను మాత్రమే దొరత నమువారు మన కిచ్చెదరు. వారినటుల నిర్బంధింపగలపరిస్థితుల ను మనము కలిగిందు నంతవరకునువారు తమ అధికారమునందు లనవేరమైనను వలరు. దొరతనమువారికి లభించియున్న అధి కారమును వారు స్వలాభముకొరకే ప్రధానముగా వినియోగిం చుచున్నారని భారతదేశమునందలి కొట్లకొలది ప్రజలకు నిజముగా సౌఖ్యమును కలిగించుటకు మాత్రము దాని నిండు కంతయును వినియోగించుటలేదు. బీదలకు నష్టమును కలిగిం చుచు వట్టావాసులే భోగ్యపదార్థములను కొనుచున్నారు. ప్ర జలవాంఛితముల నెరవేర్చునట్టియు ప్రజలకు తరవాది కానట్టి యు ప్రభుత్వమువారే అధికారమునంతను పూర్తిగా వశపరు చుకొనియున్నారు అను విషయము పూర్తిగా నిజమేగదా?”

రాష్ట్రము రక్షించినది

బాబూ భూపేంద్ర నారాయణసేనుగారి లేఖ

“వంగరాష్ట్రమున హుగ్లి మండలమున అరంబాగు నబు డివిజనులో రాజారామమోహన రాయగారికి జన్మస్థాన మగు రాధానగరుకు పశ్చిమమున ఏడు మైళ్ళదూరమున దవదొందయను గ్రామమున్నది. 1922 జూనునెలలో దారకే శ్వరదెలో గొప్పనరన వచ్చినది. ఆనరదవలన నష్టపడిన ప్రాంత మందు నివసించుచున్న వారికి సహాయముచేయుటకు హుగ్లి హం డల కాంగ్రెసుసంఘమువారు నామిత్రులగు శ్రీయుత ప్రభల్ల చంద్రసేనుగారిని నియమించిరి. వరదలవలన కలవు సాధారణ ముగా రాకమానదు. అందువలన ప్రజలు కష్టపడుతుంటుటకు రాష్ట్రములను ప్రజలకు పంచిపెట్టుటయే ఉత్తమసాధనమని సేను గారు నూచింపగా, కాంగ్రెసుసంఘమువారు రాయనను పరిహసిం చిరి. కాని సేనుగారు నిరంతరమును చెందలేదు. ఆ మండల మువారు చాల ఉదాసీనతనుబూనియున్నమాట నిజమేయైనను రాష్ట్రములపై వారు బాగుగానూలుపడికి కాటక బాధనుండి విము క్తులగునట్లు సేను చేయగలుగుదునని సేనుగారువాగ్దానముచేసిరి. సేనుగారును మరియొకరును కొన్ని రాష్ట్రములను కొంత ప్రత్తిని యితరపనిచూపుట వెంటగొని యింటింటికిని పోసాగిరి. పడుచు వాండు వారిని కట్టెడుటనే పరిహసింపసాగిరి. వృద్ధులుమా త్రము తలలమాచి గ్రామములలో వెనుక రాట్టపై మోత ప్రజలు చుండినదని నుచిరి. ఎటులకో ఆ గ్రామమున 12 మందికి 12 రాష్ట్రములనిచ్చి వారికిసరిగా ప్రత్తి నందజేయ సాగిరి. వారు చేసినపనినిట్టి వెంటవెంటనే వారి కియ్యవలసిన సామ్యముగూడ నిచ్చివేయుచుండిరి. తమకుకానినైన బట్టలను సేనుగారుగారు

వారికి వారు వడికిననూలు పుచ్చుకొని 5 తులముల నూలుకు 10 తులముల ప్రత్తివలెన నగదుకుబదులుగా ప్రత్తినే వారికి సేను గారిచ్చుచుండిరి. నగదే కావలెననువారికి వారే ఏటులుచేసి నూలు వడుకుపద్ధతిని వడికిన నూలుకు ఒకతులమునకు మూడుదమ్ముడీల చొప్పున నిచ్చుచుండెను. వీరు 12 గురు నిటుల శ్రద్ధగా వడల కుండ నూలువడికి ధనమునార్జించుచుండుటచే తక్కినవారి కంత రికినిగూడ అన్వేషిగలిగినది. వీరు నూలువడికి ఆనూలుతో ఖద్దరు చీరలను సేసికొనగా వారినిచూచి అదివరకుపరిహసింపిన వారు గూడ రాష్ట్రముల నిర్బంధవలెనని సేను గారిని వేడుకొనిరి. 3, 4 నెల లరసగి గ్రామమున నూరుమంది నూలువడుకసాగిరి. వారికందరికిని లోటులేకుండ నామిత్రుడు ప్రత్తిని అందజేయుటకు చాలశ్రద్ధతో పనిచేసెను. మొదట మహావృద్ధియశ్రీలు పూనుకొనిరి. పిమ్మట పింఝాశ్రీలు గూడ ప్రారంభించిరి. ఇప్పుడు 200 మంది నూలు వడుకు చున్నారు.

సేను కలకత్తా జోరబాగను కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి గా పనిచేయుచుంటిని. సేనుగారు నన్ను రమ్మని వ్రాయగా ని చ్చటికి వచ్చి సేను గారు చేయుచున్న పనిని చూచిన పిమ్మటనే జాతీయతను నిర్బంధములలో రాష్ట్రమునకిం తటి ప్రబలశక్తి కలదనిసేను గ్రహింపగలిగితిని. అరుణోదయము నుండి ఆస్తమయపర్యంతము గ్రామవాసులు వచ్చి తాము సే సిననూలునిచ్చి మరల రెట్టింపుగా ఏటులతో లేక ధనముతో తీ సికొనిపోవుచునేయుండిరి. ముదుసోశ్రీలు తాము స్వయ ముగా వడికిననూలుతో నేయుడిన ఖద్దరుచీరలనే ధరించుచుం డిరి. తిండిలేక వాడిపోయినవారి మొగములలో నవ్వు కనపడ సాగెను. సేను వారితో సంభాషింపసాగితిని. సేనుగారు రాష్ట్రములను ప్రత్తిని యిచ్చిననాటినుండియు పక్షులుతోలగి పో యినవి. ఆదివరకు ముష్టి నెత్తుకొనుచుండిన శ్రీ లక్ష్మి డా దురవస్థతోలగినది. ఇప్పుడు వారికి చేతినిండ పుష్కలముగా పని యుండుటచే చీకజగడములు లేకుండపోయినవి. శ్రీలుగూడ ధనము నార్జించి కుటుంబపోషణకు తోడ్పడుచుండుటచే పురు షులు వారినిపుడు సరిగా నాదరింపసాగిరి. వారికి పరువు దక్కినది. వారు క్రొత్తవారి ఎదుట మొగము చూపరు. ఘో షాశ్రీలు. గాని సేనుగూడ ఖద్దరువనిలోనివాడనని వారితో తెలుపుటచే వారు నాతోనరమరిక లేకుండ మాటలాడసాగిరి. సా యం కా ల మ పు డు పు రు షు లు గూ డ కార్యస్థానముకడకు వచ్చి ప్రతిదినమును మాసంభాషణలను విను చుండసాగిరి. వారు క్రమముగా నధికమగు సానుభూతినిచూప సాగిరి. ఈ రీతిగా ప్రతిదినమును జరుగు యిష్టాగోష్ఠిసభలకు వచ్చువారి సంఖ్యనానాటికి హెచ్చుచుండుటచే ప్రజలతో సభి ముగా కలసి మెలసియుండుటకు దొరతనమువారి సంస్కర్మమును వడలవలెనను మీహితోపదేశమునాకు స్ఫూరణవచ్చుచుండెను. అదియే ఉత్తమపద్ధతియను నమృతమధికమయ్యెను. అంతట పట్టాకాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వహణమును ములిచేసి గ్రామము లలోనే పనిచేయ సాగితిని. గ్రామములలో నలవాటు పడిన కొలదియు బాడ్డోలివిధానమునందు మాకు నమృతమధికము కా సాగెను. బ్రతికియున్నంత కాలమును దానిని నెరవేర్చుచుండుట కంటె కోరదగినదేదీయును లేవనికూడ మే. పు. నముచున్నాము.

ఖద్దరు పనితోపాటు, జాతీయ పాఠశాలలు, పంచాయ తీలు, సంఘసేన మున్నగుపనులు గూడ జరుగుచున్నవి. కాంగ్రె సుసంబంధ అను పేరుతో నొకవారపత్రికను (లిఫ్ట్) ప్ర చురణ శాఖవారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆ పత్రికలో నిర్మాణ విధానముగూర్చి వారు వ్రాయుచుండురు. మాసంఘమునకు సత్కార్యసంఘమునిపేరు పెట్టితిమి.

దవదందలో నూలువడుకు స్థానమును దానికి ఉత్తరము న ఏడుమైళ్ళదూరమున నన్ను బారాదోంగలులో సేతుసేయు స్థానమును దక్షిణమున నూలుగు మైళ్ళదూరమున నన్ను బందా రులో నొక జాతీయపాఠశాలను ఈ సంఘమువారు సాగించు చున్నారు.

హుగ్లివరదల సహాయకసంఘము వారు 300 రూపా యులును, వంగరాష్ట్రకాంగ్రెసు స్వదేశీబోర్డువారు 500 ను, జోరబాగను కాంగ్రెసువరదసంఘమువారు 1000 ను మాకొసం

గిరి: నిలువయున్ననూలు, ఖద్దరు, ప్రత్తి, ప్రత్తినింజల వెల 1200, సేతుసేనవాండ్రవద్దనున్న వ్యవసాయ వెల 200, ప్రజల కిచ్చిన రాష్ట్రములవెల 350 రూపాయలు.

అల్పా మనము వర్తకులు శ్రీయుత జీవనలూలగారి సోదరుడు శ్రీయుత హరకృష్ణ మోతీచందుగా రిజీవల వచ్చి జాతీయవిద్యాలయమును నూలుపనిని చూచిరి. బందారుజాతీయ పాఠశాలనుంచిన స్థలమును కొనుటకు 200 రూపాయలను ఆశ్రమనిర్మాణమునకు నూరురూపాయల నొసంగిరి. కలకత్తా మైకోర్టులో సిపురు న్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్న బారి ప్టరు జె. సి. హజరాగారి బంగళాలో మేము ప్రస్తుతము బస దిగియున్నాము. ఆయన యీశైవ్యకలపులలో నివటికివచ్చిరి. బాడ్డోలివిధానముకంటె మరియొకటి లేదని ఆయన తెలిపిరి. అని సేనుగారు నాకు వ్రాసిరి.

“ఒకచిన్న సంఘముగూడ ఘనముగనేవ చేయగలదనియు ప్రజలకు సరిగా బోధించిన వారు సంఘముతో రాష్ట్రముపై నూలువడుకుదురనియు రాష్ట్రము విచ్చగాండ్రనుగూడ మంచి సీతికి తేగలదనియు, విద్యాధికులకును పామరులకును బీదలకును ధనికులకును నైకమత్యము కలిగించుటలో దీనికిసాటి వేరొకటి లేదనియు యీలేఖవలన తెలుచున్నది. (మ. గాం.)

నూలువడుకువారు

దారమును తీయగలవారందరూను తాము నూలువడుకగల మందురు. అది సరిగాను. తినినవో జీర్ణమునట్టి రొట్టెలను చేయగలవాడే నేర్వరియునుగాని రొట్టెలను కాల్యగలవారంద రును నేర్వరులుకార. పిండితో రొట్టెలనుచేయు విధానమునం తయు నతడు పూర్తిగా తెలిసికొనవలెను. అటులే సేతు సేయుటకు పనికివచ్చు తిన్ననిధానమును తీయగలవాడే నేర్వరి. కొంతలావు కొంతసన్నముగా తీయబడిననూలు పనికి రాదు ప్రత్తిరకములను గుర్తించుట దేకులుచేయుట మున్నగుపనులను బాగుగా నెరిగియుండవలెను. ఏటులు బాగుగానుండునో దార ముసరిగారాదు. ఒక్కొక్కరకములో 80 కాంటులవలకును దార మును దీయగలిగియుండవలెను. తన పనిముట్లను నానరెట్టి బాగు చేసికొనజాలని వడ్రంగివలె తన పనిముట్లను సరిచేసికొనజాలని శిల్పివనివాడును నేర్వరికాదు. రాష్ట్రము సరిగా తిరుగుటలేదని కొందరు పనిచూచి వేయుచుండుగాన నూలువడికయందీ భాగ ములన్నియును చేరియుండువలెను. శ్రద్ధగా గమనించిన వీనినన్ని టిని సులభముగా గ్రహింపగలుగుదురు. ఇది చాల కష్టముని ఎవ్వరును భయపడ నక్కరలేదు. శ్రద్ధమాత్ర మవసరము. (మ. గాం.)

శ్రీ మతి సరోజినీగారు

మ పిల్లలు గాంధీగారు వ్రాసిన లేఖ

(నాకుమారుడగు మణిబాలు గాంధీ నాకు వ్రాసిన యీ లేఖవలన శ్రీమతిసరోజినీగారు దక్షిణాఫ్రికాలో అత్యంతభవన కార్యము నొనరించినని స్పష్టముగాగలదు. (మ. గాం.)

“అవసరమున కార్యభారము వలన సరోజినీగారు చాల సారులు యిటునుండి బయలుదేరుటకు ఏర్పాటులనుచేసియు మా ర్చుకొనవలసివచ్చినది. ఆమె ఈదేశమునం దుండగనే ప్రత్యేక స్థలనిర్ణయచట్టమును విస్మరించుట ఆమె ప్రయత్నమువలన కలిగిన ఫలితములలో మిక్కిలి గొప్పఫలితము ఆమె యొక నివటికి వచ్చుననగా పాశ్చాత్యులును దొరతనమువారును అత్యధికమగు పట్టుచలను చూపవారంభించిరి. ఆమెవచ్చినపిమ్మట కొంతకాల మువరకును గూడ వారటులే మెలగిరిగాన యీచట్ట ము లేప్పక ఆమెదింపబడుననియే అంచును నిశ్చయించిరి. చట్టసభలో యీచట్టమును నిలుపవలెనని మొదటిసారి అలెగ్జాండ రుగా రుపపాదించినపుడు యిద్దరు మాత్రమే ఆయన పక్షమున మాటలాడిరి. తక్కిన వారందరూను ప్రతిపాటులుగా నుండిరి. ఆమె యిటుకు వచ్చినపిమ్మట చాలమామృకలగినది. ఆమెప్రయత్న ములను విఫలము చేయుట కివటిపత్రికలు చాలపనిచేసినను ఆమె వాగ్ధాటి జనసము దాయము నవరీలగా వశపరచుకొనెను. ఆమె నామమును ప్రతియింటను స్మరింపసాగిరి. ఆమె అన్ని పక్షముల నాయకులతోను మాటలాడెను. కార్యకక్షమమువారే మొదట లొంగిరి. సరోజినీగారి సంభాషణలవలననే తనయ భిప్రాయము లటులమారెనని జాతీయపక్ష నాయకుడగు జనర లు హెచ్చారు గారు తెలిపెను. యూనియను సభలో చర్చిం పబడవలసిన విషయములలో నీ చట్టమే ప్రధమ విషయముగా నుండినను అనేక కారణముల వలన దొరతనమువారు దానిని నిలి పివేసిరి. సరోజినీగారు వెళ్ళువరకును ఆనటయే ముంచినవారు లేరదిరి. సేను ఇంతిలో వెళ్ళనని ఆమె స్పష్టపరచిన పిమ్మటనే సభలో చర్చను సాగించిరి. ఆచట్టమును చర్చించునపుడు కడవర కును సేను సభలోనుండును. నాకజకాశ మెసంగినవో 331 కోట్ల భారతీయులపక్షమున పారి పృథక్ మావేదన నాసభలో తెలిపె దను. ఈచట్టము నామోదించుట ఎన్నటికిని సాగదు అని ఆమె నుడివెను. అటులే సభయందు మాపుండెను. ఆమెను వారరద్దధి కము గౌరవించి మర్యాదచూపిరి. చర్చముగియకమునుపే మం త్రింగము ఓడిపోయినది. చట్టము మూలమైనది. పార్లమెంటును విరమించిరి.

పిమ్మట నామె పోర్చుగీజవైకు, యిష్టులండను, గ్రా హంస్టాను, కింబర్లే మున్నగు పట్టణములలోను పక్ష

వ్యవస్థించి జోహన్నబగ్గును పంపిణీ చేయుచున్నది. ఎల్లవెలుగుల తల్లివారు చాల ప్రాతినిధ్యమును జూపుచు అచటి భారతీయుల కెట్టియిబ్బందులను లేదని ప్రతిభాలో ప్రకటించిరి. ఆమె వచ్చినచో విరోధము లేదునని తెలియజేసిరి. కాని ఆమెవచ్చి యుపన్యసించిన పిమ్మట వారి యభిప్రాయము మారినది. ఆమె ప్రభుత్వమును నిరసనగా వేర్పరచుచున్నది. కాని ఆమెవచ్చినచో విరోధము లేదునని తెలియజేసిరి. కాని ఆమెవచ్చి యుపన్యసించిన పిమ్మట వారి యభిప్రాయము మారినది. ఆమె ప్రభుత్వమును నిరసనగా వేర్పరచుచున్నది.

ఆమె సలహా ప్రకారము దక్షిణాఫ్రికా (భారతీయ) కాంగ్రెసుసభ సభ్యులలో ఆమె అధ్యక్షుల క్రింద చాల జయ ప్రదముగా జరిగియున్నది. ఈ సభ్యుల సోమవారమునాడు పురము దిరమునందును తక్కిన నాలుగునాళ్లలోను పోల్సి యిస్తుంటే హాలులోను ఆసభ జరిగినది. ముఖ్యములగు ముప్పది తీర్మానము లామోదంబున. కమిటీకోసం కడుచేర్చుగా జరిగినది. మోడరేషనును మరలనప్పటినుండియు యిచ్చి భారతీయులు దురవస్థకు పాల్పడిరి. సోజీనిగావున అత్యంతము నిరాశ ప్రకటించుచున్నది. వచ్చినను దానినప్పుడే మార్చి వేసిరి. ఆమె వ్యవహారంబునుండి వెళ్లినచో యిచ్చి భారతీయులు చాల చింతించుచున్నారు.

కాంగ్రెసుసభ జరిగినపిమ్మట నామెకు వితిలేని ఆహ్వానములు వచ్చినవి. ఆఫ్రికానుల కన్నిటికిని వెళ్లవలెనని కనీసము మూడునెలలకు తక్కిన పట్టుకాన నామెకొన్ని స్థలములకు మాత్రమే వెళ్లవలెను. ఆమె ఇప్పుడు రోడ్డియాలో నున్నది. అటునుండి మరల జోహన్నబగ్గుకు రాగానే పాక్వాత్తులు ప్రత్యేకముగా విందుచేయుదురు. కడపటి విందు సెర్బునులో జరుగును.

మహాత్ముని కారాగ్రహానుభవములు

VII

సత్యాగ్రహశైలి ప్రవర్తన

ఈ కారాగ్రహానుభవములను 7 వ వ్యాసమునందు మహాత్మాగాంధీగారు సత్యాగ్రహశైలి ప్రవర్తన గూర్చి తెలుపుచు ఈ దిగువవ్యాసమును యంగుండునాపటిలో వ్రాసిరి:—

నాన్నేహితులు కొందరు వెలిసిన సంజీవాములను క్రిందటి వ్యాసము చివరకు సూచించియుంటిని. 1921, 22 సంవత్సరములలో వేలకొలది జెయిల్లకుబోయిన శైలి మంచిప్రవర్తనమును గూర్చిన విషయచే బాగుగ విచారింపవలసి యున్నది.

జెయిల్లో గాకున్న బహుమైనను ప్రభుత్వమువారి చిక్కులుపెట్టుట మనపని గాదు. మనప్రవర్తన ధర్మముగా నుండునంతకాలము ప్రభుత్వమువారి కిబ్బంది కలిగినను కలుగకున్నను మనకు ఆవసరములేదు. అన్నిటికన్న నెక్కువగా మన అసహాయోద్యమమే వారి చిక్కులకు దిండును. న్యాయవాదులుగాగాని, శాసనసభ్యులుగాగాని వారికి సహాయమున ర్పకంపాటయే మన విధియైయున్నది. అనగా మన సహాయనిరాకరణము ప్రభుత్వమువారికి సంతకము గలుగజేసినను మనము దానిని వదులుకొనకలము. సహాయనిరాకరణమువలన మనము లాభము పొందవలెనని మామటచే దానివలన ప్రభుత్వమువారికి గలుగునట్టియుగూర్చి మనము దలకెట్టును. కాని యిట్టిసహాయ నిరాకరణము జెయిల్లో నుండగూడదు. మన స్వలాభముకొరకై అందు జొచ్చుటలేదు. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ప్రకారము మనము నెర్రగుల నుటచే అటకు గొనిపోబడితిమి. మైనన్నపుడు వారి న్యాయస్థానములను శాసనసభలను, పాఠశాలలను బిరుదములను విడిచివెట్టి వారిసహాయము లేనిదిగూడ నుండగలమని రుజువుచేయుట యెట్లు మనవిధియై యున్నదో అట్లే జెయిల్లోగూడ వాసుకొననంత అన్యుతముగ సత్సృష్ట క్రింద గలవామై వారి యపోహ తొలగించవలెను.

మనలో నందరు గుర్తించినను గుర్తించునను, అసహాయోద్యమము సహేతుకమైనదిని, నెక్కువసంఖ్యలను నమ్మనదియు అటు సత్యము. ఇదివెట్టి దౌర్జన్యమునకు గడగొట్టితి గాదు. దౌర్జన్యహిత అసహాయోద్యమమునందు మార్గత్యమునకు ప్రారంభమునకు తావులేదు.

యూధ్యమందు పట్టుబడు శైలి సత్యాగ్రహశైలి సరియైనది. ఒకసారి శత్రువులకు పట్టవడినచో యుద్ధమనందలి శైలిని శత్రువులపట్ల మిత్రులుగా ప్రవర్తించెదరు. శైలిగా పట్టవడిన సేనాము శత్రువుని మోసము జేయుట అగౌరవము. సత్యాగ్రహశైలి సత్యమువారు యుద్ధమందలి శైలి

గా మారులేదు. మనము యుద్ధశైలిగా ప్రవర్తించినచో నెక్కువ గౌరవము సంపాదించెదము. జెయిల్ల ఇరువత్తుల మధ్య తటస్థముగానుండు సంస్థలుగా జేయవలెను. అందు మనము చాలవరకు సహకారమునకు బానుకొనవలెను.

జెయిల్ల నిబంధనల భగ్గువరచి వానికి వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించి మొదలునే శిక్షలు కఠినముగానున్నవి ఫిర్యాదుజేయుట సమంజసముగా నుండదు. అత్యగౌరవమువకు లోపము. మన వస్తువులను శరీరములను సోదాచుట మంచిది గాదని ఫిర్యాదుజేయుచు, అటంకపెట్టుచు, ఆత్మహత్యమును చేయుటలు అట్టలలోను పరుమకొను గొంగులలోను చాచియుండుట తప్పు. నాకు దేలి నీ సంతక వరకు సత్యాగ్రహమునందు ఎప్పుడైన అత్యము జెప్పటకు గాని మోసముజేయుటకు గాని అవకాశము లేదునని తేలు.

మనము జెయిల్ల అధికారుల క్రిందనే చీకాకురచినచో ప్రభుత్వమువారు మనలో రాజీపడుదురనుట యనగా, వారిని ప్రశంసించుటయే లేక అజ్ఞానులుగా భావించుచుంటిమనియే అర్థము. మనము వారికి యిక్కట్లులు గలుగజేసినను ప్రభుత్వమువారు సరకుగొనక మనకు శిక్షలు కఠినము జేయవలెనని వారిని ప్రశంసించుట యగును. అనగా మనము తగినంత కారణము గలుగజేసినను ప్రభుత్వమువారు మనము శిక్షింపవలెనని దయార్థిత్వమున భావించుచుంటి మనుమాట. కాని నిజమదిగాదు. కరుణయునుమాట వెనుకబెట్టి అరసరము వచ్చుచో తమ అధికారమునకు మించిన శిక్షల విధించుటకునాడ వెనుదీయరు.

కాని మన మందరము నెప్పుడిగా శాంతముగ గౌరవనీయు లగు సత్యాగ్రహులవలె ప్రవర్తించి యుండినచో, యా సత్త్వవర్తనచాచి ప్రభుత్వమువారు గౌరవనీయులగు నిరపరాధులు నింతమంది శిక్షించునట్టి నేర మొనర్చినందులకు సిగ్గుపడియుండురు. మన అసహాయాచరములన్నియు మనలో నున్న దౌర్జన్యమునకు గ్రహమునుగుని వారసుమండ లేదా? మనము ప్రకారముగా ప్రవర్తించినపుడెల్ల వారికి మనమండలేదా?

సత్యాగ్రహులమును చే మనము యాదిగరించి ప్రవర్తించవలెనని నాన్నేప్రాయము:—

- (1) మంచి కట్టుబాటులతో గౌరవముగా ప్రవర్తించుట.
- (2) జెయిల్ల అధికారులకు వారి పరిపాలనయందు సహాయపడుట.

- (3) అన్ని కట్టుబాటుల నిబంధనలకు బద్ధులమైయుండి శైలికు అదృష్టప్రాయములుగా నుండుట
- (4) శైలిలో ఆధములకు ఒసంగబడిన సౌకర్యము లేనియు, ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యచర్యకము లయినచో తప్ప, గ్రహింపవలెండుట.

- (5) అవిధముగా గావలసిన అడుగుట ప్రసాదించబడకున్నచో కోపగించవలెండుట
- (6) మనకు సాధ్యమునంత వరకు మనకిచ్చిన పని యెంత కష్టమైనదైనను నెరవేర్చుట.

ఇట్టిప్రవర్తనలనే ప్రభుత్వమువారికి క్లిష్టమైనదను గలను. ఇట్టి శిక్షికి వారు సిద్ధపడియుండ కుండుట చేత ను న మృకము లేకుండుట చేత ను గౌరవ ప్రవర్తనమును గౌరవముగా నెదుర్కొనుట వారికి కష్టముగా నుండును. దౌర్జన్యమును వారు సిద్ధముగా నుండు వారేయగుటచే రెట్టింపు క్రూరత్వముతో నెదుర్కొనెదరు. అరాజకము గలిగి నేరములు జరుగుచుండునపుడు వారు అణచివేయగలిగిరి. కాని అసహాయప్రవర్తనమునకు లోబడుట తప్ప నెదుర్కొనుటకు మార్గము గనిపెట్టలేకుండిరి.

సత్యాగ్రహులను మైమేయుట యెందుచే నవగా వారు యిక్కట్లులకు లోబడియుండుటయందే ఉపశాంతి బడయుదురు. న్యాయమునకై శాంతముగా బాధల ననుభవించుట యందు గొప్పసుగుణముగలదు. అది ఖడ్గమార్గమునందలి ఘనతను మించినది. అనగా మన అత్యగౌరవమున కపోయము గలుగునట్టి చర్యనుగూడ మనము అటంక పెట్టగూడదని చెప్పలేదు. అతిగా మనలను అధికారులు దూషించుటకు గాని ఆహారమును దూరమునండి వికలముగాని అంగీకరింపరాదు. అట్టిచర్యలకు ప్రాణముల త్యజించియైన అభ్యంతర పెట్టవలెను. అవమాన పరచుటకు గాని, దూషించుటకు గాని ఉద్యోగులకు అధికారము లేదు. కావున దాని నాటంక పెట్టె వచ్చును. సోదాచుటకు జెయిల్ల నిబంధనలయందున్న విషయము గావున దానికి అడ్డు జెప్పరాదు.

కాని బాధల నోర్వవలెనని చెప్పినంతమాత్రమున సత్యాగ్రహ శైలిను సూర్యకృష్ణము లానప్పటి నేరములతో సరి సమానముగా జూచునప్పుడు గూడ నోరేత్త తొలగినవలెనని యర్థము కానేరదు. శైలిగానున్నంతకాలము మనము సౌకర్య

ముల గోరము. నేర్చుకొని లసియు. ముటను సంతసించి వారు నీతియునుగా నుండునట్లు బోధజేయు అవకాశము లభించి నందులకు సంస్థ ప్తి చెందవలెను. నాగరికుల చని చప్పుకొనుచుండు ప్రభుత్వమువారు సర్వసాధారణమైన యా వ్యత్యాసమును గమనింపవలెను.

సంపాదకీయవ్యాఖ్యలు
(యంగుండునాపటి)

పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారు నాభా పరిపాలనకు యా దిగువలేఖను వ్రాసి బంపిరి:—

“గిద్దానీగారు రచిస్తున్నగూర్చి మీరు గాంధీగారికి మే 12 తేదీన వ్రాసిన లేఖను యంగుండునాపటి ప్రతిభాలో నివ్వజే జదివించిరి. ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారు, క. సంతానంగారు, నేను తిరిగి మీయనుజ్ఞ లేనిది నాభారాష్ట్రము ప్రవేశింపమను మరతుమైన మాశిక్షలను రద్దుపరచినట్లు ఆలేఖయందు చెలిపి యుండిరి. నాకు జ్ఞాపమున్నంతవర కట్లు జరుగలేదని నే నాకు తెలుసును. మేము యెట్టివరతులు లేకనే విడచివెట్టిరని యిప్పుటికిని తెలుచుచున్నాను. మాసంగిన సి. పి. సి. 407 సెక్షను క్రింద నిచ్చిన ఆర్డరునందుగాని, అందుతో పొందుపరిచిన కాలితునందుగాని యెట్టివరతులను తేకుండెను. ఈవిషయము మేము జెయిల్ల నూపర్చెంటుగారిలోను పోలీసు అధికారిలోను మాట్లాడినప్పుడు స్పష్టపడినది. వివర ఎక్కువగాతిపు ఆర్డరు, అను వేరొక ఉత్తరువు మాకిచ్చిరి. అందు, మేము ఆరాష్ట్రము వీడి పోవలయుననియు, తిరిగి ఆంజ్ఞ లేనిది రాజనదనియు గలను. మాశిక్షలు తగ్గించుట లేక రద్దుజేయుటనుగూర్చి యేమియు రెండిన ఉత్తరువునందు వ్రాయబడలేదు. ఆ ఉత్తరువులను నాకిమ్మనిగోరినను నీయలేదు నేను వాటి ప్రతులను వ్రాసిగానుటకు గూడ నంగీకరిండుట లేదు. మీరు ఆవుత్తరువులను యెవ్వరికి నీయగూడదని ఆజ్ఞాపించిరని చెలిపిరి. నేను వైసదేవిన విషయములు సర్వమో అసత్యమో మీరు తెలిసినచో సంతసించెదను. ఆ రెండుఉత్తరువులను నాకు బంపినచో కృతజ్ఞుడను. ఆ యుత్తరువులపట్టి నే నేఫీలియం దున్నానో తెలిసికొనుటకు అవకాశ మిచ్చుట న్యాయముగా నుండును.”

ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారి పూర్వపుశిక్షను తిరిగి తెచ్చి ఆయనను ఖయిదుజేయుట అకాస్త్రియముగా కున్నచో అన్యాయ మనుటకు సందియము లేదని పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారిలేఖ చెబుచున్నది. ఆ ముగ్గురు దేశభిములు యేవరకులపై విడువడిరో ఆవరతులు వారికై జూపవలసి యున్నది. ఇదివరకు తెలిపినటులుగా ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారు పరిపాలకుల ఆజ్ఞనులంఘించు నుద్దేశముతో నాభారాష్ట్రము ప్రవేశింపలేదు. ప్రజాసేవజేయుటకే బోయెను. జవహరిలాలు నెహ్రూగారికి పరిపాలకుడు వ్రాయు పత్రికత్తరమునకై ప్రజలు వేచియుండురు.

ఖడ్గరు నిర్దాణము
భోగ వంఛ: బద్ధకము

ఖడ్గప్రచారమునందలి కష్టములను చెబుచు ఒకరు నాశొకపెద్దలేఖను వ్రాసెను. అందు ముఖ్యవిషయములను ఈ దిగువ పొందుపరచుచున్నాను.

“పూర్వాప్రమునందు నూలువడుకుట బాగుగజరుచున్నది. మాగ్రామములో ప్రతిస్త్రీయు వడక నేర్చినదే. చిన్నపిల్లలు గూడ రాట్నము త్రిప్ప నేర్చుచున్నారు. ఈరాష్ట్రమునందు నేతగాండ్లు అనేకులుగలరు. ఖడ్గరు ఎక్కువగా తయారుజేయ వచ్చుననియు, యెక్కువగా పనిజేయవచ్చుననియు, నేనువలందుచుండును కాని, కాంగ్రెసు కద్దరు దుకాణమునందు బట్టు యేమియు అమ్ముడుపోవుటలేదు. కద్దరు నేయుట నేర్చికొన్న వారుగూడ మిల్లుబట్టలను విదేశీవస్త్రములను కట్టుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారు ప్రజలను హెచ్చరించిరి. బోధజేసిరి. ప్రజలు తమవిదేశీవస్త్రములను కొన్నింటిని దహనపరచిరి. ఖడ్గ రుధిరించిరి. కాని ఆఖడ్గరులవలె లోపములు పెల్లడియగుట చే యిప్పుడు ఖడ్గరుధరించుట కష్టపడుచున్నారు. అందుగల లోపములేవి.—

- 1. బట్ట బహుభాగానుండుటచే స్త్రీలు కట్టలేకున్నారు.
- 2. బహుభాగానుండుటచే తడుపుట కష్టముగానున్నది. 3. పిల్లలబట్టలను తరచు తడుపుచుండవలయును, కావున ఖడ్గరు పిల్లలకు పనికిరాదు. 4. ఇందు వివిధరకములుండవు. గాఢముగరంగ

పట్టణం. 5. త్వరలో భూమిబట్టను. 7. ఇది మిల్లుబట్టకన్న ప్రతిభాగా నుండును. చేతిమాల రూపాయికి ఒక పానుదొరకును, అక్కడనున్న మిల్లు బట్టచే రూపాయికి పాను దొరకునున్నది.

గొప్పవారల కిది రుచింపకుండుటచే గట్టరు. పేదవారు దీనిధర భరింపజాలక నువ్వయింపరు.

వ్యవసాయదారులు తమపాలములలో ప్రతిపండించుటచే చవుకగానుండును. కావున కద్దరు నువ్వయింపరు. వారి ఆశువారు ప్రతినిజతియుట వదుకుట చేయుదురు. ఏకుటకు నేయుటకు మాత్రము కూలినితురు. గ్రామములలో కూలి తక్కువగును. ఈకితిగా కద్దరు నువ్వయింపరుచే వారు డబ్బు విగుల్పుచుండును.

ఈతెల్లవాసిన ఆయన ఖర్చు ప్రచారము జేయుచున్నాడు. ఈ కు కృంఖల ప్రియు భోగములకు బద్దకమునకు అలవడినవారి వాదములని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ రెండనున్న చోట కద్దరుప్రచారము జరుగనేరదు. మనము స్వరాజ్యము నభిలషించుచో కొంతకాలమువరకైన భోగవాంఛలను విడిచిపెట్టవలెను. శోభ్యమును విడువలేని నైసికుడు యుద్ధము జేయజాలడు. చాకగా వృద్ధులుగా నుండు మజిలినబట్టలను విడువలేకున్నచో భారతదేశము స్వరాజ్యమునుబడయజాలదు. విల్లుబట్టలను వెనుక పెట్టగలంత ఖర్చును తయారు జేయగల రాష్ట్రము పాంచాల మొక్కటియే.

ఈ శంకలన్నియు పాంచాలరాష్ట్రమునుండియెవచ్చుట జూడ మన మెంతహీనానికి వచ్చితిమో తెలియగలదు పంజాబువారి సన్ననిబట్ట గావలయున్నచో అచ్చటిసోదరీమణులు ఆంధ్ర సోదరీమణులవలె సన్ననిమాల దీయనేర్చుకొనవలెను. ఆంధ్ర దేశములో కావలసినంతసన్నముగా వడకుచున్నార. ఇది కష్ట సాధ్యముగాదు. పలచనిపూలలు గావలసినచో యెక్కువ పలుచగా నెట్లు ఒత్తుమో అట్లునే పలుచని బట్ట గావలసినచో సన్నముగా వడుకవలెను. అంతేగాని వేరుగా బోనవసరము లేదు. స్త్రీలు సన్నని మాలు దీయుటకు బద్ధపడునెడల బట్టలు బరువుగా నున్నవని మార్గ గూడదు. డిల్లలను చక్కగ ప్రవర్తించుటకుగాక, సంకీర్ణముటకే బట్టల నువ్వయింపినచో కద్దరు బట్ట డిల్లలగుడ ఉపయోగించవచ్చును. మిల్లు బట్టలవలె కద్దరునందు గూడ అనేక రకముల తక్కువ జేయవచ్చును. కాని, మనపూర్వకుల నిపుణత్వమును సంపాదించవలసియున్నది. కద్దరు పరిశ్రమను గృహ పరిశ్రమగా యింకను జేయకుండుటచే యిప్పుడా వస్త్రములు యెక్కువ ధరగానున్నవి. కాని, మనము స్వరాజ్యమును గోరుచున్నపుడు ధరను పాటింపరాదు. కద్దరు ధారణవలన అభిలములు తగ్గుటచే, ధర హెచ్చినను, వాడుకొను ంట్ట తక్కువయినది కావున కద్దరు ప్రియముగా పాటివపరాదని నేలకొలది ప్రజల యశుభమువలన తెలియుచున్నది. పేదవారు తమ ప్రతిని తామే పండితుని, ఏకి, వడకి, నేసి కొనుట తమంత తామే జేసికొనుచో కద్దరు ప్రియము గానేరదు. పంజాబు స్త్రీలకు 20 నంబరుకు తక్కువగాని రకము నాలు వడకునట్లు ప్రచారము జేయవలెను. మంచి నిపుణుడగుచో యెక్కువ శ్రమలేకనే కదురును సరిజేసికొని యెక్కువ సన్నని దారము తీయగలుగును.

ప్రకటన

నాజ్యేష్ఠమయ్యడు ప్రభుల ముద్రాపాత్ర అనే సుబ్బా రావు దుర్బడతల్లి ఋణములు చేయుచు ఆసినిగూడ విక్రయముచేయుటకు బ్రయత్నించుచున్నట్లు విచుచున్నాము. నాయాస్థియంబయిన నాస్థానికము. అందు నాకుమారునికి ఎట్టి స్వతంత్రమైన హక్కులేదు. నాయకుమరిలేకుండ వానికి ఋణము లిచ్చినను ఆస్తిని విక్రయించగా క్రయమును పొందినను నష్టపడనలసినవచ్చినని యందుమాలముగ తెలియపరచవలెను. నల్లూరు శేషలతాలాకా } 6-1924 ప్రభుల నారాయణ.

ఆంధ్ర సాభాగము

వ్యాపారలే ఖాళియను గ్రంథమును చదువుటలో నున్నది. వ్యాపారలేఖాళి యనగా వ్యాపారము (వర్తకము) చేయు వారు వ్రాయవలసిన ఆంధ్రభాషయందలి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల వరుస. ఈపుస్తకమును ఆంధ్రులనబడు వారెల్లరు చదివి తీరవలెను. ఇది కడునూతనమైనది. దీనివల రు 0-12-0 అయినను ఆంధ్రసాభాగముకొనుట రు 0-8-0 చేసివారు. ఆంధ్ర విద్యార్థులకు రు 0-6-0 మాత్రమే. సామ్యముందుగా పోస్టేజి ఖర్చులుగా పంపవలెను. మార్గవ్యయము మేమే భరింతుము. ఈ నిబంధనలు కాలది దినములవఱకే నుడి. వ్యాపారలేఖాళి Telugu Mercantile (Letters) సుందరం అంధుకో, బెద్దాపురం.

పోదనూరు రైలుసమైక్యము

కార్మికసంఘము కార్యదర్శి మెదా గానిచాగ

కోయంబుత్తూరు, జూన్ 7:— కోయంబుత్తూరు 4వ డివిజను మేజిస్ట్రేటు గ్రీనుగారు జామీనుమీదనున్న కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి మహమ్మదు మెదా, పాపుమేస్త్రి కన్నయ్యప్ప చెట్టిగారల శ్రేణుకు విచారించిరి. ముద్దయిలపత్తును బార్ అటోలా టి. అదివారాహుచెట్టిగారును, బి. వి. నరసింహ అయ్యరుగారును (సేలం) హాజరైరి. విచారణ సాయంత్రం 8.40 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. క్రి.ప్రా. కోడ్డు 107,112 స్వేచ్ఛలక్రింది విచారణ ప్రారంభింపబడెను. పీఠ్యుడు పోదనూరు రైలుసమైక్యమునకు లనియు, జూన్ 1 వ తేదీని పోదనూరు రైలుస్టేషనులోకి పోయి, నెం2 మెయిలులోని బొగ్గుపరివారలను సమైక్యకట్టకలసినదిగ ప్రోత్సహించిరియు, ఇట్టిప్రవర్తనము కాంతికి భంగకరమైనదనియు చెల్పుచు మేజిస్ట్రేటుగారు వారిని ఒక్కొక్కరిని ౯00 రూపాయలకు బాంధును, ఒక సంవత్సరము కాంతి గాపాడునటులను హామీ నీయవలసినదిగ నోటీసు జేసిరి.

మేకు సెర్గరు ఇందుకు ప్రత్యుత్తరముగా తా :ట్టిపనిని జేయలేదనియు, ఈ ఆరోపణలు దృఢపరునెడల పీఠ్యుడు చెట్టిగారెదననియు చెల్పెను. కన్నయ్యప్పనుగూడ తనకీయా రోపణలు విషయము తెలియదనియు, జూన్ 1 నండి మూడు రోజులు తెలుపులో నున్నట్లును, లోక్సభార్థునపనిలోనికి రావలసినదిగా మెహంపంపగా, ఆరోజు కేంద్రముచేయుచుకో వలసియుండుటచేత రాతననిదాని వెనుక వైపున వ్రాసితినియు, నాల్గవతేదీని పనిలోజేరుటకు సాఫల్య పోతిననియు, లోకల్ ఫోర్ము తనకు పోలీసుల కొప్పుగించెననియు చెల్పెను.

లోక్సభార్థుడు జేవోల్డ్ పోలీసువారి పత్తుమున సాక్ష్యమిచ్చుచు తాను జూన్ 1 వ తేదీని నెం ౯80, 218 రైలుఇంజనులలోని బొగ్గుపరివారలు లేచిపోయి ఆసిపోయెనని తెలియగా మరలవారాపచులలోనికిపోవ బ్రయత్నించితినియు, రెండవ ముద్దాయి వారలను పనిమాని రావలసినదిగ ప్రోత్సహించి నట్లు చెలిసె ననియు, తానును లోక్సభాపనిలోకిందెంటును పనివారలొకరు ప్రయత్నించితి మనియు, 2 వ తేదీని బొగ్గు కూలీలు రాతేదనియు, లై టి వారలను దీకురావలసినదిగ కూలీకల్పాత్తురును ఒప్పితినియు, కన్నయ్యప్పపైని భయము వలన యెక్కువను పనిలోనికి రాతేదనియు, ఇండియను బొగ్గు పనివారలు యారెండవముద్దయ భయమువల్లను మారిరాయా మొదటి ముద్దయసంఘ కార్యదర్శి యనియు, రెండవ ఆతని కేమి హాదాయో తెలియదనియు, వీరు రయిల్వే స్టేషనులోనికి బోవుటను జూడలేదనియు జెప్పెను.

మేకు సెర్గరు ముద్దాయిని యాసాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుమనగా ఒకటిరెండు ప్రశ్నలైనపిదప యస్. యస్. రా మ సా వ్యు అ య్యం గారు ముద్దయిల పత్తుమున వాదించెద మనిరి.

అవిరకే నేలనుండి యిద్దరు వక్తలు వచ్చెదమని తంతి వార్త నిచ్చిరి మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

వారు రాతేడు గాక కోర్టువక్తలు సహాయముచేయుట ధర్మమని అయ్యంగారు చెప్పిరి.

అయ్యంగారు క్రాసుపరీక్ష చేయగా సాక్షి యిట్లు చెప్పెను.

నేను కార్మికసంఘము నెరుగుదును. మొదటి ముద్దయి సంఘ కార్యదర్శిగ నుండుట కాజ్ఞేపణలేదు. ముద్దయిలు పని వారిని బెదరించినట్లు నాకు తెలుపబడెను. జూన్ 4 వ తేదీని ముద్దయిలు ఆఫీసువద్ద నుండిరి. మొదటిముద్దయి పనిలోనికి వచ్చితి ననెను. ఒకటవ తేదీని నేను సమైక్యకట్టని పోలీసులకు తెలియజేసితిని. ముద్దయిలు సమైక్యదారులను పనిలోనికి రానీయకుండ ఆటంకము జేయుచున్నారనిగూడ పోలీసులకు తెల్పితిని. రెండవ ముద్దయి మూడురోజులు తెలుపు పుచ్చుకొని 4 వ తేదీని పనిలోనికి వచ్చెను. ఆయన క్రాత్రుము జేయించుకొనవలె నని తెలుపు కావలెననెను. ముద్దయిలకు అరెస్టుజేయవచ్చు యెడల పని లోనికి వారిని రానీయనివాడనే. నేను బొగ్గు కల్పాత్తురు రాతేడు. ముగ్గురి ముద్దయిలపై మూజవాడీగా రిపోర్టుజేసిరి, వారెవరును నే డివట్టలేదు.

ఆ ముగ్గురికేరల్ ఒకరు రావణ నాయకు, మరియొకరు మాధవ నాయకు, మూడవ ఆయనపేరు తెలియదని చెప్పిరి.

పోలీసువారి పత్తుమున పోదనూరు రయిల్వే పోలీసు హెడ్ క్వార్టెర్లలోని సీతాపతి అయ్యరు యిట్లు చెప్పెను: నేను సబ్ ఇన్స్పెక్టరువెంట స్టేషను ఆవరణములో తిరిగితిని. జనము గుంపుండెను. రయిల్వే పనివారు సమైక్యదారు లుండిరి. ఈముద్దయి లిద్దరును గుంపులోనుండిరి. పనివారలను పనిలోనికి పోకుండ పోమ్యని ముద్దయిలు చెప్పుచుండిరి. ఇది జూన్ 1 వ తేదీని జరిగెను. నన్ను కొనవకపోయ్యె పోయి బొగ్గుకూలీలకు తిసుకొని రావలసినదిగ పంపిరి. నాతో వంటింగు ద్రోవరు అలాకే వచ్చెను. రెండవముద్దయి నైటుమీదను వచ్చెను. నేనును

మరియిద్దరు కాన్స్టేబులును అలాజేయునుగూడ పోలీసు. ఆయన కూలీలను ఏక్కడికి పోవుచున్నారని అడిగెను. వారు పనిలోకి పోవుచున్నారనిరి. బొగ్గు కూలీలు చాలరెండు పని మానిరి గాన నాకొ గూడ యిద్దకు బొమ్మనె ను అంకుట కూలీలు తిరిగి పోయిరి. బొగ్గు కల్పాత్తురుంతట వచ్చి కూలీలను తీసుక వచ్చుటకు నక్కరమౌనెను. ఆయన ఆ గ్రామములో చక్రి ప్రదేశమునకు బోయెను. జూన్ 1 వ తేదీని పోదనూరు రైలుస్టేషనులోని పోలీసుఫోంమీద ఉదయం 6-45 గంటలప్పుడు గుంపుండెను. అచట ముద్దయిలందఱు నుండిరి. వారు ఏమిట్లు వస్తున్నాడని, ఆయన వచ్చుకొనును యెవరును పనిలోకి పోవ జేసిరి.

క్రాసుపరీక్ష జేయగా సాక్షియిట్లు చెప్పెను:—

జూన్ 1వ తేదీని బొగ్గుపనివారెవరును ఇంజను నదలి పోగా నేను మాడలేదు సమైక్యముండెనని నాకు తెలియును. దీనికి కారకులెవరో తెలియను సమైక్య యెందుకువచ్చెకో నాకు తెలియదు.

ఇప్పుడు అధినివేశరాజ్యముల మంత్రిగ నున్న రై. ఆ. జే. హెచ్ థామసుగా రొకసారి యారయిల్వేసంఘమునకు కార్యదర్శిగ నుండిరియు, సార్వభౌముడే 800 మైళ్లు మెటూ దుపైపోవలసియుండెననియు. ప్రాసిక్యూషను జేకుండెననియు, సమైక్య సక్రమమైన నాధనమనియు అయ్యంగారు చెప్పిరి.

కోర్టువిచారణ పూర్తియగులోపల మరియొక పోలీసు కాన్స్టేబులు విచారించబడెను.

రెండవ ముద్దయి కన్నయ్యప్పను గూడ యెయిలు మీద విడుదలజేసిరి. ఇంకను విచారణ 11 వ తేదీని పెరియనా యకపోయ్యలో జరుగును. (అ. ప్రె)

కార్మికసంఘసభ్యుల బట్టు

కోయంబుత్తూరు, జూన్ 7:— కార్మికసంఘసభ్యు లీయు దయమున 10 గంటలకు పోదనూరు కోయంబుత్తూరు కోడ్డు మీ ద జం ట లు జం ట లు గా వడచిపోయి నాయాల్ నడితీరమున ఒక సభచేసి పనిలో ప్రవేశించుకూడవనిబట్టుచెట్టునీరి.

కలవరము

రాయ బహదుర్ టి. ఏ. రామలింగం చెట్టిగారు సి. వి. నెంకటరాం అయ్యంగారు (మద్రాసు శాసనసభా సభ్యులు), తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పార్తిస్వామి గాం డర్, కోయంబుత్తూరు పురపాలకసంఘము ఉపాధ్యక్షుడు కణ్ణుస్వామి గాంధర్కగారు తిరువనావల్లి ఏజెంటుకు పరి నీతులనుగూర్చి భయపెట్టుచు, ప్రజాభిప్రాయమును తెలుపుచు, సంతృప్తికరముగా వ్యవహారములకు పరిష్కరింపవలయు నని నేడును తంతిజేసిరి. సిద్ధురత్నబోర్డు, రైల్వేసీనియరు గవర్నరు మెంటు యినపెట్టెరు, మద్రాసుపర్యవసంఘము, మద్రాసులేటరు కమిషనరుగార్లకుమూడ వెంటనే బోక్యము కలిగిండుకొని వ్యవహారములు ముదురుకుండజేయవలెనని తంతులు చేయుడెను. (అ. ప్రె.)

సమైక్యదారులకు 60 రూపాయల సహాయము

నాగపల్లెం, జూన్ 7:—నిన్న సాయంత్రము జరిగిన రైల్వే కార్మికసంఘముయొక్క జేటులుబాడిమీటింగలో సా తిండియెక్, రైల్వే బ్రామగోలోనున్న సమైక్యదారుల సహాయము చందాలు నిమూన చేరువలెనని నిశ్చయింపబడెను. ఈసాయంత్రమునకు 600-కు పైగానే వసూలైనది. (అ. ప్రె)

లోకోభోధుని మును ప్రకటన

సేలం, జూన్ 9:—బొగ్గురవాండ్లు గట్టినిశ్చయము జోమండి, వెనుకటి స్క్రీలుప్రకారము జేయుచు జనుకటి సక్రీలులనుగూడ లెక్కలోనికి తీరిగొనగాని తాము పనిలో ప్రవేశించుచు చెప్పుచున్నాము. క్రొత్తనుభూలు నియమించబడిరి. కొంఠిమండి ఖర్చుపురి కాన్స్టేబులకుంకి నచ్చిరి ఇంజనులు సుగ్రహయ్యవారిలో అనుగించుగలవామ ఏజెంటు డ్రాగు విన్నుచుకు రెండవ బొగ్గుపనివాండ్లుగా తీసికొనబడి నారు. ఈయనయగున లోకోభోధునిను సమైక్యదారులతో మాట్లాడి తరువాత సమైక్యదారులలో అబ్దుల్ రహీంతోహడా 1 డజనుమంది 15 గంటలలోగా పనిలోనికి రావలెననియు, క్రొత్తవారెవరు తీసికొనబడవనియు ఒక ప్రకటనకు గానిం చెను. (అ|| ప్రె)

తిరువనావల్లి, జూన్ 7:—మోతరై తాలూకాబోర్డు నారు తిరువనావల్లి విద్యాసంఘమునకు యం. యల్. సి. యం. ఆర్. నేనురామయ్యర్, యల్. నానిక్కమరాగములియూగు గార్లను త్రిచ్చి చెల్లాబోర్డుకు యలస్వామినాయుడుగారిని తనకు ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనిరి (అ. ప్రె)

తిరువనావల్లి, జూన్ 9:—కోర్ టి. దేశికాచారియరు గారు ఉదకమండలమునుండి యిచ్చటికివచ్చినారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ 9 వ తేది

సామవారము

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభా తీర్మానము

భారతీయుల కోర్కెలను విఫలపరుచుటకై, ఏదీన్ని యవకాశము దొరకినను కొందరికు చాలును. గోరంతలా కొండంతలా చేసి గొంద్రాశము జేయుటకు ఏరు పూనికొనుచుండును. డయరు సేనానిసామ్రాజ్యరక్షణకై జలియనువాలాబాగ్ లో వధ గవించవలసివచ్చెనని, న్యాయాధికారి మా కర్తవ్యము సమర్థించిరి. ఇందుకు బ్రిటీషుకత్రికలు తలనెంచుకొనవలసియుండుటకు మారుగ, డయరు ఓర్వయరు గార్లకు విజయము గలిగిందలకు సంతసించుచున్నది. కామన్సువధలో, బెంగాలు రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు ద్వారాన్యము నొకవంక నిరసించుచు, వేరొకవంక గోపీనాథమాగారి త్యాగమును ప్రశంసించుచు తెసిన తీర్మానము గొప్ప కలపము గలిగించెను. కామన్సువధలో నీ విషయమై వికటరుటనుగారు ముచ్చటించుచు, వెంటనే కిరినచ్చు నవల బింకవలయునని గోరెను. ఏరి ఆర్భాటమునకు కలనల్ మైలరుగారు తిగిన ప్రత్యుత్తరమొంగిరి. అంగ్ల న్యాయాధికారి డయరు సేనాని గవించిన వధను సమర్థించుటకు పాల్పడిన మరుసటిదినమున వికటరుటనుగారు బెంగాలు తీర్మానమును గూర్చి ముచ్చటించుట మాన్యమైనద ముగి నున్నదని వల్లెకిరి. ఆదర్శము మంచిదియన సాధనము తెట్టివయినను పాటంప నక్కర లేదను సిద్ధాంతము వ్యాపించుటవలననే, ఇట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినది.

గంధిమహాత్ముని నాయకునిగ నంగీకరించి అతని యవదేశములను గౌరవించునంతవరకు, అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ కొనసాగించుట యవసరము బెంగాలు కాంగ్రెసు తీర్మానము అహింసా దీక్షకు విరుద్ధమనుటకు సందియములేదు. చిత్రరంజనచానుగారు ప్రకటించిన సమాధానము, సంతృప్తి గలిగించజాలదు. బెంగాలీభాషలో జేసిన తీర్మానమును దానుగారి విధమున భాషాంతరిక రించుచున్నారు. “ఈసమావేశమువారు అన్ని రకముల హింసను నిరసించుచు, అహింసాధర్మమును ప్రతిపదించుచు, గోపీనాథమాగారి త్యాగాదర్శమును అభివేదించుచు అతని స్వాతంత్ర్యము పట్ల గౌరవము సూచించుచున్నారు. అయినను దేశక్షేమ లాభముల కిది అననుకూలమని భావించుచున్నారు.” ఇట్టి తీర్మానము హత్యను సమర్థించుట లేదనియు, బహిరచర్యను నిరసించినను వాతీ త్యాగమును పొగడవచ్చుననియు, తాము అహింసాధర్మము సంగీరించుచున్నను త్యాగము నిలిపిన వారిని గౌరవించక యూరకుండజాలమనియు, ఇంతకన్నను తీర్మానమేమియు నెక్కడుగ జెప్పలేదనియు దానుగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

దానుగారి తీర్మానము పాశ్చాత్యదృష్టిభమున కనుగుణ్యముగనున్నది. సామ్రాజ్యరక్షకు డని డయరుగారిని సమర్థించుటకు బ్రిటీషువారు పాల్పడుట కిదియే కారణము. కాని మహాత్ముని దృష్టి

యందు, ఆదర్శమును సాధనమును దోషరహితములుగ నుండవలయును. ఆదర్శములు మంచియి నంతమాత్రమున జాలవు. రాజకీయ వ్యవహారముల నిమిత్తము హత్య నలుపుట సీతీభావ్యమని, మహాత్ముడు దలచుచున్నాడు. ద్వారాన్యము కాంగ్రెసు క్రైమకు విరుద్ధమనుటకు సందియములేదు. గోపీనాథుని చర్య నిందార్హమగుచో, వారి యుద్దేశ్యమును ప్రశంసించుట యసంబద్ధముగ నుండును. కాంగ్రెసుసభవా రిట్టి తీర్మానమును గావించుట, యసంగతము. తమ ఆదర్శమును సాధించుటకై ఎట్టి సాధనముల నుపయోగించుట కయినను వెనుదీయనందులకు అధికారవర్గమును ఖండించుచు, అట్టి మార్గమును దేశీయులవలంబించిన ఖండింప కుండుట పాడిగాదు. మహాత్ముడు నేర్పినది, మనోవాక్కాయ కర్మలు వచ్చితముగ నుండవలయుననియే. ద్వారాన్యరహితమగు అసహాయోద్యమము బెంగాలులోని ఆరాజక కృత్యములను మాన్పుటకు మూలకారణ మయ్యెను. మహాత్మునివలకు బడిని దగ్గింపబ్రయత్నించుటచే, అహింసాదర్శము వరిస్ఫుటముగ నుండక కొంతవరకు మరుగనుచున్నది.

దేశమున సత్యమునందను అహింసయందును ఆదర్శము తగ్గినటుల మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. ప్రజలకు అహింసయనిన విసుగుబుట్టినటుల మహాత్మునకు పొడగట్టెను. ఎట్టి దేశభిమాని కయినను, ఎట్టి త్యాగధనునికయినను ద్వారాన్యరహితమగు సహాయోద్యమము త్యాగమున కవకాశము గలిగించునని, మహాత్ముడు మరల ప్రతిపాదించుచున్నాడు. అహింసయన పిరికితనము గాదనియు, ఉత్సాహమును ధైర్యసాహసముల కిది యవకాశ విచ్చూరనియు. దీనిని కొనసాగించుటకు ఎక్కుడు త్యాగశక్తియు ఆత్మవిశ్వాసమును అవసరము లనియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. అందుచే అహింసయొక్క నిజమహిమను వెల్లడిజేయుట, కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లర వరమ ధర్మమగుచున్నది. బెంగాలు రాష్ట్రీయసభవారిట్టి తీర్మానము గావించుట సభావ్యముగ లేదు. దానుగారి సమాధానము, బెంగాలు సమావేశచర్యను సమర్థింప జాలదు. ఇట్టి పోరపాటును బెంగాలు కాంగ్రెసు సభవారు ఇకముందయినను సవరించుకొనుట యుక్తము. అహింసవిషయమై ఎట్టి యపోహకాన్పదము లేకుండ జూడవలసినవిధి కాంగ్రెసుసభ్యులపై గలదు. అసహాయోద్యమమున కంతకును అహింస ఆయువుపట్టువంటిది. దానికి భంగము కలిగిన యెడల, ఉద్యమ మంతరించును.

అయినను బెంగాలు తీర్మానము, ద్వారాన్యము నామోదించుచున్న దనట మాత్రము సరిగాదు. దానుగారు అహింసను విధ్యుత్కర్ణముగ భావించుచున్నారు. బెంగాలు కాంగ్రెసు తీర్మానముయినను ద్వారాన్యమును నిరసించుచున్నది. ద్వారాన్య చర్యను నిరసించుచున్నను, ఉద్దేశ్యమును మాత్రము పొగడుచు తీర్మానము గావించుటలో, బెంగాలు సమావేశము చాల పొరబడినది. వికటరుటను ప్రభృతు లిట్టి మార్గముననే నడుచుచు, స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిరసించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఇండియా సహాయమృత్రయగు రిచర్డుగారు చెలిపినటుల కాంగ్రెసుసభ అహింస సమసరింప నిశ్చయించినది. స్వరాజ్యపక్షమువారును, బహిష్కార పక్షము వారును గూడ ఈ విషయమై ఏకాభిప్రాయముతో మెలగుచున్నారు. బెంగాలు తీర్మానము వలన గలిగిన యపోహలను పోద్రోలి, అనుమానముల కెట్టి యవకాశము లేకుండ జేయవలసిన విధి

స్వరాజ్యపక్షమువారిపై నిలిచియున్నది. ఇరుపక్షములకును ఇతరవిషయములలో నెట్టి భేదమున్నను, ద్వారాన్యరహిత్యము విషయమై ఎట్టి భేదాభిప్రాయములేదని, వీరు చాటుట ముఖ్యము. సందిగ్ధవచనములవలనను, తీర్మానములవలనను అసహాయోద్యమమున కెక్కుడు అపకారము గలుగుట నిశ్చయము. అహింసావ్రతయందు బొత్తుగ నమ్ముకములేనివారు కాంగ్రెసున విడిపోవుట యుక్తము. కపటవర్తనమువలన, కాంగ్రెసుక్రైమకు మొదటికే మోసము గలుగవచ్చును.

తుర్కీ సమస్య

తుర్కీకిని ఇంగ్లండుకును మోసూలువిషయమై సమాధానమును గుదురదయ్యెను. రాయబారులెవరి యిండ్లకు వారు జనిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి వరిష్కారమున కీ వ్యవహారమును సంపదలెనని బ్రిటీషువారు గోరుచున్నారు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారు న్యాయము జేసెదరను నమ్మకము, తుర్కీకి గలుగలేదు. అందలి ప్రధానయూరకియనుజాతులకు తుర్కీపై నెట్టి ద్వేషము గలదో విడితమే. అందుచే మరియొకరిని మధ్యన రిగ నేర్పాటుజేయ వలయునని, తురుష్కు లభిప్రాయపడుచున్నారు. లాయడు జారి గారు లాసానీసంధిని గూర్చి ఇటీవల జేసిన ప్రసంగము, తుర్కీవారి యనుమానములను మరింత బలపరుచుచున్నది. ఇప్పటి కింకను, లాయడుజారి గారికి తుర్కీపై ప్రాతపగ దొలగకుండుట విచిత్రము. లాసానీసంధి అనర్థదాయకమని వీరింకను అభిప్రాయపడుచున్నారు. తుర్కీద్వారా ఎప్పటి కయినను పోరాటమురాకమానదని వీరి యుద్దేశ్యము. కారణమేమి? రుష్యా దార్జినల్లు జలసంధిని విడువదట, ఇటలీ తనప్రాతభూములను మరల నాక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచునే యుండునట. లాయడుజారి గారు, ఇతర జాతుల సీతీరున తుర్కీపై పురిగొల్పుట, శోచనీయము. విన్టరుటనుగారు బలికి నటుల, లాయడుజారి గారు తుర్కీ విషయమై నవలంబించిన వద్దతియే కొనసాగియున్నచో, మహామృదీయ సమస్య ఇంకను ఎట్టి విషమరూపము దాల్చెడిదో యూహింపవచ్చును. లాయడు జారి గారి నిర్ణయమువలన ఇంగ్లండుకు మహాపద్రవము తొలగెను. ఇకనయినను, వెనుకటి సంకుచితవద్దతులను విడనాడి, తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట ఇంగ్లండుకు జేమదాయకము.

ఫిలిప్పైను దీవులు

విదేశపాలనము, పాలకులనుండి స్వాతంత్ర్యాభిమానమునుక్రమ క్రమముగదొలగించుననిదోచును. అమెరికనులు సయితము ఫిలిప్పైను దీవులలో తమ వాగ్దానమును చెల్లించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు అమెరికనులు వాగ్దానముజేసి చాలకాలమయినది. కాని, ఆవాగ్దానమును ఏదియో నెకసాకుజాపి విఫలపరుచుచున్నారు. ఫిలిప్పైనులు అర్హతజాపువరకు, వారికి స్వపరిపాలన మొనగగూడదని, గవర్నరుగ బనిచేసిన పుడ్డుగారు దెలుపుచున్నారు. ఎంతకాలములో వీరు అర్హతగాంచెదరు? మరి మూడుశతములవరకు, ఫిలిప్పైనులు అర్హులు గాజాలరట. అప్పుడుమాత్రము అర్హులగుదురను నమ్మకమున కాధారమేమి గలదు? హిందూ దేశమునందధికారవర్గమువారిట్టి హేతువులజాపుచున్నారో, అమెరికను పాలకులును అట్టిమార్గములనే ద్రొక్కుచున్నారు. ఫిలిప్పైనులు క్రైస్తవులుగాన, వారిని సంరక్షించు భారము అమెరికనులపై నున్నదని, పుడ్డుగారు దెలుపుట

మరింత విచిత్రము. ఇది కొత్తకారణము. చేజిక్కిన యధికారమును వదులుకొనుట కెవరికయినను కష్టము. స్వాతంత్ర్య ప్రియులని పేరొంది, స్వయం నిర్ణయసూత్రమును ప్రతిపాదించిన అమెరికనులే యిటుల వెనుదీయచుండ, తదితరులు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట వింతగాదు. జాతుల దురాశను మాన్పవలయుననిన, స్వృజాతులకు సహితము స్వయంనిర్ణయధికారము నొసగుట యుక్తము. ఈ సూత్రము నాచరణలోనికి దేనంతవరకు, పార తంత్ర్యభాదలు దొరికిపోజాలవు.

కెనడా దాకివచ్చుట
కెనడాదేశపు దృష్టివశము, బ్రిటీషుప్రభుత్వము సీటీవల కలవరపెట్టెను. లాసానీ సంధివత్తమును మిగిలిన కాలనీలు స్థిరపరచినను, కెనడా యంగ్లకరింపకబోయెను. తనతో నీవిషయమై ప్రశ్నే కముగ సంప్రతింపచుందులకు, కెనడాకు కోషము గలిగెను. అందుచే సంధిని తానామోదించనని బ్రకటించెను. మాక్డనాల్డుగారి చాకచక్యమువలన, కెనడా ఎప్టెటులో దాకివచ్చెను. మొత్తముమీద లాసానీ సంధి సంగీకరించెను. ప్రస్తుతపు గండము గడచినను, వ్యవహార వింకను స్థిరముగ నిర్ణయము గావలసియున్నది. మాక్సేజేషమునకును అధినివేత రాజ్యములకును గల సంబంధము స్థిరపడవలయును. ఇంపీరియల్ సమావేశమువారి ఉపసంఘముకంటి ఇంగ్లండులోనుండవలయుననియు, దీంతో విదేశరాజ్యాంగ విషయముల గూర్చి యోచించుట కవకాశముండ వలయుననియు, మాక్డనాల్డుగారు రెలుపుచున్నారు. వై యుపసంఘమునందు అధినివేతరాజ్యములకు ప్రాతినిధ్యముండును. అధినివేత రాజ్యముల కెక్కడ కోషమువచ్చునోయని, ఇంత గజగజలాడెడి మాక్డనాల్డుగారు హైందవసమన్వయ పరిష్కరించుటకు తగిన యాత్రురము జూపకుండుటకు కాణమేమి? అధినివేత రాజ్యములకు బలముగలదనియు, ఇండియాకు బలములేదనియు కారణమేమగుచో, మాక్డనాల్డుగారు సయితము న్యాయముబదులు బలమునే ఆరాధించుచున్నట్లు గనుపించును. వీరికిని, ఇతర రాజకీయపక్షముల వారికిని, నిజతారతమ్యము గనుపింపదు.

సంస్కరణములను మార్చవలదు.
సంస్కరణములు మార్పుజెందగూడదని ప్రతిపాదించుటకు, వికటరుకు ప్రభుత్వము పడుచున్న కష్టములగాంచిన జాలికలుగును. లేబరు ప్రభుత్వము వారట్టి కార్యమును తలపెట్టకున్నను, ఎప్పటికీమి మునుగునోయి, వీరు భయపడుచుండరు. 1930 సంవత్సరమునరకు సంస్కరణముల ఏమాత్రమును కదలించవలదని వీరు బ్రతిమాలుచున్నారు. కాని ఆ విషయమై భయమున కవకాశములేదు. ఆవియరు ప్రభుత్వ కన్వెన్షన్ లే మంచివారనిపించుచున్నారు. డిపార్టుమెంటులు విచారణకొర కొక విచారణసంఘమును నియమించినను, అయ్యది సంస్కరణములను మార్పుట కుపయోగపడదు. కార్యాచరణ నియమములలో కొలదిమార్పుల గావింపవచ్చును. ఇట్టి సంఘమునందయినను, ప్రజాశయ విముఖులనే సభ్యులుగ నియమించు సూచనలు గనుపించును. సంస్కరణవిధానముమారి, ప్రజలకు స్వపరిపాలనము సిద్ధింపవలయుననిన, స్వప్రయత్నబలమువలననే చేకూరవలయును. బ్రిటీషు పార్లమెంటుసభపై నాధారపడి లాభములేదని లాలా లజపతిరాయి గారు ఇంగ్లండునుండి వ్రాయుచున్నారు. వీరు స్వాభుజపూర్వకముగ చెలిపిన సత్యము నెల్లరు గ్రహించుట యుక్తము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి
అక్రూపాయలు సమర్పించవలెను
9.6.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

చందాలు		కోశాధికారి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	
ఇవటకు		కంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు	
నెల్లూరుజిల్లాలో నాయకుల వర్క్యూన	35971-14-7	ఇదివటకు	15571-5-5
పొదగ్గిమన వాగ్దానములు	3505-1-0	కృష్ణాజిల్లా భీమవరము తాలూకా గరగ	
(వివరములు కేపు ప్రచురింపబడును)		శ్రీ గ్రామమున పెన్సన్ తిరుమల	
శశ్చిమగోదావరిజిల్లా దొదులూరు		రాజగారు 25-0-0, నంబూరి నరస	
గ్రామమున వివాహకట్నములవలన		రాజగారు 10-0-0 మొత్తం	35-0-0
వసూలు	29-0-0	రావిచాటి సత్యనారాయణగారు నూతన	
పాండూరు ఫిర్యా ఉపసంఘమువారివలన	7-8-0	గృహప్రవేశసమయము దంగేరు	12-0-0
కేటికసూలు	47-0-0		
మొత్తము రూపు		మొత్తము రూపు	
₹9560.6-7		₹5618-5-5	

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిహ్నామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తింటు కెట్టిపిడి, మద్రాసు

సూరతు మ్యునిసిపలసంఘము
సూరతు మ్యునిసిపలసంఘమువారు జాతీయ పారశాలా నిర్వహణమున కిచ్చిన ద్రవ్యము అక్రమ మని చెలుపుచు, చెరుమెనుగార్చినను సభ్యుల వైనను ప్రభుత్వమువారు దెచ్చినకేసులో నలువది కేలరూపాయలకు కోర్టు డిక్రీనిచ్చెను. స్థానిక సంఘములకు జాతీయవిద్యను పోషించుట కయినను హక్కులేదని గనుపించుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలనము కేవలము, నామమాత్రమగు చున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు వీలయిన ద్రవ్య స్థానికసంఘములలో అసహాయవాదులు జేరి కాలము వ్యర్థపరుచుటవలన ప్రయోజనముండదు. దేశనాయకులను గౌరవించుటకుగాని, జాతీయవిద్య కద్దరు నిర్మాణము మున్నగుసంశములకు తోడ్పడుటకు గాని, ఇతరవిధముల ప్రజేచ్ఛను నెఱవేర్చుటకు గాని స్థానికసంఘములలో నవకాశము లేనంతవరకు, అయ్యది అధికారవర్గ యంత్రములలో భాగములు గాకమానవు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సిద్ధించినగాని, స్థానిక స్వపరిపాలనము సహితము వికాసస్ఫూర్తి గాంచనేరదు. స్థానికసంఘముల యభివృద్ధిద్వారా, స్వపరిపాలనము లభించునను నాశకు నిరంకుశాధికారులనిరోధముఅడ్డుదగులుచున్నది. స్థానికసంఘముల చరిత్రజూచిన, ఎట్టి వారికయినను నిరుత్సాహము జనింపకమానదు.

సూరతు మ్యునిసిపాలిటీ
అసహాయులపై కేసు

జడ్జి తీర్పుపై అప్పీలు జేసిన రని తెలియుట
సూరతు, జూను 7 —సప్రెండు చేయబడిన సూరతు మ్యునిసిపాలిటీ చెయ్యకనుమినను, 30 మందిసభ్యులమీదను, భారతమునిషివారివద్దనుండి నామ జాతీయవిద్యకై దుర్వినియోగము జేసి 107000 రూపాయలను రాబట్టవలెనని తెచ్చిన దావాలో నూతులొడి తీర్పుజెప్పుచు రాష్ట్రీయ కల్యాణిమండలి క్రింద పాపకాలకు మ్యునిసిపాలిటీ 40 వేలరూపుల అన్యాయమని తెల్పు ఆశ్చర్యము నూటికి 6 వేల వడ్డీతోను ఖర్చులతో ప్రతివాదు తీయవలసినది డిక్రీ చేయుచు రెండవ దావా 67 వేలను వాదియే ఖర్చులను భరించుకొనవలెనని కొట్టివేసిరి. ఉభయకక్షలవారు ఈ తీర్పుపై అప్పీలు చేయ తీర్మానించినది తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సౌతిండియన్ లైవ్స్ మై

పోదనూరు వర్క్కుమాలలో నటులనే యున్నది
కోయంబత్తూరు, జూను 7:—పోదనూరు వర్క్కుమాలలో పరిశీలకు లేమియు మారలేదు. (అ. ప్రె.)

సేలం ఫిట్టరులు చేర్చుకొనబడలేదు. పోదనూరు సమ్మేదారు లిచ్చటినమ్మేదారులతో మాట్లాడి పనిలో చేరకూడదని నిశ్చయించిరి.

తరకేశ్వరము
వలంటీరుల అరెస్టులు

తరకేశ్వరము, జూను 7:—పరిశీలకుల కాంతముగ నున్నవి. నేడు ఎనిమిదిమంది వలంటీరులు అరెస్టుచేయబడిరి. నేడు యెనిమిదిమంది కాంతినికులను పసంతకుమార మజందారుగారి కుమారునిగూడ అరెస్టుజేసిరి. కావలసినంత డబ్బును, కాంతినికులు నుడుబులన యీ ఉద్యమము నెంత కాలమైనను జరుపకలమని సత్యాగ్రహోద్యమమును పడపు వారు చెల్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ధర్మపురమునుండి కొంతమంది బోగ్గపనివాండ్రు వచ్చి నారు. కాలికట్టునుండి 8 మంది వచ్చుచున్నారు.
పోదనూరునుండి సమ్మేదారులు యిచ్చటికి వచ్చి యిచ్చటి సమ్మేదారులతో మాట్లాడి పనిలో ప్రవేశించకూడదని తీర్మానించుచున్నారు. వీరు సేలంనుండి బయలుదేరిపోయిరి. మధుర, విల్లిపురం, చెంగల్పుట్టులకు పోయి అచ్చటి మనుష్యులతో ఆలోచించి తిరిగి సమ్మేకట్టుడని వారి ని ప్రాశ్నితురు ఇచ్చటి సమ్మేదారులు ద్రోవలలో సహాయం దరిని వేడుకొనుచు రెండుదినములలో సమ్మేకట్టులను సెంచారము చేయుచున్నారు. పోలీసువారు వేదనును రక్షించుచున్నారు. లోకోసమ్మేదారులు పట్టుదలతోనే యున్నారు. (అ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

అకాలీల ఆగమనము:— వైకంఠోయిన 12 అకాలీలలో 4 రు నేడు చెన్నపురికి వచ్చిరి.

డా|| యు. రామరావుగారు నేటి ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:— 1924 సంవత్సరము మే 18లో 3695 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడినది. ఏప్రిల్ 18లో 3705 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడినది. అని సమాజప్రకారదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

రాకపోకలు:— డి. బి. జి. వెంకట నారాయణాయుడు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు శనివారము రాత్రి ఉదకమండలము బోయిరి. మేజరు మల్లన్నగారు జనరలు ఆసుపత్రి ప్రధానాధికారిగా భార్యతోగూడ బెంగళూరు బోయిరి.

సర్. ఇన్స్పెక్టరు, కె. సి. శ్రీనివాసను, ఆడిటరుగారు బెంగళూరును శనివారము రాత్రి బోయిరి.

నిన్న రాత్రి సర్వేయింగు బాటునుగారు బెంగళూరుకుపోయిరి.

బి. సి. పంచనాథుగారు నిన్న ఉదయం ఇంగ్లాండు నుండి చెన్నపురి విచ్చేసిరి. వీరు చిత్తూరు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగానున్న డి. సి. రాఘవయ్యగారి పుత్రులు. మూడేండ్ల క్రిందట ఇంగ్లాండుబోయి బాడ్మింటన్ జడివినవచ్చిరి.

బాబ్బిలి మహారాజుగారు నిన్న ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

నలుజడ్డల మార్పులు:— ఈ దిగువ సబ్జెక్టుల ఆయాధికారులకు మార్పులు.

కె. సాంబశివరావు నాయుడుగారిని బెజవాడ ప్రిన్సిపలు సబ్ కలెక్టరుండి గంటూరు సబ్ కలెక్టరుకు.

ఎస్. వెంకటసుబ్బారావుగారిని డిండిగలునుండి బెజవాడ ప్రిన్సిపలు సబ్ కలెక్టరుకు.

డి. గురురాజారావుగారిని డిండిగలు సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

ఎ. వెంకటరామయ్యగారిని వధురనుండి మనీషిఫట్టుం ఆడిషనలు సబ్ కలెక్టరుకు మార్చిరి.

పి. ఆర్. గోవిందరావు ఈరోజుజిల్లా మున్సిపలుగారిని, శివగంగ సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

సి. వి. సంపత్య్యగారిని బాపట్లనుండి కర్నూలు మార్చిరి. ఆర్. నాగేశ్వర అయ్యగారిని బాపట్ల ఆడిషనలు సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

ఎస్. నీలకంఠంపతులుగారిని బెజవాడనుండి బాపట్ల సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

టి. భుజంగరావు నాయుడుగారిని కాకినాడనుండి బెజవాడ ఆడిషనలు సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

సి. ఆర్. వెంకటేశ్వరయ్యగారు ఎలూరు సబ్ కలెక్టరుకు నియమించిరి.

పి. నారాయణరావు నాయుడుగారిని విశాఖపట్నం నుండి చిత్తూరు మార్చిరి.

ఎ. భీమేశ్వరరావుగారిని చిత్తూరునుండి విశాఖపట్నం మార్చిరి.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నపురియందలి గుజరాతీ పౌరులు

నిన్న సాయంకాలము పరమానందదాసు ఫోటో డాసు - రి సక్రమణ చెన్నపురియందలి గుజరాతీ పౌరులు సభజరిపిరి. రాజీ కళ్యాణిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

మహాత్ముని విక్రతుడును అనుచరుడును అగు మణిలూలు కోతారిగారు సభయం దుపన్యసించుచు మహాత్ముడు బర్మా వారి కొసగిన సంరక్షణను చెప్పిరి.

“ఖద్దరు ధరింపుడు. జాతీయోద్యమమునకు ధనసహాయ మొనగడు. హిందువుహమ్మదీయ విశ్వమత్యమునకుతోడ్పడుడు” ఖద్దరు ప్రచారము నిమ్నజాత్యుద్ధరణము, జాతీ యోగ్యత, నిర్భ్యా కార్యక్రమమునందలి ప్రధానాంశములని కోతారి గారు చెప్పిరి. గుజరాతునందు నిర్భ్యాకార్యక్రమము విజయ వంతముగ కొనసాగుచుండెననియు చెన్నపురియందలి గుజరా తీలు తమ రాష్ట్రమువారిని ఆదర్శముగ నుంచుకొనిన చాలునని మనిలూలు కోతారిగారుచెప్పి గాంధీపూజానిధికి గుజరాతీలు అధికముగ విరాళము లివ్వవలయునని కోరిరి.

చెన్నపురియందలి గుజరాతీలు ఈనిధికి అధికముగ ధన సహాయ మొనగటకు అంగీకరించినట్లుగ ముఖ్య తెలియుచున్నది.

వైకంఠత్యాగ హము

ధర్మసాయము కావలెను

శాంతిని నికలకు హిందీ, వదుకుచును నేర్చుట

కొచ్చి, జూన్ 9:— వైకంఠనందు సత్యాగ్రహోద్యమము యథాప్రకారము జరుగుచునే యున్నది. శాంతిని నికలకు విరామమున్నపుడు హిందీ నేర్చుటకై కే. జే. కృత్తివాస గారికింద ఆశ్రమములో నొక హిందీతరగతి ప్రారంభింపబడినది. శాంతిని నికలకు ఏములు చేయవలయు, నూలు వదుతుటయు నేర్చుటకు ఖద్దరు పనిలో నిపుణుడగు శివహరునాథకొ గారు జప్తు నుండి వచ్చిరి.

అకాలీలు పోవుటవలన వంటపనులకు డబ్బుకావలసియుండుటచేత విరాళము లాసంగవలసినదిగ సత్యాగ్రహసంఘము వారు విజ్ఞప్తి నొకదానిని ప్రచురించిరి. (అ. ప్రె)

ఉక్కురత్న విజ్ఞ

బర్మా మినహాయింపవలెను చలహా

ప్రభుత్వసభ్యునిపై రంగూను గజెట్టు దాడి

రంగూను 9 జూన్:— ఉక్కురత్న విజ్ఞము గురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు “రంగూను గజెట్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:— భారతి కాసనసభలో, బర్మాతరపున హజరైన ఏకైక ప్రతినిధియగు ఇ. జి. వైమింగగారు, ఈ రాష్ట్రమును బిల్లునుండి మినహాయించుటకుగల కారణములను బాగగ వివరించెనని, బర్మాను ముందుముందు వేరజేయుటను గురించి ప్రసంగించునట్లు దాతని కధ్యక్షుడు అడ్డుపడినది. ప్రభుత్వము వారు కృతనిశ్చయములై యుండగా వైమింగగారి సకారణ వాదములయందు నేమి జేయగలదు? బర్మా విడిపోవుటను గురించి ఆలోచించుట కాతని కట్టి పనియైతే ప్రభుత్వసభ్యు డాతనిని తీవ్రముగ మందలించెను. బర్మా వాణిజ్యసంఘమువారి అభిప్రాయము, స్థానిక ప్రభుత్వమువారి మద్దతు, జి. సి. బి. ఎ. నాయకు, జాతీయ పక్షమువారును వైమింగగారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు తుదినిశ్చయములలో పంపిన తంతివార అన్నియు నిరపయోగకారు లయ్యెను. ప్రభుత్వముతరపున సర్. బేజెట్టు బర్మాను “బ్లూ కాదు” అని ఒక్కమాటలో కొట్టివేసిరేగానీ, ఆమాటయొక్క, బర్మీయులకు అంగీకార యోగ్యముగ నుండునట్లునర్ప వెంచలేదు. ఈ విగదరణ యనంతరము బర్మాలో ప్రజాభిప్రాయము అభివృద్ధి నొందునటులు సందియములేదు. ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ నభివృద్ధి నందినతరువాత, వైమింగగారి ప్రతిపాదన వారికి కొంచెము ఉత్తేజోద్యమమునుక. ఈ విషయ మిట్టిక కాలము నిద్రపోవుచుండ బాలకు. రాజోవు కాసనసభాసమావేశమున నీ విషయమున నొక నిర్ణయము గావించబడవచ్చును. ఇట్టి దంతమాత్రమును వాంఛనియమైనది గాదు. అ|| ప్రె||

గాంధీ మహాత్ముడు. ఆర్యసమాజము

వైకంఠాబాదునందలి ఆర్యసమాజమువారు గాంధీ మహాత్ముని కీక్రింద తంతివార పంపినారు.

ఈ నగరమునందలి ఆర్యసమాజమువారు మహర్షి దిగ్గా నంద, స్వామి శ్రీధానందగారైనను ఆర్యసమాజమైనను గావించిన నిందావాక్యములను మేము ఆక్షేపించుచున్నాము. శుద్ధ ఉద్యమము శాస్త్రములకు విరుద్ధముగ నున్ననను వాదమునకు ఆధారము లేదు. భవిష్యత్ పురాణమునందలి 21 వ అధ్యాయమున పదివేలమంది యవములు మరల హిందువులయిన చెట్టుకొబడిరని వ్రాయబడినది. ఏమైనను మియెడల గౌరవము మా కంతమాత్రము తీరింపలేదు.

జోధు అ డురోహిత్ కండు రైల్వే యూనియను

అల్లాబాదు, జూన్ 7:— ఈయూనియను యొక్క జెనరలు సెక్రటరీ కె. సి. మిత్ర యం. యల్. సి గారు ఈయూనియనును ప్రభుత్వమువారు గుర్తింపకుండుటకు గూర్చి యును, వేరువేరు యుద్ధోగ్యులపై చెప్పబడిన విషయములను రైల్వేజోధువారు తీసికొనిన చర్యనుగూర్చియును, రాజప్రతినిధిని కాన్పులలోని అధికారత సభ్యులకును యుత్తరముల సంపెను.

లక్నో పనివాండ్రు చేసిన ఒక సభలో ఏజెంటు యూని యనును గుర్తింపవలెననిగా చేయడేని జూన్ 5 వ తేదీ కావలి యొక దినమున సమ్మెనని తీర్మానింపబడినది. (అ|| ప్రె||)

పోర్చుగీసు వైమానికులు

మిలిటరీ బిరుదము లొసంగబడుట

రంగూను జూన్ 8:— పోర్చుగీసు ప్రభుత్వము వారు కెప్టెను పెయిసు, లెఫ్టెనెంటు బీర్సు అనుయిద్దరు వైమానికులను మేజరులుగా చేసినట్లును వారికి టారి, ఇ. ఇ. నేపా అను బిరుదము లొసంగినట్లును, వారి మెకానిక్సును లెఫ్టెనెంటుగా చేసినట్లును వారికివర్త మానమువచ్చెను. (అ. ప్రె)

బ్యాంకామకు బయలుదేరుట

రంగూను జూన్ 9:— మేజరు బ్రిటోపెయిసు, మేజరు సర్వెంట్ బీరసు అను పోర్చుగీసు వైమానికులు నేటియందయము చక్రనివాతావరణశీతిలో 7.5 నిమిషములను రంగూనునుండి బ్యాంకామకు బయలుదేరెను. పోర్చుగీసుకాంసలు డాక్టరు ఎ. యం. డిసాజాగారును మరికొంత మంది పోర్చుగీసు జాతివారును వీరికి వీడ్కోలుచెప్పటకు వచ్చి యుండిరి. రంగూనులోనున్న పోర్చుగీసుజాతివారు వైమానికులకు విందుచేయవలెననిగాని వారెప్పుడు బయలుదేరనది నిశ్చయములేదు గావున వైమానికులు నిరాకరించిరి. కింపుగా రను వారిమనుష్యులును వైమానికులకు అవసరమైన సహాయమును చేసిరి. మెకాయోవద్ద మేజరు పెయిసు చీఫ్సులను లెఫ్టెనెంటు వనోవల్ గావా కాలిసికొనునట్లుగా ఏర్పాటుచేయబడినది. (అ. ప్రె.)

బర్మా ప్రభుత్వము

అక్రమ ప్రవర్తనములు

రంగూను, జూన్ 7:— ప్రభుత్వములో పనిచేయుచున్నటువంటివారిలో వైకిరానుండ ఆపివేయబడిన వారి యొక్కయు శిక్షింపబడిన వారియొక్కయు సంఖ్య 1923 సంవత్సరములో 88 అని ఒక అఫీషియల్ ప్లేటుమెంటు చెప్పుచున్నది. ఇందులో చాలమంది అక్రమప్రవర్తనముగల వారని అనుమానింపదగినవారు. వీనిలో కొన్ని 1922 లో పారంభమయ్యెను. ఈ శిక్షలలో 22 అక్రమమైన లాఠులు పుచ్చుకొన్నటువంటివి (వీనిలో 4 బలచుంతుచేసి తీసికొన్నవి. 3 అక్రమమైన లాఠులుచ్చివారి 9 ప్రజాద్రవ్యమునెడల అక్రమముగా ప్రవర్తించినవి. 16 అక్రమముగా లంచముచ్చివనిగాని పుచ్చుకొన్నవిగాని తక్కినవి ప్రభుత్వమునకు ఏవోవిధముగా నష్టము చేసినవి అనగా బిల్లులలో డైరీలలో తప్పుడు వ్రాతలు వ్రాయుట, కొలతలలో మార్పుట, నల్లమందును ఉప్పును యెక్కువగాయిచ్చివేయుట, రికార్డులతో అక్రమముగా మెలరటయై యున్నవి.

డిపార్టుమెంటు వారిగా చూచిన యెడల పబ్లిక్ మార్కెట్ కాఫీ, 5, ఆరోగ్యకాఫీ 4, విద్యాకాఫీ 7, కస్తము 4, ఎక్సైజు 5, సెటిల్ మెంటు 4, పశుచికిత్స 2, అడలీకాఫీ 6, పోలీసు 27, సర్వే 2, బర్మా బిల్లుసర్వే 4, సబ్జునేటు సివిలు సర్వే 6, మినిస్టీరియల్ 5, ఆదాయపున్న 1, ఇతరములు 1. ఈమొత్తము 83 లో డిస్మిసుచేయుండి శిక్షింపవలెనని 8, డిస్మిసు చేయుబడినది 24, తీసివేయబడినది 8, పని నుండి తొలగింపబడినది 8. అ. ప్రె.)

బిటిషు గ్యయానా

ప్రవర్తనములు

ఇటీవల జరిగిన కాల్యాలపై చర్చ

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిమ్లా, జూన్ 7:— భారతప్రభుత్వమువారి క్రిందివిషయముల డెలుపును ప్రకటనను గావించిరి. క్రొత్తగా బిటిషు గ్యయానాకు వెళ్లవలెనని భారతీయులకు కొంత భూమిని ప్రకృతిమ విషయమును, స్వదేశమునకు వెళ్లగోయ భారతీయులను పంపివేయ విషయమునను, అప్పుట నివసించు భారతీయుల రాజకీయ, ఆర్థిక, నీతులనుగురించియు ఇంతవరకు జరిగిన అభివృద్ధిని పరిశీలించి నివేదిక సంపుటముగా నొక అధికారిని పంపుటకు భారతప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఇటీవల బిటిషు గ్యయానాలో భారతీయులపై జరిగిన గ్యయానా ప్రభుత్వమువారి నివేదిక జేరువరకు. వైన డెలుపబడిన అధికారిని పంపకుండు నందురు (అ|| ప్రె.)

Behar Chemical Works, Bhagalpur, or obtain direct from Agents, W. E. SMITH & Co., Ltd., Madras and Branches
Dadha & Co., Asvin & Co., Iyaccanoo Mudaliar Madras Woollen Mart, Mangalore.
A. Abid & Co., Hyderabad and Chemists and Druggists everywhere.

విదేశ వార్తలు

మసోలు రాయబారములు

నక్ పెర్సి కాక్సుగారు మరలిపోయెను

కాన్స్టాంటిన్ పిలు, జూన్ 6:—తురుష్కరాయ జారుల సెలవు గైకొని సర్ పెర్సి కాక్సుగారు తక్షణమే వెడలిపోయెను.

జర్మన్ ప్రభుత్వము

విశ్వాసతీర్మానము

బెర్లిన్, జూన్ 6:—ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సంగతులు తమకు నచ్చిన పనియు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము గలదనియు రిచిస్ట్రానుసభ వారు తీర్మానించి తెలియజేసిరి.

సామ్రాజ్య విధానము

డొమినియనులు పొల్తునుట

ప్రధానాచార్యునియభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 6:—రాత్రి 9.15 రాంకే మగ్దొనాల్డు గారు విదేశాంగ వ్యవహారములందు సామ్రాజ్య వికల్పము గూర్చి మరల క్రొత్తగ సాధించ నుద్దేశించితిని తెలియజేసినందులకు సంతోషించుచు టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఒడంబడికలు కదురుచు క్రీస్తుముగ తీర్మానములను ఏకకాల మందు ఒప్పకొనుటకు వీలుగ వీర్పాటులను మగ్దొనాల్డుగారు ప్రవేశపెట్ట గల్గితేని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు విదేశాంగ విధానమున క్రొత్త కార్యక్రమమును ప్రవేశపెట్టి తాము చేయగల దానికంటె ఎక్కువ సాధించినవారగుదురు. సామ్రాజ్యము నకు ఇప్పుడు ఉపద్రవకరముగ నున్న సమస్యలన్నిటిని పరిష్కారము చేయుటకు వీలగును. మార్గము సేర్పరుచును. కాంతి ఏర్పడుటకు వీలగును.

ప్రధానాచార్యుని ప్రకటనము

లండన్, జూన్ 6:—కామన్సుస్థలో నేటి చర్చయందు ఎడ్విన్ డిల్లగారు ప్రాతప్రభుత్వమువారు లాసేను ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకు లాసేనుకు రావలెనని డొమినియను ప్రతినిధులకు ఆహ్వానమును బంపకుండుట తప్పనిది. అందుచేతనే ఒక్కలాసేను ఒడంబడికనుమాత్రము సామ్రాజ్య మంతయు సంతకము చేయలేదు. ఇంకముందు జరిపెడి విషయములలో రాయబారములను ప్రారంభించుటకు ముందు ఆరాయబారములందు, సంబంధముగల డొమినియనులకు ముందుగ కలువల పుడచనియు అట్లు చేయుటలో గత సామ్రాజ్య సభవారి తీర్మానముల ననుసరించెదమనియు మగ్దొనాల్డుగారు తెలియజేసిరి. ప్రత్యక్షముగ సంబంధమున్నచోట్ల డొమినియనుల ప్రాతినిధ్యముండవలెననిరి. తనకు సంబంధించినంతవరకు తీర్మానమును సహా అవలంబింపజేసెననిరి. విదేశాంగవిధానమును గూర్చి అంగరంగుల గలసి వికల్పతతో సామ్రాజ్యవిధానమును సాగించుటకు ఒక మార్గమును వెదకవలెననిరి.

కనడా లాసేను ఒడంబడికను ధ్రువపరచుట

లండన్, జూన్ 6:—కనడా ప్రభుత్వమువారు లాసేను ఒడంబడికను ధ్రువపరచిరని కామన్సుస్థలో మగ్దొనాల్డుగారు ప్రకటించిరి. విశిష్ట ప్రభుత్వమువారుగూడ ధ్రువపరచెదరని ఆశించుచున్నాడననిరి. క్రీస్తుముగ నిశ్చయమును, తీర్మానమును జేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికి అధికారముండవలెను. మూడు సవరణములందు స్వతంత్రించి రైల్వేముగ నేను పనిచేయవలసి వచ్చెను. దానివలన గలగు కష్టనిష్కారములకు సంసిద్ధుడవైతిని. దీనిని నా అనుభవముచే జెప్పుచున్నాడననిరి. అట్లు ఛానెలింగు చేసినను దానివలన గల్గిన ప్రతిఫలము నేను జేసిన తీర్మానమునకు అనుకూలముగ నుండెను. నేను జేసినది మంచిదని నమ్మించిరి. ఈమూడు పర్యాయములు గూడ నాకార్యము ఫలించెను. అట్లు చేయుట మంచిదనిరి. ఆచానకు తంతి ఇంతకును మనకును డొమినియనులకున్న సంబంధములను భయంకరముగ తామువారు జేసినది. దీనివలన నమ్మకము పోయినది ఇదమితమున దీనిని జేయుటకు ముందుగ సభవారికి తెలియజేసెనననిరి.

సోవియట్ ప్రచారము

బ్రిటిషునావికుల రాజభక్తిని పాడుజేయు యత్నించుట

లండన్, జూన్ 6:—రాత్రి 11.35 ఇటీవల మసోలు సభ కేసిన మ్రా ఆర్థు అనునాతడు బ్రిటిషు సాకాదళమున పనిచేయు నావికులను రాజభక్తిరాహిత్యముగ జేయుటకు సోవియట్లచే నియమింపబడెననియు ఇతనికి 100 నుంది రషియను కమ్యూనిస్టులు సహాయము చేసెదరనియు వీరు ఈ కమ్యూనిస్టులు సోవియట్ ప్రచారక పాఠశాలయందు ఆంగ్ల భాష నభ్యసించుచున్నారనియు అచరముగ పరీక్ష లన్నిటిని వీరు ఇచ్చిన తరువాత క్రేటుబ్రెటనులో చతుశ్శుగ ప్రచారమును సల్పుటకు వీరికి అధికారపత్రము లాసగబడుననియు కేసె నుండి టైమ్స్ పత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

ఆల్బేనియా లిరుగ పాటు

వలన ఇటలీ యుగోస్లావియాలు జేసికొన్న ఒడంబడిక విలువ తేలుచున్నది. విప్లవకారుల విజయము ఇటలీ కంగీకారము గావచ్చును.

ఆల్బేనియా ప్రభుత్వమువారికి యుగోస్లావియా అనుకూల మగుచున్నది. తాము జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు కారణము కనిపించదని యుగోస్లావు ప్రభుత్వమువారు రనుచున్నారు. జోక్యము కలుగజేసికొన మునున్నార. కాని ఇటలీగూడ ఇదే దారిని ద్రొక్కెనరని ఆశించుచున్నారు. ఒకవేళ జోక్యము కలుగజేసికొను టుపరహానో అయ్యది జాతీయమితద్వారా జరుగవలె ననుచున్నారు.

100 మంది చనిపోయిననియు, ఆరుగంటలలో ఇరవ త్తము తరపున చాలమంది క్షతగాత్రులైరి. కొలేలు డోల్ని లో ప్రభుత్వసేనలు, జాతీయవాదులు తీవ్రముగ పోరుచు న్నారు. ప్రభుత్వసేనలు పరాజయము గాంచినవి. చాల మంది మత్తుకపులు ప్రజలు తిరుగబడి 'చేలతో' యుద్ధము జేయవలెనని పురికొల్పుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ చమురు

కేంద్రము

యునైటెడ్ స్టేట్స్ చమురుకపుట్ల రహస్యముగ జరిగెనని యు సింక్లరుకు ఇష్టించుటకై ప్రభుత్వమువారు 1000000 డోలరులను విలువలేనివానికి ఇచ్చిరనియు సాకాదళనిపుణుల సేవార్చును నిరాకరించిననియు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు రైల్వే చిక్కులు

కల్లలము అతిశయించుట

లండన్, జూన్ 6:—లండను విద్యుచ్ఛక్తి రైల్వేలో కల్లలము మరింత ఎక్కువాయెను. దీనికి కారణము దుకాణదారులు, పనివాండ్లు సమ్మెగట్టుటయే. ఇప్పుడు 55 రైల్వే స్టేషనులు మూయబడినవి. వీరితో 6000 మంది సానుభూతిని జూపుచున్నారు.

రైల్వే అనధికారసంఘమువారు మే17 తేదీని పనివాండ్లకు వారము 1 కి 10 పిల్లింగులవేతనమును జేయవలెనని గోరి రట. 24 తేదీని ప్రత్యుత్తరమును గోరిరి. అనధికారకర్మముతో రాయబారములు సలుపవలదని నేషనలు రైల్వే యూనియను వారు కంపెనీవారిని గోరిరి.

కమ్యూనిస్టుపక్షముతో తవకు సంఘము లేదని అనధికారకర్మ సంఘమువారు తెలియజేసిరి. భుగర్ష ఇనుపదారి రైల్వేస్టేషనులు 35 మూయబడినవి.

కంపెనీవారి ప్రత్యుత్తరము అసంతృప్తికరముగ నున్న ఓట్లుప్రకారము నిశ్చయింపవలెననుటచే లోక మోటిపు ఇంజనీర్లసమ్మె ఆగిపోయెను.

విద్యుచ్ఛక్తిపనివాండ్లుగూడ సమ్మెగట్టిరి.

పనిచేయుటకు ఇష్టపడు పనివాండ్లను గాపాడెదమని యు, సమ్మె వ్యాపించినచో అపసరముగ రైల్వేను నడిపించుటకు వీర్పాటుచేసెదమనియు, పరిష్కారమును చేయగల వారెవరైన ఉన్నచో వారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపెదమనియు ఇతరులతో జేయజాలమనియు టాంపెగారు ప్రకటించిరి.

ఇండియను ప్రభుత్వము

రానున్న చర్చ బాల్టిక్ గారి నవాలు

లండన్, జూన్ 6:—17, 18 తేదీని ఇండియనుప్రభుత్వము తీర్మానమును చర్చించెదరని కామన్సుస్థలో క్లుప్తముగా ప్రకటించిరి. రాంకే మగ్దొనాల్డుగారు కామన్సుస్థవారి కొద్దగిన అభిప్రాయము వెరవేర్చవలెననియు ప్రతిపక్షులకొర్రెల ననుసరింపవలెననియు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడుననిరి. రెండురోజులు చర్చించెదర. రెండవనాడు ఓట్లును దీసికొనుటకు 11 గంటల నిబంధనము నాపుజేయులెనని సభవారి నడిగెదరు.

ప్రభుత్వమువారు ఇండియనుప్రభుత్వము తీర్మానములను గూర్చి అచలించింపువిధానమును గూర్చి బాల్టిక్ గారు సవాలు పెనెదరనియు ప్రభుత్వము అచలంబో జెట్టవలెననియు కొన్ని తీర్మానములను బాల్టిక్ గారు ప్రవేశపెట్టెదరట.

సేనుచర్చ

లాయ్డ్ జార్జి గారి విధానమును ఖండించుట

లండన్, జూన్ 6:—కామన్సుస్థలో లాసేనుచర్చ జరిగినప్పుడు ప్రాతప్రభుత్వచర్చను లాయ్డ్ జార్జి గారు ఖండించిరి. డొమినియనుల ప్రాతినిధ్య ముండనను దానిని మిత్రముండలి తెలియజేసినదియు దానిని డొమినియనులు ఒప్పకొనిననియు ప్రకటించినది. ప్రాచ్య దేశమున కష్టము వచ్చినచో ఏ ఏ గావలసిన దని లాయ్డ్ జార్జి గారు రడిగిరి కాన్స్టాంటిన్ పిలు, జలసంధులనుగూర్చి రషియనులు పలుకుచునరనిరి. 'నాన్సెట్ల' పను పాలనమున యశ్శిష్టాగించి తుల్యపాలనమున పాడవజేయును బా. జే. నుండ ఇటలీ స్వతంత్ర డొమినియనులనిరి. కర్మము గుండు ననుకొనవలె ననిరి. ప్రాచ్య దేశమున ప్రమాదముండక వలెననిరి.

లాయ్డ్ జార్జి గారి మాటలు ఉపద్రవకర మని ఆరంభి గోరుగా రనిరి.

లాయ్డ్ జార్జి గారి తుల్యవిధానమునే సాగించి యుండెనచో ఇండియా ప్రభుత్వమునకు అచాగ్య మయ్యేది.

భారతీయు లందరకు లాయ్డ్ జార్జి గారి మీద నున్న త అవశ్యకము. ఒడంబడికలో ఇరులకు లేదనియు వారివిధానము భారతదేశమునకు గలగయు వికల్పకంటె ఎక్కువ పుట్టును. ఉపద్రవమును, ఇంకొక విధానము కలుగవలెదని నమ్ముచున్నా రనియు వింటర్ట్ ప్రభువు నుడివెను.

సామ్రాజ్యగనుల పనివాండ్ల కాంగ్రెసు పూర్తి అయ్యెను. ఈ ప్రతిపక్షపల యధిపతికై ప్రయత్నించుటకు వీర్పాటులను జేసికొనిరి.

పైచి మంత్రవగ్ధము

చనిపోయెను

మిలరంతుగారి వరిసిత్తులు ప్యారిస్, జూన్ 6:—హెరియట్టుగారి తీర్మానము వలన మంత్రవగ్ధము నేర్పాటు చేయగల రాచరికవేత్తకై మిలరండుగారు ప్రయత్నించుట తుట్టించును. పార్లమెంటుకు సందేశము నంపును. దానినిగూర్చి ఓట్లును దీసికొనెదరు. అగ్గతీని విషయమై రెపుప్రకటనవారు ఓట్లు తీసికొనెదరు. ఈరెంటిలోగూడ ఏర్పడిన పర్యవసానమును మిలరండుగారు తప్పక శిరసావహించెదరు.

గుడివాడ డి॥ మున్సిఫ్ కోర్టులో

S C 915/1923

వాది:—శ్రీ సీతారామ బాయిల్ల రైసుమిల్లువారు.

ప్రతివాది:—మామిడి మండరయ్య.

వాడు ఫరంకు ప్రతివాది యివ్వవలసిన కాతా బాకి రు 547-1 లు దావాజేనారు. గమ్మ ప్రతివాది ఆక్షేపణ నిమిత్తం ది 16-6-24 తేదీకి కోర్టువారు వాయిదాజేనారు. కాబట్టి వాయిదాకు హాజరై ఆక్షేపణలు చెప్పుకొనవలెను. లేని యెడల కోర్టువారు యకస్సార్టి వేకి డిక్రీచేయుదురు.

తుమ్మలకల్లి ఆనందరావు.

వాదితరపు ప్లీడరు.

గోపినాథ సాహగారిని
అభినందించుట
రాజకీయవాత్సలు

మహాత్ము అభినయము

టైముస్ ఇండియా ప్రత్యేక ప్రతినిధి గాంధీనాథాన్ని బర్రుతి ఆశ్రమమున సందర్శించెను. అరెస్టుడేగాని చంపిన గోపినాథసాహగారి దేశభక్తిని అభినందించుచు ఆమోదింపబడిన వివరమును తీర్మానము విషయమై ప్రతినిధి ప్రస్తావించుచు దాసుగారు వారి అనుచరులు ఆమోదించినట్లుగ్గ తెలుపబడిన తీర్మానమును మహాత్ముడు తీవ్రముగ ఖండించెను. కాని దాసుగారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనినగాని వారి వైఖరివిషయమై మాట్లాడుటకు వీలండదని మహాత్ముడు అభిప్రాయపడెను.

ప్రశ్న:—ఎర్రుట్టడేగారి హత్యవిషయమై దాసుగారు వారి అనుచరులు బెంగాలురాష్ట్రీయ వహాసభయందు అవలంబించిన వైఖరిని వివరించు కలకత్తాతంత్రవార్తను మీరు చూచియున్నారా? దా, గోపినాథ సాహగారు గాంధీనాథుని ఖండించుచు సాహగారి దేశభక్తిని ఉద్దేశమున వారు అభివ్రంధించిరి. దాసుగారి భావములను మీరు ఆమోదించుచున్నారా?

మహాత్ముడు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను— దాసుగారి అభిప్రాయ మేమో నాకు తెలియకన్నది. అసాసియేటెడ్ ప్రెసు తంత్రవార్తనుమాత్రమే నేను చదివియున్నాను. ఉద్దేశము ఎంత ఉత్సాహమునను 25వది హత్యయేదలను మీరు ఆమోదించెదరా? అను ప్రశ్నకుమాత్రము నేను ప్రత్యుత్తర మియ్యగలను నేనట్టిచర్యను ఎంతమాత్రము ఆమోదించనని ఖండితముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాను. నేను మీరడిగిన ప్రశ్నకుసంపూర్ణముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చను. వీలయిన నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రవర్తించువాడగుట ఇట్టి మహాసభల చర్యలను తండ్రిద్వార తెలుపునపుడు అసంపూర్ణములగు వార్తల నంపుచుదురు. తండ్రివార్తద్వార పంపబడు మహాసభలచర్యలయందు నాకంత విశ్వాసము లేదు. కావున బెంగాలు మహాసభయందు నిజముగ ఏమి జరిగినది దాసుగారి రేపిచెప్పినది వివరములన్నియు నాకు తెలిసినగాని దాసుగారి వైఖరిపై ఎట్టి అభిప్రాయము ఇయ్యజాలను. జహాలో దాసుగారు నన్ను చూడవచ్చినపుడు తనపలకుబడిని అంతమొందించుటకై అనేకులు కుట్రలు చేయుచున్నారనియు, కావున తన విషయమై పంపబడు వార్తలను నమ్మువద్దనియు వారు నన్ను హెచ్చరించిరి.

నైతికమును రాజకీయము గనుక మరలించుట

ప్ర:—బెంగాలు మహాసభ తీర్మానమును అహింసా సిద్ధాంతమునకు వ్యతిరేకముకాకుండ నైతికముగ సమర్థింపవచ్చునా?

గాంధీమహాత్ముడు:—నామనస్సునందున్న అహింసా సిద్ధాంతముల ననుసరించి ఎట్టి హత్యనైనను సరే సమర్థించుటకు వీలులేదు.

రాజకీయవిషయములను సంబంధించిన హత్యను నైతికముగ సమర్థింపవచ్చునా అనుప్రశ్నకు ఎవరికితోచినట్లు వారు ప్రత్యుత్తర మియ్యవచ్చును. రాజకీయకారములొరకు ఒకరిని చంపుట ఎంతమాత్రము తప్పుకాదని విశ్వసించు ఆంగ్లేయులు భారతీయులు అనేకులున్నారు. నేనీ అభిప్రాయమును ఎంతమాత్రము అంగీకరించుటలేదని వేరుగ చెప్పుట అనవసరము.

ప్ర:—ఈతీర్మానమునల్ల ఎట్టి ఫలిత మేర్పడును. ముఖ్యముగ చదువురానివారు ఏమియు చేసెదరు?

గాంధీమహాత్ముడు:—దాసుగారిపద్ధతుంకి అన్ని వివరములు స్వయముగ తెలిసికొనినగాని వారి విషయమై నేనేమియు చెప్పను. కాని ఈతీర్మానము ఆమోదింపబడుట దురదృష్టవనియు తీర్మానము కాంగ్రెసు మారుమనకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు నాఅభిప్రాయము. ఈతీర్మానము సామాన్యప్రజలయందు దురభిప్రాయము కలుగజేయును.

ప్ర:—ఈతీర్మానమునగు ఆమోదింపబడిన సిద్ధాంతమును భారతదేశమునందులీ ఏరాజకీయ పక్షమువారైనను ఆమోదించిన దేశము అభివృద్ధి చెందునా?

మహాత్ముడు:—తీర్మానమేమో నాకు చక్కగ తెలియదు. నేనుచూచిన తంత్రవార్త తీర్మాన విషయని స్పష్టముగ తెలుపుటలేదు. కాని ఈతంత్రవార్తయందలి సంగ్రహము నిజమైనచో దాని అర్థమేమియో నాకు కొంచెమైనను గ్రహ్యము

కాకున్నది. గోపినాథసాహగారి చర్యను సుంపింపవలసియున్నది, వారి చర్యను గాక—వారిదేశభక్తిని పరిత్యేకించి అభినందించుట ఎట్లు సాధ్యమగునో తెలియకన్నది. కావున సాహగారి అభినందించుచు గావించబడిన తీర్మానమునందులీ సిద్ధాంతమును ఏరాజకీయపక్షమువారైనను ఆమోదించుట అసాధ్యమని నా అభిప్రాయము.

ప్ర:—ఇట్టి సిద్ధాంతమును కాంగ్రెసువారు ప్రస్తుతము ఆమోదించెదరా?

గాంధీమహాత్ముడు:—ఆమోదింపదు.

ఇట్టివారు దేశభక్తులారా?

ప్ర:—గోపినాథసాహగారిని హత్యచేయుట దేశభక్తులను నామ నియ్యవచ్చునా?

మహాత్ముడు:—ఇట్టిహత్యలకు దేశభక్తులను నామమునీ యిచ్చెదను. కాని తప్పుదారిచూపు దేశభక్తులని ఇట్టివారినిగురించి చెప్పవలసియున్నది. వారి స్వాగత్యైక్యమును, పురహనునకైనను చెనుడియును, పట్టుడలను దేశభక్తిని, సంజేహించుటకు వీలులేదు. ఇట్టివారు తప్పుదారిచూపు దేశభక్తులు. కాని వారిచర్యలను తీవ్రముగ ఖండించుట అనవసరము. వారిని అభినందించుచు గావించుట తీర్మానములను నేనెన్నటికిని ఆమోదింపజాలను మానవుల చర్యలనుబట్టియే గణాభిమతములను నిర్ణయింప సాధ్యమగును. ఈచర్యలు చెడ్డవియై సంఘమునకు విపరీతఫలితములు కలుగజేయును. వారి ఉద్దేశములను అభినందించుటకు వీలులేదు. సభుద్దేశములు గలగి చెడుకార్యము లొనర్చుటకు వెనుదిరిగి వారిచర్యలనే ప్రపంచమునకు అర్పణ మగు నష్టము కల్గినదని నాఅభిప్రాయము.

మారు అర్థములు చెప్పియొనను ఒక పెండ్లి చేయవలయునను విధానము ప్రాచీనమునండియు ఆచరణయందున్న సాంప్రదాయము. ఫలితమునకును కార్యవిధానమునకును ఎట్టి భేదము లేదని నాఅభిప్రాయము. కార్యవిధానము ననుసరించుచు ఫలిత మేర్పడు నని నానమ్మగము. కావుననే ఈప్రభుత్వవిధానమును నేను దృఢపంక్తియుతో ప్రతిఘటించుచున్నాను ఇంతేకాదు. ప్రభుత్వమువారితో సమానముగ చెడుసాధనములవల్లను మంచి సాధనములవల్లను ప్రభుత్వవిధానమును ప్రతిఘటించవలయునను వాదమునుకూడ నేను ఖండించుచున్నాను.

బెంగాలులో అరాజకము

ప్ర:—బెంగాలులో రాజకీయవాత్సలు ప్రారంభమైనదియును స్వగణకు తెచ్చుకొనుడు. దౌర్జన్యరహితమును అసహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడకుండ వంగరాష్ట్రమున అరాజకోద్యమ మింకను కొనసాగుచుండెదదని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ ఉద్యమముల్ల అరాజకోద్యమములు అంతమొందినవి. కాని మీరు నిర్బంధింపబడిన మొదలు దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము తలయెత్తుచున్నదనియు వినుచున్నాము. ప్రస్తుతపరిస్థితు లిట్లున్నవాయని మిమ్ముల ప్రశ్నించుచున్నాను.

మహాత్ముడు:—అరాజకోద్యమమున కంతస్వార్థత్యైక్యము కావలయునో అసహాయోద్యమమునకుకూడ అంత త్యైక్యము అవసరము. అసహాయోద్యమము ప్రారంభమైన పిమ్మట అరాజకోద్యమము క్షీణించినది. కాని అహింసపై విశ్వాసము తగ్గుటచే నిష్పరోద్యమములు మరల ప్రారంభమగుచున్నట్లు మాచ లగపడుచున్నవి.

దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము
స్వార్థత్యైక్యగావ్యక్తత

ప్ర:—బెంగాలునందు రాజకీయ సేరములను ప్రతిఘటించి, అహింసాసిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయు విషయమై మీరేమైన ఆలోచించుచున్నారా?

గాంధీమహాత్ముడు:—దురభిప్రాయపడుచున్న నా మిత్రులకు సరియగుదారి చూపవలయునని నేనుదేశించుచునేయున్నాను మీ నామమిత్రులు. వీలయినవారు ప్రకటించుస్వార్థత్యైక్యము నాకు అధికమగు ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్నది. కాని వానిచర్యలు దేశమునకు గొప్పక్షేమ కలుగజేయుచున్నవని నాకు తెలియును. ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము అసాధ్యమగునట్లు వీరనర్పించు భారతదేశము స్వరాజ్యము పొందజాలను. అహింస కాంక్షము భారతదేశపు సహజగుణములు. కావున ఈ దేశమున అహింస దౌర్జన్యమువృద్ధి చెందుచు అనుకులమగు పరిస్థితులు లేవు. నాకు పరమేశ్వరుడు ఆరోగ్యమొసగిన హింసయే శిరస్యమని నమ్మువారి దురభిప్రాయమును తొలగింప ప్రయత్నించెను. స్వరాజ్య సంపాదనమునకు నేను నూచించినవిధానమున కళంకము లేని త్యైక్యమునకు ఎంతయో అవకాశ మున్నదని వారికి స్పష్టపరచెను. ఇట్టివారు నాకు తోడ్పడినవారి ఉద్దేశములే కాక చిర్రలుకూడ అభినందింపయోగ్యములగును. ఎట్టి సంహేయములేక విపరీతభేదములు కలుగజేయని నా విధానమును అనుసరింపవారిని ప్రార్థించెను.

మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమువారు

కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల పరిపాలనము

మహాత్ముడు:—స్వరాజ్యపక్షమువారి తిరుగుబాటువిషయమై టైముస్ ఇండియా ప్రతినిధి మహాత్ముని ప్రశ్నించెను కాంగ్రెసునందు మహాత్మునికిగల పలుకుబడిని అంత మొందించుటకై స్వరాజ్యపక్షమువారు పాటుపడెదరను మహాత్ముని ప్రకటనను ప్రతినిధి ఉదాహరించి కుటుంబకలహము కప్పగకదా యనిరి.

ప్ర:—మహాత్ముని అభిప్రాయములను ఇతరరాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆమోదించుచున్నారని మీరు పలకెదరా. మీ సిద్ధాంతములను మీ కార్యక్రమమును వారు ప్రతిఘటించెదరా? ఇట్లు జరిగిన స్వరాజ్యపక్షమువారిపట్ల తటస్థభావమును విడనాడి తీవ్రముగ ప్రతిఘటనచారము ప్రారంభించెదరా?

మహాత్ముడు:—గాక్రమముంజిగారి అభిప్రాయములను ఇతర రాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమువారు రెంతవరకు ఆమోదించెదరో నాకు తెలియదు. ఏమైనను నాకుచింతలేదు. కుటుంబకలహమునందు నేనెన్నటికి పాలుగైకొనను. తగవు జరుగుటకు రెండుపక్షములవారు తగవులాడవలయునను ఉద్దేశముగలవారై యుండవలెను. నావిధానము ననుసరించుటకు రాజకీయకార్యక్రమమునందు ఇట్టిసంఘర్షణమునకు అవకాశములేదు: రెండుపక్షములవారి మేముకొరకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘములు సంపూర్ణముగ ఒకజేపక్షమువారి స్వాధీనమునందుండవలయునని నేను చెప్పియుంటిని కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుకార్యసంఘములను స్వాధీనపరచుకొనవలయునని ఎంతమాత్రము ద్వేషించినను సరే నేను వారికెట్టి ఆటంకము గలుగజేయునను కాంగ్రెసు కార్యసంఘములను స్వాధీనపరచుకొనవచ్చును. కాంగ్రెసు వెలుపల ఒకకొత్తనిర్మాణమును నేను స్థాపించెదను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు విశ్వాసముగల వారందరు నాతోకలసి కాంగ్రెసు వెలుపలనుండి పనిచేయవలయునని హితమొసగెదను కావున స్వరాజ్యపక్షమువారితో తగువు ఎన్నటికిని నేనుపెట్టుకొనను. ఇట్టిపరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్షమువారికి విరుద్ధముగ ప్రచారము చేయవలసిన అవకాశమే యుండదు.

స్వరాజ్యపక్షమున మావేత్తము

నిబంధనలను మార్పుటనుగురించిచర్చ

సమాధానసంఘమునకు ప్రతి ఘటన నెన్నుకొనుట

స్థూ, జూను 7:—ఈదినము సాయంత్రము స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము జరిగెను. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారికి జబ్బుగానుండి హాజరు గాజాల-పోవుటచే వి. జె. పటేలుగారధ్యక్షత వహించిరి.

జమ్మమధురము ఉత్కలపనివారియెడల సంపూర్ణ మగు సానుభూతిని డెలుపుచు, సమాధానసంఘము శిఫార్సు చేయుచు జమ్మమధురము కార్మికలసంఘము సంఘీర్ణించెద నని ఆర్. డి. తాతాగారి రోసగిన వాగ్దానమునకు సంగత్యపూరిత డెలుపుచు, తీర్మానింపజేసెను. సమాధానసంఘమువారి యంగీకారము నందుటకు తనచర్య తీరికొనుటకుగాను, కార్మికలకష్టములగురించిన వివరములను స్వరాజ్యపక్షమువారికి డెలుపుచుండుటకుగాను సమాధానసంఘమున సభ్యులుగనుండవలెనని గోస్వామి, చమనలాలు, డి. పి. సింహగార్లను గోరుచు తీర్మానింపబడెను.

పార్టీనిబంధనలను మార్పు విషయమునుగురించి కూడ చర్చింపబడెను. లలనలిలంపుగా నకస్యాత్తుగా సంభవించు పరిస్థితులందు వెంటనే ఎట్టిచర్య దీసికొనవలసినది చర్చించి నిర్ణయించుట కొకసంఘమును నియమించుటనుగురించియు, భారతదేశమున వివిధప్రాంతములందుగల స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులందరికిని ఒక పెంట్రిలుకొన్నియను నియమించుటను గురించియుగూడ చర్చింపబడెను. ఈవిషయములు తరువాత స్వరాజ్యపక్ష సమావేశమున నిశ్చయింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బూటకపు నవాబు

బొంబయి జూను 7:—తాను సూరత్తులోని నవాబు మెర్కటును అని డెలుపుచు నొక బూటకపునవాబు గల డిశంబరునెలలో రు 8, 947 లు వెలుగల నగలను కొని పరారి యైపోయెనని జ్యూయలర్సు టంపెనీవారు పోలీసువారికి డిపోర్టువారిరి. (ఆ|| ప్రె||)

ఓడ్వయరు నాయరు కేసు తీర్పు

పత్రికాభిప్రాయాలు

“తీర్పు”

అల్లాబాదు, జూన్ 7:— కేసుయొక్క బలమునుబట్టి కాక కేసువిచారణ మొనరించునదియు బుద్ధిశాలియగు న్యాయవాది యిదివరకెన్నడును నడుచునవిధమున నవమటు బట్టి దీనిసర్వసానమేనుగననియు ఆంధ్రరక్షిని లెవినవయపే. కేసుయొక్క ఫలితము భారతీయులది సర్వ మైకేలు ఓడ్వయరు యిదివరకెంతయో యిప్పుడును అంతియే. సర్వ శంకరకానాయకు లాకోట్టలో ఓడిపోయినను స్వాంత్ర్యమును దేశభక్తియు గల భారతీయుడుగా గాంచినట్లే. అని “తీర్పు” పత్రిక చెప్పుచున్నది.

హిందూదేశములో రాజకీయపరిస్థితులపై యాతీర్పుయొక్క ఫలితమును గూర్చి “తీర్పు” పత్రిక యిట్లు చెప్పుచున్నది. “విశేషము లేదు. కాని అతివాదులను మరింతబలమును కల్గించిన తప్పుడు అందులను రాజ్యాంగసంస్కరణలపక్ష మొకటి నిలుపవలెనని ప్రయత్నించువారి బలము తీగించును (అ.ప్రె)”

“పలు నీరు”

అల్లాబాదు, జూన్ 8:— ఈ కేసు విచారణయొక్క ఫలితము సర్వ మైకేలు ఓడ్వయరుయొక్కయు వాని వరిపాలనయొక్కయు కిసి తీర్పుకొనుటగా పరిగణింపవచ్చునని “పలు నీరు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వాదితరపున న్యాయమూర్తి మెక్కార్డిగారు పక్షపాతము వహించినట్లు కనబడుచున్నది. అందువలననే యీతని తీర్పునందు భారతీయులకు లక్ష్యము కలుగును. (అ.ప్రె)

“వైట్టుమను”

కలకత్తా, జూన్ 7:— మనమెవ్వరమును గ్రహింపజాలనలవంటి కష్టపరిస్థితులలో సర్వ మైకేలు ఓడ్వయరుని నడువడి నడియైనదనియే సాక్ష్యము చెప్పుచున్నట్లున్నది. అయినను, వాది తరపున న్యాయమూర్తి యంతవత్తుపాతము గనపరచుట విచారకరము. అందువలననే భారతదేశప్రజలకు యీతని తీర్పునందు లక్ష్యము లేదు. అని వైట్టుమను పత్రిక ఓడవయరు నాయరు కేసులో తీర్పుపై న్యాయభావము చెప్పుచున్నది.

“ఇంగ్లీషుమన్”

న్యాయపక్ష పాతులును (వారిదేశీయమైనను సర్వ) వాని సహచర దేశీయులును, సర్వ మైకేలు తననామమున కంటిన వైర్యమును బాజీకొనెనని సంతసించగలరు. అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది.

“పత్రిక”

విచారణ నివేదికములను, అప్పడప్పుడు బుద్ధిశాలియగు న్యాయమూర్తి చెప్పుచుండిన మాటలను వినుచు చూచుచున్న వారు యిట్టి ఫలితమును వినుటకు సంసిద్ధులైయే యున్నారు అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

“ఫాగవర్డు”

కలకత్తా, జూన్ 8:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసుపై న్యాయభావము జేయుచు, న్యాయశాస్త్రమునకు వచ్చెదెప్పు మర్యాదల నేమాత్రమును లక్ష్యముచేయక ఫీర్మాదితరపున న్యాయమూర్తి వాదించుట యిదివరకెన్నడును వనము గూడయుండలేదని “ఫాగవర్డు” పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

“ఇంగ్లీషుమన్ వైట్ మెంసు”

జొంబాయి, జూన్ 7 — ఓడ్వయరు నాయరు కేసులో తీర్పు యిదివరకే యేర్పరచు కొనబడినదని తలంచుచు “యండియన్ వైట్ మెంసు” భారతదేశమును బాధించుచున్న రాయకీయసమస్యలను విచారించి తీర్పు చెప్పుటకును యింగ్లీషు మైకోట్ట బడియగు హంటు ప్రభువు అగ్రతీత వహించిన రాయలకీయవిషయ వారి తీర్మానములను విమర్శించుటకును మెక్కార్డి న్యాయమూర్తిగారి కోర్టు యేర్పడె నని చెప్పుచున్నది.

పంజాబ్ దురంతముల విషయమై కట్టిన భారతీయుల తోపాటు అహమ్మద్ వాదులు గూడ దుఃఖించుట మానినేసిన యాస్థానమున, హంటునిట్టిని తిరిగి భారతీయులకు జ్ఞాపకము కల్పిస్తున్నట్లుగా, లండను నగరములో మార్చుండి ఒక యింగ్లీషు బడ్డి రెనెస్సెన్సీని మరణిపావు ప్రవర్తించుట యెంతయు ఆశ్చర్యముగా నున్నదని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

సివిలు అండు మిలిటరీ గజెటు

లాహోరు, జూన్ 7:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసు తీర్పువిషయమై న్యాయభావము చేయుచు సివిలు అండు మిలిటరీ గజెటు యిట్లు చెప్పుచున్నది:— “వానిదేశీయులగు జూరీయొక్క తీర్పువలన సర్వ మైకేలుయొక్క కీర్తి రుజువుచేసి స్థాపింపబడె నని మాకు సంతోషముగా నున్నది. 1919-20 సంవత్సరములలోని అసౌఖ్యకరములగు విషయములు నుడుగుకరమునకు సమాచారములును మదికి కష్టము గలగునట్లుగా ప్రెస్సుబడి నట్లును, దీనికి సర్వ మైకేలును నిందింపనవసరములేదు. అతడు చేసిన దంతయు నేరనగా, తనవిదమోపబడిన నిందలు నిరాధారములనియు ఆక్రమము లనియు రుజువుచేయుటకు లోపము లేనట్లును వీలులేని సాక్ష్యమును చెప్పుకొనెను. మరియు నిరంకుశము విచారణలను వినుచున్న ప్రజలను జూరీని సంతృప్తిపరచెను. (అ.ప్రె)”

“ట్రైబ్యూను”

నహాత్తుని నాయకత్వముక్రింద శంకరన్ నాయరుకు ఖచ్చులు సరస్వీంపబడవలెను.

లాహోరు, జూన్ 8:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసు విషయముల నన్నిటిని తిలకించినట్లుయిన సర్వ శంకరన్ నాయరుకు పేసులో అయినానున్నలను సమర్థించుటకు ఒక యుద్ధిష్టము వెంటనే యలుదేరవలె నని (సంపాదకీయ న్యాయభావలో) ట్రైబ్యూనుపత్రిక సూచించుచు మహాత్ముని ఆయుధ్యమునను నాయకత్వమును వహించుటని వేడుచున్నది. మహాత్ముని గొని ప్రజలలో పెక్కుమందిపై సర్వ శంకరన్ నాయరు శత్రుత్వమును వహించుటలనే మహాత్ముడు ఈవిషయమున నాయకత్వమును వహించుట అవసరమును కోరదగినదియు నగుచున్నది. అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

ఒక పోలీసుకాస్టేబులు కాల్యబడుట

అగ్రా, జూన్ 7:— కొంతమంది దొంగలపై సవాలు వేసిన ఒక పోలీసుకాస్టేబులు పోట్లలో కాల్యబడి ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను. పారిపోయినదొంగలు కనబడలేదు. (అ.ప్రె)

బీహారులో కలరా

పాట్నా, జూన్ 7:— ఆరోగ్యశాఖాధికారి కలనలు రాసు కలరా బాధ్యము కొంచెము నయముగానున్నదని చెప్పుచున్నాడు. క్రిందటివారములో చనిపోయిన వారిసంఖ్య 2400. (అ.ప్రె)

బర్మా నేత నేయు, వడుకుకంపెనీ

రంగూను, జూన్ 7:— బర్మా నేత నేయు వడుకుకంపెనీ వారు కలకత్తాలో పెక్కురిట్టి చూపింపగా, శాసనసభవారి తీర్మానప్రకారము బర్మా ప్రభుత్వమువారు 15 లక్షలు అప్పీచ్చిరి. (అ.ప్రె)

సంస్కరణల ఆచరణను విచారించుట

బర్మా ప్రభుత్వమువారి సభ

రంగూను జూన్ 7:— బర్మాలో సంస్కరణల నాచరణలో పెట్టుటలో గల లోపాలలోపముల చర్చించుటగాను, ఆర్థికసభ్యునిగడియం చాతని అగ్రతీతక్రిందనే ఒకసభ జరిగెను అటవీశాఖమంత్రి, విద్యాశాఖమంత్రి, ప్రధాన కార్యదర్శి, సర్. వి. జె. ఆండర్సన్ (బర్మా వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు, లాయర్ ఎం. ఎల్. సి. బాబ్బు (శాసనసభోపాధ్యక్షుడు) మహమ్మదు అజం. ఎం. ఎల్. సి. హెచ్. సి. మా ఎం. ఎస్. సి. జాతీయపక్ష నాయకుడగు మాంగ్ పూ, పాపెను ఎం. ఎల్. సి. జి. గ్లెన్విల్లె ఎం. ఎల్. సి. పి. ఎస్. చారి ఎం. ఎల్. సి. మాంగ్ మాంగుచిక్ గాల్లు హాజరైరి. దేశీయంగ సభ్యుడు అనివార్యములగు కారములచే హాజరుగా జాలక పోయెను. ఈసభ వేళమునకు పత్రికాప్రతినిధుల రాసీయలేదు. పదిపది పానుచెరులలో సభనుగరించి ప్రభుత్వమువారి కొక ప్రకటన నొనర్చుచున్నది. ఈచర్చయొక్క ఫలితము భారతప్రభుత్వమువారికి అందజేయుచును.

ఇది ఇష్టానుసారీ సమావేశముగుటచే చాలమంది యాహ్య నింపడలేదు. భారతప్రభుత్వ శాసనము నాచరణలో పెట్టుటలోగల లోపముల తొలగించుటగాను శాసనమును నిబంధనలను సవరించుట కనుగులముగు సూచనలను ఎవరైనను తెలుపకొంచినచో సంతోషపూర్వముగ ప్రభుత్వమువారి హాజ్య నిందిరి. (అ.ప్రె)

పాతావరణస్థితి

1924 సం॥ జూన్ 9-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మరిగి గత 24 గంటలలో అత్యధిక	మరిగి గత 24 గంటలలో అత్యల్ప	మరిగి గత 24 గంటలలో సగటు	మరిగి గత 24 గంటలలో సగటు	మరిగి గత 24 గంటలలో సగటు
గోపాలపురం	91.1	85.0	...	0	44.86
విశాఖపట్టణము	93.0	84.5	00.1	00.1	87.02
కాకినాడ	93.8	85.0	...	0.14	89.02
మచిలీపట్టణము	102.2	78.6	0.16	0.16	41.62
కర్నూలు	115.0	74.8	0.48	0.48	26.01
బళ్లారి	105.8	74.5	0.62	1.00	20.51
కడప	108.0	85.8	0.81	0.85	81.28
నెల్లూరు	104.7	78.1	0.05	0.07	87.98
మద్రాసు	107.1	78.0	0.42	0.42	80.74
కడలూరు	102.0	84.6	...	0	52.31
సీలము	97.5	77.4	...	0.75	89.60
కోయంబత్తూరు	88.5	74.5	...	2.75	22.29
తిరుచునాపల్లి	102.4	8.7	...	0	88.18
నాగపట్టణము	97.2	82.7	...	0	54.98
వధుర	102.2	79.8	...	0.77	88.58
పొంబన్	98.4	80.9	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	0.15	28.84
తిరువేండ్రము	84.0	76.0	0.29	9.84	64.51
కొచ్చిన్	86.8	79.5	0.01	17.22	114.51
కాకినట్టు	87.8	78.1	0.42	18.84	117.16
మంగళూరు	90.1	75.8	2.04	9.92	125.68
తెంగళూరు	94.0	64.8	1.88	2.99	85.87
మెదకార	79.6	64.2	0.08	8.28	125.46
కొడైకనల్	69.5	55.4	0.01	1.90	62.18

సర్కారులు:— మచిలీపట్టణములో 0.16 వర్షము మరిగెను. విశాఖపట్టణములో చినుకులు పడినవి. గోపాలపురంలో ఆకసము నిర్మలముగ నున్నది తక్కినచోట్ల మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 7.4 డిగ్రీలు క్షయమ. తక్కినచోట్ల 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:— వర్షము అంతటను గలదు బళ్లారిలో 0.62 కర్నూలులో 0.48 కడపలో 0.87 వర్షము మరిగెను. మట్టులు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 6.5 నుండి 7.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 6 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో 8.1 డిగ్రీలు క్షయమ.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో 0.42 వర్షము మరిగెను. నెల్లూరులో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. మద్రాసు పగటివేడిమి 7.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల 2.5 నుండి 3.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడలూరులో రాత్రివేడిమి 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల 3.5 నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ద్వీపకల్పమున చాలవరకు వర్షము మరిగవచ్చును. ఎస్. ఆర్. సామ్రా, వారాహశాస్త్రిజ్ఞాను.

అనంతపురములో క్షౌమము

పశువులకు మేత

ఉచకనండలము, జూన్ 9:— ఇటీవల వర్షములు గురియుటచే, బళ్లారి జిల్లాలో పశువులమేతకు అవశ్యకత మరింతపాచ్చెను. ఇతరప్రాంతముల నుండి పశువులమేత దెప్పించు ప్రయత్నములు, ప్రస్తుత మాచరణలోనికి రాజాలవు. రెండువందల పాడిపోనుండి 400 టన్నుల గడ్డిని అనంతపురమునకు పంపుట కేర్పాటు లానర్పబడుచున్నవి. అనంతపురముజిల్లాలో నాల్గు క్యాంపులలో నిపుడు దినమునకు దాదాపు నాల్గువేలమంది సహాయము నందుచున్నారు. బళ్లారిలో నొక క్యాంపునందు మాత్రమింతమందియే సహాయమందుచున్నారు. మడకశిరాతాలాకాలో మరియొక క్యాంపును తెరచి విషయము ఆలోచనలో నున్నది. (అ.ప్రె)

నిరుద్యోగము ఎటువంటిది ?

దానివలన కలుగజేయును

I

రంగనాయకులు డి. యి. పి. (ఆకుపర్లు)

సి. యస్. డబ్లియం

నిరుద్యోగము అంటే ఏమిటి? ఉద్యోగము లేకపోవుట. ఉద్యోగమునగా, ఈదినములందు ఎట్లగు ప్రభుత్వోద్యోగముని తలంచుట సాధారణమగుచున్నది. కాని ఒకడుకాదు ముందు గుమాస్తాగా నుండుటకాని, ఒకకలసయశిష్యుడు బొంబాయిలో గాని, పాలమునందు హాల్టిక్ నాలుగేయుటకాని ప్రభుత్వపు ఆఫీసునందు పనిచేయుటతో, ఏమియుగైవర భేదించదు. ప్రభుత్వోద్యోగినిలే, కలపనర్తకములలోని ఆయుధమును, దుకాణపునూనాయు, దీరముకై నమంచయు మరొకరి యధికారముక్రింద పనిచేయుచున్నాడు. కనుక, ఇచ్చట ఏవిధమున పనిదొరకక, ఏమియు జీవితాధారములేక, ఎచ్చట పనిదొరకన అచ్చటకు వెడలనిచ్చెయింపు నిజా రంపని నిరుద్యోగులరయు, అట్టిస్థితిని కల్గించి, అనేకులకు పనిని కల్పింపలేనిస్థితిని నిరుద్యోగము అని చెప్పెదము.

మనదేశమునందు నిరుద్యోగము యారపులోని అన్నిదేశములందుకంటె హెచ్చుగనున్నది చెప్పగా, అనేకమంది విద్యార్థులే పట్నన నవ్వెమెదడిరి. ఇప్పటికిని మన గ్రామమునందు రైతులు, నిజముగా నిరుద్యోగిలైనవా రెల్లప్పుడు కొంతమంది యందుగనన్న నచ్చును. వనరైతులభార్యలు, సాయంత్రములేక బిచ్చమునకై చచ్చువానిని ఎందులకు ననిచేసి నిలబెడుదు? ఏలయుల పుచ్చుపక్షులనలె, ఓడలనలె వేధించెదరు. అని నిందించుట ప్రతివాది నందుకాననరు. దీనితోకు అనేకులు బ్రాహ్మణులు, భట్టాజులు, వామలవారు, డిల్లీవాగి, దొడ్డురామ, ఎటుకల, ఏనాది, వడై, ఉప్పరవాగి, అరచిన మొల విచ్చుచున్న ప్రతిగ్రామమునందున్నందులకై, వారికి బిచ్చమెత్తుటయే ఉద్యోగముగనుండునై ప్రజలయందు సరికొద్దయ్యెను పనిదొరకు నందరికిని ప్రభుచాల హెచ్చుగా కలరు. మీరుంపలతెగ, ఎందులకు పనిచేసి సంపాదించుకొనరాదు. మమ్మెల యిటుల చేసినచేదరు మన మంతలయగోరింపులను విన్న బ్రాహ్మణ, భట్టాజులెచ్చుగాండ్లు, ఆమ్మమేము పనిచేయరాదు. మమ్మి భగవంతుడు బిచ్చమెత్తుడని పంపెను. మీరు భర్తముచేసి వైశంపరునును వెళ్లుదు అని నాధాన మిచ్చుట సదా జరిగెనున్నది. అయ్యది మన నిరుద్యోగ సూత్రమున గ్రహించుట మరింతకష్టముగ మనప్రజలకు తెయుచున్నది. పైగా మనప్రతికలు స్వర్గర్ముచేయుట మన తారముతైలగోచ్యము మనియు మనమతభక్త్యాసారము సర్వము చేయవలయుననియు పలు మన వ్యాసకాలులు పాత్రదానము చేయవలయుననియు, మనపండితులు, నీతిశాస్త్రమునందు, నాటి బిచ్చగాని బెట్టి భోజనముచేయుచో, నరకము సంపాదిస్తమనని చెప్పబడియున్న దనియు, మన భట్టాజులు ఆమ్మమీరు భర్తము చేయుచో మేము బిత్తుకు బెట్టుచున్న, పలుచుండుట, మనవీరిలకు నిరుద్యోగసూచియును గలిపిండును మరింతకష్టముగ జేయుచున్నది. ఎందులకుండురా? నిరుద్యోగ నివారణముగా ఉద్యోగములేనివారికి ఉద్యోగము కల్పించుట పనిలేనివారికి పనినికల్పించు. పైగా చేయవలసినపనిలేనిచో, క్రొత్తపని కల్పించుట, తద్వారా నిరుద్యోగులకు పని కలుగజేయుట. అదియు పూర్తిగ జేయసాధ్యముకానిచో నిరుద్యోగులైనవారికి భత్యము చెల్లించుట యర యర్థము. అనగా బిచ్చమెత్తుట న్యాయసమ్యక్తము కాకపోవుట. నీతిశాస్త్రసర్వముల పాతిపెట్టుట, దక్షిణలకు వచ్చుబ్రాహ్మణులకు చెంపలంపకాయలిచ్చుట, అగులపై పెద్దగ నరచుచు భర్తములకై యధికారముచేయు భట్టాజుల కట్టయందుబెట్టుట యవసరము. కనుక, ఎంతకాలము మన పిచ్చివేదాంతము ప్రబలుచో, ఎంతకాలము మనస్థానభరలు పోరొహితులు తమసొంతలనింపుటకై ప్రజలయజ్ఞానాంధకారమున పూర్వోచారార్థులుగా జేయుదుర, అంతదనుక నిరుద్యోగసూత్రముల పాతగ్రహించుటకష్టము.

పనిచేయ నిష్ఠుమై పనిచేయరాని నిరుద్యోగిలైనవారినేమి మనదేశమున లక్షలకొలదిప్రజలు అనుదినము బాధపడుచున్నారని తెలిస మీకు ఆశ్చర్యము కలుగవచ్చు. కాని కొంత మోపిపెట్టుట. ఏమిగాని గ్రామమునైన మీ దృష్టిమునం దుండుకొనును. ఆ గ్రామమునందు నున్న రైతులే ప్రజలున్నారను మడు. అందు రెండువేలయిండు ప్రజలు రైతులు ఆసాములు, బ్రాహ్మణులు, పైశ్చేకులయలకు జెందినవారెల్లరనుకొనుదు. ఇక మామవేలయిండుప్రజలు భూస్వాములుకా, మరొక జీవితమునందుకుట పిచ్చపడు ఆలగామలయలకుజెందినవారనుకొనుదు. వారిలో పంచములు, ఉప్పర, పుచ్చుర, ముక్కర, తెలగ, కమ్మ, రెడ్డి, వెలకుకులయలకు జెందిన, అయి ద్వివారైన ప్రజలున్నాడు. ఆ గ్రామమునందు సుమారు ముప్పదివేల యొకరములభూమి యున్నవనుకొనును. అందు రెండువేలయొకరములభూమి. మెట్ట, మిగిది మాగాని. మాగానియందు జూలై,

ఆగట్టుమాసములందు పదునుజేయుటకు, పార్లపని చేయుటకు, సుమారు మాడువేలయిండు ప్రజలు కావలసియుండు రనుకొనుదు ప్రతిదినము. అంత ఆగ్రామమునకుగల పదిహేనువందల పురుషులగు పనివారు చాలరు. కాని ఇచ్చట నొకవిషయము గమనింపవలయు. ప్రతియినామి యొక్కదినముననే పని ప్రారంభించెడు. కొందరికి నీగవచ్చు, కొందరికి నీరురాలేదు. ఒకవైపునకు నీరువచ్చు మరొకవైపునకు నీరు రాకపోవచ్చు. క్రమముగా పనిని ప్రారంభించు. క్రమముగా పని పూర్తియగును. మొత్తముమీద వెలకంటె హెచ్చుదినములు భూమియంతయు తడదుటకు పట్టును. ఈరెలలోనే నాల్గు ప్రారంభమును. మరొకరెలవరకు సాగును. ఈ రెండురెలులు పూర్తికాగానే, ప్రభుమున నాల్గుదోలము నాటునకువచ్చును. సొలము అంతపూర్తిగ కలుపుతీయబడునప్పటికి మరొకరెలపట్టును. ప్రతియొకరమునకు ఆగ్రామము నల్లగుండుపురుషులకూలీలు, పార్లపనికాని, దమ్మచేయుటకుగాని, యవసరముగదా! తరువాత, అగ్రమును యవసరమున ఎనిమిదిమంది కలుపుతీయుట కవసరము. కలుపుతీయుటకు యవసరమునకు నల్ల రవసరము. అనగా, పదహారుమంది కూలీలు ఒక్కొక్క యవసరమునకు అవసరము. కనుక, ముప్పదివేల యవసరములందు, రెండువేల యవసరముల మెట్టభూమి పోగా, ఇరువదియెనిమిదివేల యవసరములకు, యవసరము పదునార్దురు కూలీలచొప్పున మొత్తముమీద, $2,800 \times 16 = 44,800$ కూలీలు, మాడువేలయిండు వసరము. ఒక్కొక్కదినముకు, 4,977 ఘమా రైతులేలపనివారవసరమయ్యెడివారు. కాని యాగ్రామమునందున్న పనివారు మాడువేలకదా! కాన, ఇతర గ్రామములనుండి, ఘమాను రెండువేల ప్రజలు ప్రతిదినము, ఆగ్రామమాసములందు, ఈగ్రామమునకు వచ్చి, ఉద్యోగము దొంది, కూలీని పట్టుకొని పోయినారు. ఈగ్రామములలో, ఎవోయొకదినమును తీసుకొన్న, ఇతర గ్రామకూలీ లింతమంది యుండకపోవచ్చు. మరొకదినమున, ఇంతకంటె హెచ్చుమంది, ఇతరగ్రామకూలీలు వచ్చియుండినోవు. కాని, మొత్తముమీద కల్గినఫలితము, దినముకు రెండువేలయిండు యితరగ్రామపు ప్రజలు కూలీని ప్రత్యేకగ్రామమునంది తీర్చిని వెళ్లిరి.

తరువాత, డిశంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరిలందు, కోతిలు, కుప్పలు, నూర్పిండ్లువచ్చును. ఘమాను రెండురెలల పదునేను కలదు తీవ్రపట్టును ఎకరమున కధమును పదునార్దురు కూలీలైన ఈపనినంతర జేయుట కవసరముండు. కనుక, ఈగ్రామమాసములందుకూడ, ఇతరగ్రామపు పనివారు, దినముకు, రెండువేలుగావచ్చి కూలీని గైకొనిపోవుచున్నారు. అనగా, చంపర్నరమునందు, ఆరెలలందు, గ్రామమునకుగల ప్రజలకు మించి యుద్యోగముకలదు. పైకులయలకు జెందిన ప్రజలెల్లరు, కూలీవారివలె పనిచేయుచో, ఇతరగ్రామపు కూలీవారవసరముండెడినారు కాదు. కాని, పైతరగ్రామలవారికవసరములగు పనులను జేయుచుండవచ్చు. సరే! ఇకమిగిలిన యాదుమాసములం దేమి యాగ్రామపు మాడువేలపనివారు చేయుచున్నారో గమనించవలయును. మొత్తముమీద దినముకు మాడువేలయిండు కుద్యోగము కల్గిననే, నిరుద్యోగము, లేకపోవును.

పొలములకు చరమముచేయుట, వట్టితోలుట, ఎరువుతోలుట, పంటకాయన మరన్నియుచేయుట, త్రాళ్లు వేసుట, పట్టాలనుజేయుట, రాళ్లు, పెంతులు చేయుట, ఇండ్లుకట్టుట, బావులు, చెరువులుత్రవ్వట, రోడ్లువేయుట, ఇత్యాదిగా గలచిల్లరపనులనేకములు కలవు. ప్రతి గ్రామమునందు, ఈపనులు, ఒకప్రతిగా ప్రారంభింపబడుటగాని, ఒక్కపనిని చేయు పనివారు, మరొక విధపు పనివారిలో పోటీపడకుండుటగాని, తటస్థము. గనుక, పార్లపని చేసిన పనివారే, నాటువేయు, కోతికాయ, నూర్పి, వామి వేయు, రాళ్లు చేయు, వట్టిత్రవ్వ. ఇటులనే, ఎల్లపనివారు, అనేకపనులం దారిలేకుండు, అన్నిటియందు పనిచేయుచుండు జరుగుచుండును. పొల్లపని, నూర్పిండ్లు జరుగునప్పుడు, రాళ్లు, పెంతులు చేయునప్పుడు ప్రత్యేకము, ఉద్యోగములేదు. ఎండతోలునప్పుడు, వట్టిత్రవ్వనప్పుడు, వాయులవేయునప్పుడు, భాస్మముకొల్పునప్పుడు ప్రత్యేకము పని లేదు. ఎంతకాలమునందు, ఎరువుతోలునప్పుడు, భూమిని చరచుచేయునప్పుడు ప్రత్యేకము లేనినదియని లేదు. ఈ విధముగ నేయి త్రీలలో అగ్రమును యుంచునల ప్రత్యేకము, సాధారణముగా, ఏమిచుండునానై ప్రత్యేకము నిరుద్యోగిలై యాయాదుమాసములందుండురు. పురుషులందు, అగ్రమును రెండువందల యెనిమిదిమందికి, ఉద్యోగము లేక యాయాదుమాసములం దుండును. ఇట్లుంటున్న, ఒకే

ప్రత్యేక ఆదుమాసములం దొక్కదినమైన పనిదొరకదనిగాని, ఒకేమనిషికి పని లేకపోయెనని తలంపరాదు. కాని, ఆప్రత్యేక ప్రత్యేక, పురుషునకు, ఆరురెలల పర్యంతము, ఉద్యోగమున్నదనియు తలంపరాదు. కొన్నిదినములు పని యుండు. కొన్నిదినములందు పనిలేదు. ఇటుల సాధారణముగా, ప్రతిపనివారు, పనిచేయు ప్రత్యేక, పనిలేక యుండునని, గ్రామములందు తిరిగినవారికి, పనివారిలో పెరిగినవారికి, జేతపు స్థితిగ తులనార్చి యాలోచించువారికి విదితము. దీనివలన లేకునదియేమి, వ్యవసాయపు పనిగల యాదుమాసములం దగ్రామమున, మరొకకోరెండువేల ప్రజలకు పూర్తిగా యుద్యోగము దొరకును. పనివత్తిడిలేక Employment Room యున్నదినములలో ఐదువేలప్రజలకుద్యోగము ప్రతిదినము ఈ గ్రామమున కలగు. పనివలచలేక Black Work యున్నయారురెలలందు వేయిమంది నిరుద్యోగముచే ప్రతిదినము బాధపడుచున్నారు. ఇతర గ్రామ ప్రజల గ్రామమునకు రాకుండుట ఈగ్రామపుప్రజలు ఇతరగ్రామమున కుద్యోగముకై పోకుండుట తటస్థమునో అట్టిస్థితియందే నీరువచ్చినవెంటనే పంటకాల్వపాటినవెంటనే భూమివడిసినవెంటనే నాల్గువేల వర్షములుకాకముందే పైన లేలి యాదుచున్న మేఘములు గర్జించుచుండే పంటకాలువలలోని నీరు ఆరిపోకముందే దొంగలభయము హెచ్చుగాకపూర్వకే, కోతలకోసి నూర్పిండ్లు పూర్తిచేయవలయు నన్నచో పనివత్తిడిగల దినములం దధమును ఆరువేలప్రజలు కూలీ రాసిగ్ధపడవలయును. లేనిచో పనిసాగదు. నాల్గుపడవు. కోతలందు గదు. నూర్పిండ్లు సాగవు. కాన, ఆరువేలపనివారర్యవసరము. తరువాత గ్రామములలోనున్న పనివారందరి కుద్యోగము. ఎండకాలమునందు దొరకవలయు నన్నచో అన్నిచిల్లరపనులకు రావలసినంతమంది పనివారె యగత్యమునచో గ్రామమున ఆరెండువేల కూలీవారుమాత్రము చాలు. అనగా పనివత్తిడి యున్నదినములలో ఆరువేలకూలీవారు పని తక్కువగా నున్నదినములలో రెండువేలకూలీలు అవసరము. ఈమధ్యగల నాల్గువేలపనివారు వ్యవసాయపుపని యగత్యము ననుసరించి ఉండవలసినవచ్చుచున్నది. వ్యవసాయపుపని వర్షము, కాలము, ఎండవలయుండు, లేక ఫ్యాక్టరీలయందు జరుగునదియనచో ఇంత వ్యత్యాసముండకుండ చేయవచ్చు. కాని అట్లుచేయుట యాపరిశ్రమలందు సాధ్యముగాదు గదా ఈ నాల్గువేలకు Reserve Labor అందు. ఓరిరి ఎండకాలపు ఆరువేలందు పోషించుభారము వ్యవసాయముపై ప్రజలపై రయతులపై నున్నదిగదా. నాల్గువేల ప్రజలు బ్రతుకువలయుచుగదా. ఒక్కఆరు రెలులమాత్రము పనిచేయుచు కొనిపోలినవెల్లించిమిగతయారురెలులపస్తుండుమనుచుసాధ్యమా?

కాని ప్రస్తుతము మనమేమిచేయుచున్నారము? పన్నెండురెలలకు సరిపోవుజీతము ఆరురెలలకు చెల్లించుచుంటిమా? ఎంతకాలపుటారురెలలందు, ఉద్యోగము లందరికి కల్లరట్లు చేయుచున్నారమా? మనచిల్లరపనుల లెంతమందికుద్యోగము కల్పించుచున్నావో, ఎంతమంది నిరుద్యోగులలో యని విచారించుచుంటిమా? అట్టి నిరుద్యోగులకు మన మేమిపహాయము చేయుచున్నారము? తిట్లు, భిక్షముపెట్టుటయేగదా, అప్పులిచ్చుట, కొంపలుతీయులేగదా? తాగిండుట, దివాలా తీయించుటేకదా? పస్తుపెట్టుట, కరువుతెచ్చులేకదా? సంతర్పణచేయుట, ఎండినదొక్కలకు కలరాపంపులేకదా? దారిద్య్రమును ముందుట, దొంగలుగాచేయులేకదా? ఏమి ఈగ్రామరక్షత్యము. ఏమి ఈమహాపాతకము? దీనిలోనుండితావు లేదా? ఇదియో మన నాగరికత! ఈవిషయము దీర్ఘముగా విచారించుటయే మువ్వస్తుతకర్తవ్యము.

పైచ యిచ్చినవృత్తాంతమునం దనేకతప్పులు పట్టుచున్నవకాని, మనము తీసికొనినగ్రామముననే ఒకతాలాకాయందన్న పనిలందుకు కొన్నిమాసములందరకు, పనివత్తిడికల్లుటయనుకొని మాసములందు పనివలచ యగుటయు తటస్థము మై భూములనుండి, మాగానితాలాకాలకు, పనివారు తూర్పుజిల్లలయందు పనినిమిత్తిమై వెడలుచుండుట, మాగానిభూమిలనుండి మెట్టుపారిండులకు పనివారు,వలసవెళ్లుచుండుట సరసాధారణముగ జరుగుచుండు విషయమేగదా? ఒక్కగ్రామముననున్న పనినానికి, ఈదినము పనిదొరకన, రేపటిదినము పనియుండునన్న నమ్మక ముండుటలేదు. రేపు, ఎల్లుండి, ఈవారమంత పనియున్నను, ఒకరెలపట్టుట పనిదొరకుననునమ్మకము లేదు. నాల్గుకాలములో పనియున్నను, కలుపుకాలములొగాని తరువాతగాని, తనకే తప్పక పనిదొరకునను నైర్వయలేదు. ఎండకాలమునం దితరులెందరో యుద్యోగరహితు లైయుండ తనకుకూలీదొరకనను నమ్మక మెట్లుగల్గును. (సత్యము)

స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము

దాని ఫలితము

ప్రతికాభిప్రాయములు

మీరున్న స్థితిలో నేనుండినవో నిర్వాహకార్యక్రమము నెరవేర్చవలసిన గాంధీగారు దాని నెహ్రూగార్తతో ననిరి. "మంచిని, మీసలహా నంగీకరించుచున్నాను. శాసనసభలో కర్తవ్య ప్రవేశపెట్టెను"మని స్వరాజ్యపక్ష నాయకులనిరి ఇంటికి బోయి యిట్లాలోచించుసారికి: "మనము ఖద్దరునిర్మాణమునకు గడంగినవో దిగుమతిపన్నులనిర్ణయముగూర్చినపనిజేయరాదు? ఉపసంఘములలో చేరనిదిటారిప్రపత్తికిసహాయముజేయుటెట్లు? ఉపసంఘములలో చేరినవో తీర్మానములకు సవరణల నేల నూచింపరాదు? సవరణలు జేయునపుడు తీర్మానములనేల ప్రతిపాదించరాదు? ఇవన్నియు జేయునపుడు ఎన్నిక ఉద్యోగములకు ఆంగీకరించుటకు అభ్యంతరమేమి? మాపక్షము కార్యక్రమము వీటన్నిటికి వ్యతిరేకముగానున్నచో అదియే మారవలసియుండును. కార్యక్రమమును మార్చుటకుగాని, సవరించుటకుగాని నెనుకటి చర్యలయనుభవమునంటి మంచి యాదరువు యింకొకటి యుండదు" ప్రస్తుత పరిస్థితి లిట్లున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరంతర ప్రతిష్ఠాంధున విధానము మలుకొనుటచే సహాయనిరాకరము మానుకొనిరి. జాతీయవాదులుగా మాత్రమున్నాడు. అట్లునవో, వారు డిల్లీ కాకినాడ సభల తీర్మానముల నిబంధనలకు ప్రతికూలముగా నాచరించుచున్నారన్నమాటయే కావున వారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండి వలెనను విషయమున కాంగ్రెసు ఎట్లు తీర్మానించిన అట్లు చేయుదునని మహాత్ముడు చెలికియుండుటచే, మనరాజకీయ విరోధులగువారికి అనవరతముగా అవకాశ మిచ్చునట్టి అసంధర్భపు వాదములేవియు జేయరాదు.

అసందర్భపు వాదము

జానూరి సమావేశములకు ఫలితముగా దేశమంతటను జరుపవలసిన కార్యక్రమము, యిరు పక్షముల వారికి సరిపడు ఒక కాంగ్రెసు ఆదేశము నిశ్చయింప బడకున్నచో దేశమునకు గొప్పముప్పువాటిల్లునని మేము చలచుట వట్టి అపహాసకాలేదు. మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్ష నాయకులయిన డా॥ మాంజీగారు గాంధీగారి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గసంస్థలను గూర్చిన ప్రకటన "కాంగ్రెసునందు స్పష్టముగా రెండు పక్షముల నేర్పరచుచున్నద"ని సుదీనినట్లు చెలి రూచున్నది. ఆయన యిట్లు సుదీచెను: "గాంధీగారి సంకుచితాభిప్రాయముల వలన, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు సంస్థలయందు గాంధీగారి అధికారము లేకుండజేసి, ఆయనకన్న తమకే యెక్కువ పలుకుబడి గల దని రుజువుజేయునంతటి కష్టకార్యమునకు గడంగవలసి వచ్చినది."

ఈవిషయమున గౌరవనీయులగు మనమిత్రులు డా॥ మాంజీగారు యుక్తాయుక్త విచక్షణలేక మనస్సుపట్టింపున మాత్రము గడించి యుండితేమోయని చలించెదము. అందులకు కారణముల చెలిపెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు అనుజ్ఞనిచ్చుటలో కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమ సూత్రములనుండి వీడిపోలేదని స్పష్టముగా చెలుపబడెను. ఇది వరకు సభలలో తీర్మానించిన త్రివిధబహిష్కారము కాకినాడ సభలో మరల ఆమోదింపబడెను. శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి మహాత్ముడు: చెలువును, తాను స్వరాజ్యపక్షమువారి కెట్టి అభ్యంతరములను గలుగజేయనని స్పష్టముగా బలికెను. ఇట్లు స్పష్టముగా ప్రకటించిన పిదపగూడ ఆయన నీచస్వభావముతో కాంగ్రెసు సంస్థలగుర్చిన ప్రకటన జేసినని యనుట ఆయనగౌరవమునకు కళంకము చెప్పుటకు జేసినది తప్పవేరుగాదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో అత్యంతప్రధానమైనది త్రివిధబహిష్కార మని ఆయన యెల్లప్పుడును జెప్పుచుండెను. అట్టియెడ శాసనసభాబహిష్కారమునందు విశ్వాసము లేని వారు కార్యనిర్వాహకవర్గములో నుండరాదని ఆయన చెలిపినచో సమంజసముగా లేదని యెట్లునిందింపగలము? ఈవిషయము కాంగ్రెసుసభయందు చర్చింపవలె ననుటలో ఆయన నిరంతరత్యముగా నిర్బంధనల నేర్పాటు జేయునట్టింపలేదని విదితమగుచున్నది. శాసనసభలు న్యాయస్థానముల బహిష్కారములకు పునర్నివేష మొసంగజూచినచో కాంగ్రెసు సంస్థనుండి జ్ఞాపవంతులందురు బయటకు వెత్తురని మాంజీగారును అసంభవము. గాంధీగారు యాబహిష్కారములను పునర్నివేష మొనర్చలేదు. అవి యిదివరకే కార్యక్రమమునందున్నవి. బహిష్కారము నిర్వాహకార్యక్రమము యారెండును కాంగ్రెసు పక్షమునకు యుచునులుగానున్నవి.

స్వరాజ్యపక్షము వారిని గాని, మరెవరిని గాని కాంగ్రెసు నుండిఁబరిగింపవలెనను ఉద్దేశ్యమే గాంధీగారికి

లేదు. కాంగ్రెసు క్రిడును సంతకము జేసినచో కాంగ్రెసు సభలలో పాల్గొనుటకు అసహాయదారుల కంఠహక్కున్నదో వీరికిని అంతహక్కుగలదు. కాని ఆయన జేపట్టబడినదేదో స్పష్టముగానే యున్నది. అదేమన, ఏకారణముచేసిన కాంగ్రెసు రాజకీయములందు ప్రధానాంశమును త్రివిధబహిష్కారము నందు నమ్మకము చేడినవా రెల్లరు కార్యనిర్వాహకవర్గములలో నుండగూడదను ముఖ్యసూత్రమును గుర్తించుటయే. ఇదియే ఆయన గోరుచున్నది. నిర్యలవృత్తితో గవ సంచారందాకి యింకలి యథార్థము చెలియును. అసహాయోద్యమమునకు శాసనసభాప్రవేశము సరిపడదు. కావున అసహాయోద్యమమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసములేనివా రెవ్వరును కాంగ్రెసు కార్యక్రమముపట్లను, దానినిబంధనలపట్లను తమవిధ్యుక్తము నెరజేప్పువారు గాబాలరనియే ఆయనభావము. అట్టియభిప్రాయము గలిగియుండుటయే మహాత్మునియందు గొప్పనేరమని దలంచువారుందురా యని ఆశ్చర్యమగుచున్నది. గాంధీవంటి వానికిగూడ తనయభిప్రాయములు చెల్లడిజేసినపుడు మనకులో నేడో దురుద్దేశము గలిగియున్నాడనునంద తప్పినదిగాదు గదా యని విచారింపవలసియున్నది. డా॥ మాంజీగారి యెడల మాకు చాలగౌరవము గలదు. గాంధీగారిమాచనగూర్చి ఆయన తొందరగా గావించినప్రకటనకు మేము అచ్చెరువొందలేదు.

ప్రజలలో ఆత్మగౌరవము విజ్ఞానము కలుగజేసిన మహానుభావుని అధికారమునుండి చీలి తిరుగబడుచుమను కాంగ్రెసులో నొక భాగమువారి బెడరింపులనుగూర్చి ఆంగ్లో - యండియనప్రతికలు, నిరంతరప్రభుత్వమువారి రెమునకొనెదవో తెలియకున్నది.

నిర్వాహకార్యక్రమము, త్రివిధబహిష్కారములయందు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలవారే కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండి వలెనను విషయమున కాంగ్రెసు ఎట్లు తీర్మానించిన అట్లు చేయుదునని మహాత్ముడు చెలికియుండుటచే, మనరాజకీయ విరోధులగువారికి అనవరతముగా అవకాశ మిచ్చునట్టి అసంధర్భపు వాదములేవియు జేయరాదు.

(అమృతబజారు పత్రిక)

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష మువారి సంకల్పము

కాంగ్రెసుసంస్థలగుర్చి గాంధీగారుచెలిసిన యభిప్రాయము ఎట్లుండునో ముందుగా నూహింపబడినదే ఆయన నను, స్వరాజ్యపక్షమునందు కొంతకలవరము గలిగించినది. స్వరాజ్యపక్షవిధానముపై గాంధీగారు వేసినఫీరంగిగుండును గూర్చి నాలుగైదు రోజులనుండి చాల ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. కాని చాలమంది యివిగాంధీగారిస్వంతయభిప్రాయములు కావున చివరవరకు కాంగ్రెసు సంస్థలయందు దుండవచ్చుననియే తలంచుచున్నారు. నెరాజంగజిలో జరిగిన రాష్ట్రీయసభయందు అత్యధికసంఖ్యాకులచే నామోదింపబడిన రెండుతీర్మానములనల స్వరాజ్య పక్షమువారు కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండుట యేగాక, కాంగ్రెసువిధానమును తమ శాసనసభాకార్యక్రమమున కనుకూలముగానుండునట్లు మార్చివేయ జూచుచున్నారని తెలియగలదు.

మొదటితీర్మాన మిట్లున్నది:— ఈసభవారు దౌర్జన్య రాహిత్యవిధానము అహింసాతత్వముల నంగీకరించుచు జేవారకు హత్యయొనర్చి ఉరిశిక్షపాల్యుడైన గోపినాథసాగారి దేశభక్తి తమగౌరవమును చెలుపుచున్నారు."

శాసనసభలలో బ్రభుత్వమువారికి సహాయము జేయుటకు పాక్షికేయపడుటవల్లనే అసహాయోద్యమకార్యక్రమము నెరవేర్చుటకు మంచిసాధనమని భావించువారు, దౌర్జన్యరాహిత్యవిధానము నంగీకరించుచుగూడ హత్య యొనర్చుటయే గొప్పగా భావించు వారిని దేశభక్తిమానము కొనియాడుటయందుగల అసందర్భమును తెలిసికొనజాలరు. ఏపాప మెరుంగని పాపని హత్య యొనర్చు ప్రూరచర్యకన్న గౌరవించుటకు వేరొక ఘనకార్యమును గుర్తించజాలని వీరు రాజకీయసంస్థలయందు దుండవలసిన కట్టుబాటులలో నెయుండజాలరు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు ఆతిరసమైన నిబంధన, కర్తవ్యందే గాక మనస్సునందు వాక్కునందు గూడ దౌర్జన్యరాహిత్యముగా నుండవలెనను నియమముగలను-ప్రతితీర్మానము బెంగాలుప్రజలస్వభావమునకు అగౌరవము చెప్పుచున్నది. దీని ఆశ్చర్యకరయేమో, ఉపయోగమేమో స్వరాజ్యపక్షమువారు చెలుపవలసియున్నది. కాంగ్రెసు క్రిడునకు విరుద్ధముగానున్న యాచర్యను మాచిమాడుతున్నట్లు లూరకయుండవలసినదేనా? మహాత్ముడు, అహింసాతత్వముల పిదగూడవచ్చు గావించిన హెచ్చరికకు స్వరాజ్యపక్షము వారిట్టిప్రత్యుత్తరమిచ్చినచో కాంగ్రెసునకు వి నాశకాల మానన్నమగునని ఊహింపవలసియున్నది.

రెండవతీర్మానము ఉప్పుపైనున్న ఎక్సైజుపన్ను గూర్చి యిరితిగా నున్నది:— "ఉప్పు పండించుటకు అనేక వనరులు గల వంగరాష్ట్రమునందు ఉప్పు పండింపగూడదని శాసనము

గావించుట అన్యాయము కావున యీశాసనములను తీసివేసి, ప్రజాభిప్రాయ మందుకు న్యతిరేకముగా నుండునట్లు జేయవలెనని యీశాసనవారు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిని, శాసనసభలోని స్వరాజ్యసభ్యులను గోరుచున్నారు."

ఈ తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశము నెల్లరు ఆంగీకరించెదరు, కాని కాంగ్రెసు సభ నిరంతరతాధికారమునకు సహాయము జేయునట్లునరించుట కిది యొకప్రయత్నము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ప్రకారము, యాసంస్థ శాసనసభలోని చర్యను మెచ్చుకొనజాలదు శాసనసభలద్వారా ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తిడి కలిగించుటవలన ప్రజలపైనున్న భారమును తొలగింప నెంచదు. శాసనసభ్యులు దౌర్జన్యరాహిత్య అసహాయోద్యమమున కనుమరలముగా నుండినను, ప్రజలు వారి సహాయము గోరగూడదని శాసించుచు వాగపూరు కాంగ్రెసులో నొక తీర్మానము గావించబడెను. కాని అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము నామోదింపిన కాంగ్రెసు పక్షము వారే యిప్పుడు తాము స్వయంగా జేయవలసిన కార్యమును శాసనసభ్యులచే జేయించుకొనునంతటి అగౌరవమునకు పాల్పడుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంస్థలయందు శాసనసభ్యులు లేకుండ పవిత్రముగా జేయనెంచిన గాంధీగారివిధానము కిది యొక అడ్డుగా జేయదలచిరి. చివరకు, లాలా లజపతిరాయగారిచే గూడ జాతీయస్వభావమేయు లేదని నిందలుబడసినట్టిదియు, వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారిప్రాణ మైనట్టిదియు అగు పాట్ల మరల ఆమోదింపబడినది. బహుశ, గాంధీగారి ప్రకటనలచే దగిన చురకలవలన నెరజంగజిలో దానిని మరల ఆమోదింపటకు ఉత్సాహముగలిగి యుండును బెంగాలులోని స్వరాజ్యపక్షమువారు యిచ్చుట కాంగ్రెసుసంస్థచే కాంగ్రెసు విధానమునకు క్రిడునకు విరుద్ధముగానున్న చర్యలను జేయించుచున్నారు. అందుచే కాంగ్రెసుసంస్థలగుర్చి యేదోయొకటి సత్వరముగా నిశ్చయింపవలసియున్నది. అసహాయోద్యమమును వీడజాలము. కాంగ్రెసు యిదివరకు గావించిన తీర్మానములప్రకారము ఆచరించుటకు నిరాకరించినచో పంచవిధబహిష్కారము అహింస, సత్యవ్రతములు రాజకీయ పునరుద్ధారణకు ముఖ్య వశ్యకము లని ప్రబోధము జేయుటకు వేరువిధములుగా ప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది.

ముప్పన సోమరాజు అండు వీరాజు.

వెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
 1913 సంవత్సరం నుంచి వేమ మనదేశము నపండించుచున్న పట్టుతో మాఫ్యాక్టరీలోనే పడుట, నేయట, రంగులుచేయట మున్నగు పనులకలన వివిధకముల

నస్త్రములపనులరంగలతో చిక్రివిచిక్రిమైన రిసాదా అంచులు కమ్మలతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు మిక్రియించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రితి వ అభిలభారత కాంగ్రెసువక్తప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అనిదేశములోని పట్టునస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కడనాణ్యమైనవిగా అందరవ తెలిసేయొన్నది. ప్రదర్శనమును గురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగుంచి పీయూష కాంతిభూషణ గారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరెవరైన ప్రజాసూత్ర అన్నికములభిద్రులన్నా ప్రదర్శించిరి. ఇకనునంద రోకలను, అందరిని ఇచ్చట ఏకరవుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టునస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపుర వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టునస్త్రములను ధోవతులను వర్తకులను కొలుగుడ్డలను తలగుడ్డలను చీరలను నున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామువారు మాడ ప్రదర్శించిరి"

పట్టునస్త్రములగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెయొక్క అడ్డమును రకములను పులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీయ పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరుచెదమగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిస్థాపనమునందు మాబట్టలను గొరకును.

కొందరువర్తకులు తమూరువేయుచున్న రకములలోనే వాణ్యము లేకున్నకామున బహులమిక్రియ చి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తగారు మాప్రతి బట్టియందు వుండేమాటేదో మార్పును ఇందున ప్రమరించితిమి,

శ్రీ మొగిలీశ్వరస్వామి

విశ్వలీలాప్రపంచమునందుగల మండలము లన్నిటికన్న మిన్నగునగు ప్రఖ్యాతిగాంచిన చిత్తూరుమండలములో బంగారు పాళ్ళం జమీనుకు చేరి దేవతల సన్మానమునకు పశ్చిమభాగం బున సాక్షాత్తు ఈశ్వరనిమిషమచే నలరారు మొగిలి అను గ్రామం బొంతుగలదు. అది మహారాష్ట్రనుండి గొంబాయికి పోవురోడ్డులో చిత్తూరునుండి 18 వ మైలున రోడ్డుమీదుగా నున్నది. అక్కడ పురాతనమైన ఈశ్వరాలయ మొకటిగలదు. ఆలయప్రాకారమునకు లోపల దక్షిణపుత్తణ్ణుగ నొకకోనేరును దానినానుకొని పశ్చిమభాగంబున సుమారు దేబదిఅడుగులలోతుగల మంచినీళ్లుగలయొకటిగలదు. ఆబగ్గకును కోనేటికిని మధ్య సుమారు 3 అడుగులదూరము 5 అడుగుల పొడవున గల నందికోటిద్వారా నీళ్లు ఏక ధారగా కోనేటియందు పడుటయుగలదు. ఆబగ్గ యిటువంటి ఔషధకాలము లెన్నివచ్చినను నీళ్లు తలుగదు. నందికోటిగండా నీళ్లువచ్చుటయు సేమాత్రమును తగ్గదు. ఇది యొక గొప్పమహిమయని జనులు దేవతా కొనుటను ఒప్పవలయున్నది. ఆలయములోపల స్వయంభువు లింగమున్ను కామాక్షిమాంబయను అమ్మవారిన్ను పూర్వలచే ప్రతిష్ఠించెనుబడియున్నది. స్వామివారికి శ్రీ మొగిలీశ్వరలలు అని పేరిడియున్నారు. ఇచ్చట మహాశివరాత్రికి గొప్పబహుళ్యసము జరుగను. ఆయుర్దేవమునకు సుమారుమప్పదిమైళ్ల దూరమునుండి విశేష సయినజనులు వచ్చెదరు. ప్రార్థనలచెల్లించియు, ప్రార్థనలచేసికొనియు పొందెదరు. శివరాత్రినాడు ఇచ్చట నొకమహిమ జరుగటవల్ల జనులు విశేషముగా వచ్చెదరు. అదేమన, స్త్రీలకుండు పీశాచాదులను బోగొట్టి బిడ్డలు లేనివారికి సంతానములనిచ్చునని ఐవంతి. అందుకు నిదర్శనముగా అట్లై యిప్పటికిని, జనులతూయున్నది. బిడ్డలు లేని స్త్రీలను శివరాత్రినాటిరాత్రి ఆకోనేటియందు స్నానము చేయించి తడిబట్టలతోటి స్వామివారి సన్నిధానమందు వరము వేసిన అప్పటి చరిత్రాధ్యయనముడ తెలియక అకస్మాత్తుగా ద్రేహప్రభృతిపై నిద్రవచ్చుటయు ఈశ్వరుడు వార్లస్వప్నమున అనేక విషయల ప్రత్యక్షములు పుత్రభక్తచేయుటయు గలదు. బిడ్డలవరమునకే చాలమందిస్త్రీలు వచ్చెదరు. ఇవిగాక యింకొక మహిమయుఁ గలదు. అదేమన, సంతానములేనిస్త్రీలకు పీశాచాదులు పట్టియుండినయెడ మంత్రంత్రాచిత్తిలు లేక దేవతాకోనేటియందు స్నానముచేయునదికి ఆవేశముతో నాడుటయు అదివిడిచినతర్వాత తప్పక బిడ్డలుకలుగటయు కలదు. శివరాత్రి వ్రతము గలది నిమిత్తము మొగిలీగ్రామమునకు వానరాలని పశ్చిమయిండ్లవద్ద ప్రయాణముచేయునదికి ఇంకొకదగ్గరి లేక దోవలోగాని పీశాచివట్టియుండు స్త్రీలు ఆవేశరూపముగా ఆడుటయు కలదు. ఈమహిమచే జనులు పుట్టుకు కారణము న్ను ప్రఖ్యాతికి మూలమయ్యెను. ఈపీశాచములవేడుక చూచుటకే చాలమంది యువకులును, పడుమవాండ్రును వచ్చెదరు. ఈ ఆలయము ప్రతిష్ఠచేసినవారు సరిగా ఇప్పటివరకు తెలియదు గాని యిప్పటికి సుమారు 10 తరములుగా బంగారు జమీన్దార్లవారి యాధిపత్యముక్రింది నున్నది. ప్రహళ్యత్సవమునకుగాను సాలు 1 కి వేయిరూప్యములను నిర్వహింపవలెనైవేద్యదులకు నెల ఒకటికి ఏబదిరూప్యములను నెవరాత్రిల యుత్సవమునకును ఆరుద్రా నక్షత్రమునకును సుమారు డెబ్బది రూప్యములను జమీన్దారువారే యిచ్చుచున్నారు. ఈ యాలయమునకు జమీన్దార్లవారితప్ప నితరపోషకులు ఏ వ్యయము లేదు. మొగిలీగ్రామ మేమియు పెద్దదిగాదు, అర్చకులు ఇతరపరిచారిక సిబ్బందిలయిండ్లుమాత్రము ఆలయమున కుత్తర భాగమును రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కల నున్నది. ఆలయమునకు చుట్టుప్రక్కల చిన్నచిన్నగ్రామము లున్నవి. ఆయాలయమునకు ఎదురు జమీన్దారువారిభవన మొకటియున్నది. ఉత్సవ కాలముందుమాత్రము వారచ్చటనే మకాంచేయుదురు. యాత్రికులకు ఒక చిన్నసత్రి మున్నది గాని సౌకర్యములేదు. ఇటువంటి ఔషధకాలములో యాత్రికులకు నీటివంటి చాలావృష్ట. మంచినీరును కలుగకయుండుట వీలున్నది గాని ప్రత్యుత్సవమున తోచుచున్నది. అర్చకులకున్న ఇంటిసిబ్బందిలన్ను యివాముభూము లున్నవి. అందు మంచినీరుబట్టి వచ్చుచున్నవి. దేవాలయమునకు సంవత్సరమొకటికి వేయిరూపాయలు పెంబడవచ్చుచుండిన గ్రామమొకటి యినామఉన్నది. అదిఇప్పుడు జమీన్దార్లవారి యాధిపత్యముక్రిందనే యున్నది. ఇప్పుడు ఖంతవరుంబడి వచ్చునని తోచదు. ఆలయమునకు పోవకులు

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాపీఠము

గౌతమాశ్రమము, కోవూరు - గోదావరితీరము
ఈ యాశ్రమమున విద్యాలయము ౧౨ వత్సరముల నుండి యవిచ్ఛిన్నముగా జరుగుచున్నదని యభిలాంభిచేతము నకును తెలియును. ఇప్పుడు విద్యాలయమునకు విరామకాలము. మరల శ్రేష్ఠ బాల రోజున విద్యాలయము తెరచుచున్నాము. ఇందు ప్రత్యేకకాస్త్రవరమునకుఁబలయు పండితమండలియున్నది. ఆంధ్రము, తర్కవ్యాకరణములు, పూర్వోత్తరమిమాంసలు స్మారము, వేదము, సాహిత్యము, హిందీ, కోశము, చదువునకుటకు వసతులున్నవి. ఇచ్చట ప్రతివత్సరమును జరుగువేదకాస్త్రపరిషత్తుచే నీసంస్థయాంధ్రలోకమున నెల్ల ప్రఖ్యాతిపొందియే యున్నది. సంస్థ ధ 1,00,000 (లక్ష) లయాపై కలిగి కాశ్యోత స్థయిర్యమున కేలోటునులేకయున్నది. ప్రస్తుతము 50 మంది విద్యార్థుల తపితాన్నదానము చేయుటకు వీళ్లున్నవి.
ఉన్నతస్థాపనమును, కావ్యపాఠమును, చేయువిద్యార్థుల సేవక, అక్షరాభ్యాసముతో మొదలిడుబాలురను చేర్చికొని వారికి విద్యనగరపు విధానాధికముకూడ కలదు. ఇంతియొగాక నాంగ్లమున కొంత జ్ఞానముకలిగి సంస్కృతాంధ్రసాహిత్యముల జరుప నిచ్చుగిందు విద్యార్థులకుకూడ నీవిద్యాలయమునందు తావుకలదు. ఉచితముగా భుజించువిద్యార్థులసేవక భోజనమున కగవ్యయును నిచ్చి విద్యాభ్యాసము చేయవలచిన బాలురకు కూడ చేర్చుకొందుము. వారుపసిబాలురయిన వారికితగు వసతులుకల్పింతుము. పీఠికాపురవిద్యార్థిక్షేత్రలకును, వైకుంఠపీఠాదళి జరుగు మా విద్యాపీఠ పరీక్షలకును గాక దొరతనమువారి విద్యాక, శిరోముణి పరీక్షలకు కూడ తయారు చేయు కాళికలదు.
విద్యాలయము తెరచినతేది మొదలు నెలరోజులలోపున ఆనగా ఆషాఢ బ 2 లోపున వచ్చినట్టియు, దరఖాస్తులను పంపినట్టియు, విద్యార్థులను మార్చిమే చేర్చుకొందుము. కావున నాంధ్రగీర్వాణభాషాపరనాభిలాషుగల విద్యార్థులందరును త్వరలో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. ఏబది సంఖ్య సంపూర్ణమైన పిదప సచితాన్నదానము చేయు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట నాపివేయుదుము.
విద్యార్థులు తమ దరఖాస్తులతో తమ పోషకులయొక్క గాని తల్లిదండ్రులయొక్కగాని యనుమతిని గొనిరావలయును. స్వయముగ వచ్చెనే విద్యార్థులు అనుమతిగొని వచ్చిన జాలును. త్వరలో దరఖాస్తులను పంపుకొనుడు.
కోవూరు } కురుగంటి సీతారామయ్య
6.6.24 } పృథానాచార్యుడు.
జమీన్దార్లవారుగా నుండుటవల్ల శ్రీ మొగిలీశ్వరస్వామియే వారి యిలువేల్పుగా నున్నారు.
మొగిలీగ్రామమునకు దక్షిణమున 4 మైళ్లదూరమున దేవగిరియను నొకకొండ యున్నది. కొండ ప్రభాగమున నొక విశాలమైన బండయున్నది. అక్కడ మునుపు ఉత్సవముజరుగుచుండునట్లు కొన్ని నిదర్శనములున్నవి. ఆబండ కు తరభాగంబున నొకదోవనుండ క్రిందికి దిగినయెడల అక్కడ నొకదోవ యు నొక గహవాహమును నున్నవి. మొదట స్వామివారి చరిత్ర అక్కడనుండి బయలుదేరినట్లు నొకవవంతి కలదు.
పి. వెంకట్రామారెడ్డి,
వెంకటగిరి, చిత్తూరుతాలూకా.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కాంగ్రెసు పరిపాలనము
“అసోషియేటెడ్స్ ప్రెస్సు” వారి ప్రతినిధిలో మచ్చటించుచు గాంధీ మహాత్ముడు “సమస్తీ పభుత్వమునందు నాకెప్పుడును విశ్వాసము లేదు. అందును కేవలము వ్యతిరేకములగు అభిప్రాయము లున్నపుడు సమస్తీ ప్రభుత్వము అసలే తనికెరా” దని చెప్పి, కాంగ్రెసులో ప్రతిష్ఠంభన మాచరించుటయందు విశ్వాసము గలవారి నందుచే వెంటనే కాంగ్రెసుపరిపాలనలోఁ దమకుగల యుద్వ్యోగములకు రాజీ నీయవలయునని కోరుచున్నాడు. మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షము కేవలము సాహాయక పద్ధత్యుగా భావించెననుట విస్పష్టము. అందుచేతనే ప్రతిష్ఠంభన ధర్మమును ఆచరింప వలదనికూడ స్వరాజ్యపక్షమునకు బోధించెను. స్వరాజ్యపక్షము “ప్రతిష్ఠంభన” సిద్ధాంతము సాహాయ్య నిరాకరణధర్మమునకు విరుద్ధము కాదని భావించుచున్నది. “కాసన సభాప్రవేశము” “ప్రభుత్వసాహాయ్యము” రెండును ఒకటే కాఁజాలవని స్వరాజ్యపక్షమువారి నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రభుత్వ కార్యక్రమమును కాసనసభలలో బ్రవేశించి భగ్నము కావించవలయు నను నున్నతాదర్శముతో స్వరాజ్య పక్షము జీవితమును ప్రారంభించి నేటివరకు నదేవిశ్వాసముతో నున్నది. అట్టి స్వరాజ్యపక్షవిశ్వాసమును తృణీకరించి కాసన సభలలో బ్రవేశించెడువారు సాహాయ్య మాచరింప సాధ్యమైనపుడే ప్రవేశింపవలయు ననియు స్వరాజ్యపక్షము కార్యక్రమమును మార్పుకొనవలయు ననియు, కాంగ్రెసు పరిపాలనము నుండి తొలగిపోవలయు ననియు ఆదేశించుట విచారకరము.
(స్వరాజ్యపత్రిక)
ఇందువల్ల అందరికి తెలియపర్చేదియేమనగా:-
నో టీ సు
T. E. 77768 } రు గల రూ 100-0-0 నోటు
నాతాలూ 16 10.12.19 } లో ఒక ముక్కపోయినది. సకరుముక్కు యెవరికి అయ్యి దొరకినయెడల నాకు తెలియపర్చవలసినది.
3.6.24 నూతులపాటి వీరయ్యనిశాని
అదేను. —నూతులపాటి వీరయ్య సా|| వైకుంఠపురం
తాడికొండపోస్టు గుంటూరుతాలూకా గుంటూరుజిల్లా.
చిరకాలమునుండి విడువక
కరీరమునందు జీర్ణించిన, వ్యాధులు
అత్యద్భుతముగా కుదురుట.
తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కావరస్తులును, ప్రస్తుతము చెన్నపురి జిల్లాలపును, ఆక్సీయకావిధి 72 వ, గృహమునందు కాపురమున్ను, పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి ఆయుర్వేదా వధములు అచిరకాలముతోనే, అత్యద్భుతముగా గుణమిచ్చుచున్నవని, బ్రహ్మానందముతో నేను ప్రజలకు విన్నవించుచున్నాను.
బలహీనతయును, రక్తము చెడుటచే, కరీరము బిరుసెక్కి చర్మము నల్ల బారుటయును, మెదడు నందు మంటయును, ఎల్లప్పుడును బద్ధకముగా నుండుటయును, మొదలగు వాటిచే నేను 20 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. నేను 6 మాసములు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి యొద్ద మందు సేవించగా నారోగములు మాయమైనవి. ఉబ్బసము, అతిమూత్రము మున్నగు వ్యాధులను వారు బాగుచేయుచుండగ నేను స్వయముగా చూచితిని.
వారి మందులు యెక్కువ ఖరీదయినప్పటికిని ఎట్టి వ్యాధులనైన అతిశీఘ్ర కాలములోనే కుదర్చుగలవు.
పి. మై కే లు
కెల్లెట్టు హైస్కూలు, తిరువళ్ళక్కేరి,
25-11-21 (తిప్పిఁపకటన) మ (డా ను.

అమృతాంజనము

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వేలకు మందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈమానెన తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మముకు వెండ్రుకలకు హాని కలుగజేసే వెండ్రుకలు వెనుగును.

రోమహం దబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు చెండుమీసములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరిచు, మంట ముండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

సవనాగరికమునకు తెగిన సొగసైన గాజులు

ఎస్ క ము గా జు లు

3, 4 సవరములలో తయారుచేయవచ్చును. చేవారముతో సహా మహాజత 1-కి రు. 10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మజారి చేదాముతో సహా జత 1-కి రు. 10-0-0 సవరము బంగారుకు పూచీయవచ్చును.

(3) 172, పుట్టుగలపందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 212, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారముగ నవ మూలికలు చేర్చి రోమములను కలపజేసి, ఆ కేళికలకు ఏకమృతాన్ని యిచ్చుట చేరుటలేదు. కసిబిడ్డలు, బాలుర, బాలికలు, యశ్వతులు, కరణులు, మునలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరంగులు లన్నిటికిని అనుపాసకముతో వాడతారు. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సంజీవికంటిది. వేసకు కలుపుబడి అనుచున్నది 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 పొట్టుబుడ్డులేదు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బొమ్మలను అవి ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినట్లు అందుకు యేలాటి సంకేతములేదు. తప్పక వాడి చూడు.

(1) సారస్వతాసవం:—రక్తగృధ్రిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞాపకశక్తిని, హృచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—విన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమము. తీపుగానుండును. గుణ మత్యయ్యకము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుగజేసే పోవును. రు. 1-0-0.

వాతజగతేసరి లేహ్యము:—సర్వవాతములకు అతిమందగించుట మలబద్ధము, మొదలగువా 'కి పెట్టివది విడుచు రు. 2.

మా బొమ్మలను గుణము ఒకసారి కొనినవారికి తెలియును. ఒకదాని మాత్రము కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రము కొనినదని మాత్రమును.

పాశెపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతారాధునివైద్యశాల, మైసూరు.

శృంగమానుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన రంపయ్యుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిబ్బి పైజా ౧౮౦ పేజీలు: వెల రు. 1-0-0

ఒకసారి మొత్తముగ కొనుగారుకు కవీశ్వర నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

మెనరీజము నేర్చుకొనుడు

మెన్రీజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, మెన్రీజ జగహాయున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు విపులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమ్మోహన గ్రంథము తత్ విద్యా వ్యాపకాదేశ మతో వెలతగ్గించి

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్మబడును. వి. పి. ఛార్జీ నాలుగుతరాయి అప్రెన్:—

మేనేజరు హిక్కుటిక్ హోము, ఏలూరు

సంపాదక బంగారు

పాపము మానము

లా-రీ లేవర్స్ అద్వైతమునకు మార్గములేదు

మానము లేదు

ఏదైన కాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగునలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు ఖచ్చితమైన 82 ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలను కొనుడు. బలహీనము, అజీర్ణము, మానస కారీ సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలై పోవును. దానిని ఉపయోగించవలయు "దానియొక్క కలక బంగారము నకు" సమానముని తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కాటలాగ్ నకు ప్రాయశ:.

ఆతంక నిగ్రహ బొమ్మలకల,

26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈమాత్రల సుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, పిం టి తలనొప్పి వెంటనే జోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు - తాళములు

మంగళలింగములు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలక్కాటలాగుకు ప్రాయశ:.

వి. పి. లెవర్స్ ౯౦౯ కో లింగ్-రైడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు cel.

3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెస్: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.